

ÎNTREBĂRI ȘI OBSERVAȚII FORMULATE LA AUDIEREA PUBLICĂ ORGANIZATĂ PE TEMA DESCHIDERII DE MINĂ DIN CADRUL PROIECTULUI DE LA ROȘIA MONTANA

SZEGED, 28. 08. 2006

István Farkas:

Vă mulțumesc pentru că mi-ați acordat cuvântul, domnule președinte. Mă numesc István Farkas și sunt directorul administrativ al Asociației Ecologiștilor Maghiari. Înainte de a începe, aș dori să mă adresez reprezentanților acestui studiu de impact și instituțiilor care au organizat această audiență. Am rugămintea să notați intervenția mea în procesul-verbal. Mă simt nedreptățit, deoarece nu am avut parte de întreaga traducere a materialului despre studiul de impact în limba mea maternă. Materialul a fost la îndemâna opiniei publice din România în totalitate, în timp ce opiniei publice maghiare i-a revenit un rezumat de doar 24 de pagini. După părerea mea, prin aceasta s-a încălcat, conform art. 2 din Convenția de la Esspo ... Iar acum urmează întrebarea și opinia mea. Asociația Ecologiștilor Maghiari participă la procesul de redeschidere a minei din Roșia Montană încă din 2002. Specialiștii noștri au studiat în detaliu materialul de 24 de pagini, la care vor pregăti un răspuns de cca. 60 de pagini și pe care-l vor trimite atât guvernului român, cât și guvernului maghiar. Am dori să înaintăm cererea noastră în scris. Întrebarea noastră către reprezentanții guvernului român este care este termenul-limită de predare a opiniilor în scris? S-a discutat ca termen despre datele de 30 august și 30 septembrie.

Din această cauză dorim să aflăm până când putem depune părerile noastre în scris. Rezumând opiniile noastre despre acest material, putem spune că planul de investiții nu prezintă efectele în mod obiectiv și într-o manieră profesională adecvată. Credem că studiul conține o serie de contradicții. De exemplu: se vorbește într-un loc despre depozitarea a 161 milioane de tone de reziduuri, iar în alt loc este vorba de depozitarea a 214,9 milioane de tone de reziduuri. Totodată, nu reiese clar din text care este înălțimea barajului ce închide zona de depozitare. Se amintește de o înălțime de 185 m, dar și de o înălțime de 200 m. Aceste contradicții, dar și altele, vor fi dezbătute detaliat mai târziu de către colegii mei, atât în scris, cât și oral.

Cu excepția Raportului de ... , nu am văzut nici o semnătură a autorilor diferitelor capitole ale studiului de impact, ceea ce pune sub semnul întrebării caracterul nepărtinitor, independent și corect al întregii lucrări. Avem dorința ca RMGC să investigheze exact cine au fost autorii capitolelor amintite ale acestui studiu de impact. Vrem să știm dacă autorii acestor capitole figurează pe lista specialiștilor abilitați pentru efectuarea studiilor despre efectele ecologice, din cadrul ministerului mediului din România. Noi credem că la alcătuirea acestui material au participat și asemenea specialiști care au calificat complexul „Aurul” din Baia Mare ca un așezământ ce prezintă siguranță din punct de vedere ecologic. Și știm cu toții ce rezultat a avut acel experiment. În concluzie, credem că acest studiu de impact nu corespunde cerințelor necesare în cazul unei investiții de asemenea anvergură, în ceea ce privește efectele asupra mediului înconjurător. De aceea, cerem guvernului român să nu autorizeze investiția cu privire la construirea minei de aur și de argint de la Roșia Montană.

György Málovics:

Bună ziua! Vă mulțumesc pentru că mi-ați acordat cuvântul. Mă numesc György Málovics, și sunt din partea Asociației de Protejare. În primul rând, sunt în asentimentul antevorbitorului meu, când spun că noi, organizațiile civile maghiare, simțim că nu avem acces la unele informații, ceea ce ne face să privim cu lipsă de încredere caracterul democratic al întregii proceduri și astfel, sinceritatea atât a investiției, cât și a investitorului. Întrebarea mea se referă la efectele resimțite peste hotare. În capitolul despre riscuri de la pagina 120 se vorbește despre poluarea apelor cauzată de o eventuală rupere a barajului și se amintește aici că în momentul în care această poluare va ajunge pe teritoriul maghiar, conținutul de cianuri de la nivelul de suprafață a apelor va fi între 0,03 mg/litru și 1,3 mg/litru. Aș avea câteva întrebări. Pe de-o parte, nu ne dăm seama care sunt argumentele care susțin aceste date, deoarece singurul argument apare sub forma unui tabel în care sunt prezentate cifrele finale în cazul câtorva situații posibile. Credem că acest tabel are multe lipsuri. La orașele amintite, de exemplu, lipsește lungimea în kilometri a râurilor, respectiv cantitatea de apă produsă de industrie pe segmentul de râu studiat. Din tabel nu reies datele tehnice ce alcătuiesc argumentele care au dus la rezultatele respective. Totodată, aceste date se referă la o scurgere medie de cianuri în concentrație de 4-5 mg/litru. Întrebarea noastră este de ce s-au făcut calcule doar pentru o concentrație de 4-5 mg/litru. Ținând cont de faptul că la catastrofa de la Baia Mare s-au produs scurgeri semnificativ mai mari și de faptul că și dispozițiile UE se referă la o concentrație de 10 mg/litru. Conform acestora, rezultatele produse ar fi total diferite, deci ne-am fi așteptat să existe și un astfel de scenariu referitor la studiul de impact, care ne privește.

Pe lângă acestea, bazându-ne pe experiența poluării cu cianuri de la Baia Mare, concentrația de cianuri din localitatea Lonea a fost de 13,5 mg/litru. La 550 de km mai în aval – nu-i așa, acum vorbim despre faptul că poluarea ajunge în Ungaria după cca. 500 km – la Tizsasziget concentrația de cianuri a fost de 1,49 mg/litru. Această valoare este de 15 ori mai mare decât limita valorii stabilite de către UE pentru nivelul de suprafață a apelor, care este de 0,1 mg/litru. Noi credem că aceleași calcule trebuie luate în considerare și în cazul de față. Valoarea de 1,3 mg/litru care reprezintă limita superioară a concentrației prezentată de Dvs. în studiul de impact tot este mai mare de 13 ori decât valoarea stabilită de către UE. Acestea fiind spuse, noi nu credem că este exclus a se vorbi despre efectele produse peste hotare. Acestea sunt întrebările la care aștept răspuns. Vă mulțumesc.

Róbert Török:

Mulțumesc pentru această oportunitate. Mă numesc Róbert Török și vin din partea Greenpeace. Am două întrebări scurte pentru John Aston, pe care-l rog să-mi răspundă în 5 minute, deoarece suntem mai multe persoane cu mai multe întrebări. Avem rugămintea să ne încadrăm cu toții în timpul disponibil și să primim răspunsuri exacte la întrebările noastre. În primul rând, mă aliniez și eu la opinia conform căreia cantitatea de informație pusă la dispoziție prin intermediul rezumatului tradus în limba maghiară nu este îndestulătoare, nicidecum la fel de mare ca și cantitatea de informație la care au acces cetățenii români. Prima din cele două întrebări pe care le-am pregătit: ce experiență are RMGC cu privire la tehnica de minerit cu cianuri? Are o astfel de experiență? A doua întrebare ar fi în care parte a studiului de impact se analizează potențialele efecte asupra Parcului Național Criș-Mureș. Aș dori să găsesc răspunsul cel puțin în varianta în limba engleză.

Sohn Kavanagh:

Prima mea întrebare se referă la faptul că guvernul român a respins compania care a realizat studiul de impact asupra mediului. Sunt informat corect? A doua întrebare este una cu specific arheologic. În opinia mea, o mină cu o asemenea vechime de pe vremea romanilor merită să aibă parte de mult mai multe cercetări arheologice. În opinia mea, acest lucru are nevoie de o perioadă mult mai îndelungată de timp decât i-a acordat compania Dvs. A patra întrebare: în eventualitatea unei catastrofe ecologice, întreb din punctul de vedere al unui contribuabil, ce planuri aveți pentru înlăturarea efectelor catastrofei? Ce demersuri ați lua într-un asemenea caz? Iar eu, ca cetățean, contribuabil al statelor membre UE, aș fi obligat să plătesc pentru asta? Deoarece eu sunt un contribuabil al unui stat membru al UE. Tot legat de această întrebare, cum ați informa autoritățile responsabile ale UE din Bruxelles despre producerea unei asemenea catastrofe? Au fost alocate fonduri pentru asemenea cazuri în cadrul UE? Iar ultima întrebare este destul de complicată. Se pare că ați modificat 10 cimitire pentru realizarea acestui proiect. Sper că ați luat măsuri pentru a-i despăgubi pe membrii familiilor celor care au avut locul veșnic în acele locuri, deși aceste amintiri nu se pot plăti în bani. Mulțumesc!

Szabolcs Demény (activist Greenpeace):

Bună ziua tuturor! În primul rând, aș dori să mă adresez D-lui John Aston. Să lăsăm deoparte raportările! Vezi cazul ruperii barajului în S.U.A. În opinia mea, este inutil să vorbim despre acest lucru. În al doilea rând, în cadrul procesului de minerit al metalelor se obțin mai multe tone de mercur. Care va fi soarta mercurului? Ce se va întâmpla cu acesta? Următoarea întrebare: v-aș ruga să enumerați care sunt speciile de plante și de animale ocrotite de lege care se regăsesc în aceste zone! Care sunt măsurile pe care le veți lua cu privire la ocrotirea acestora? Dorim să primim o listă cu acestea. Ieri m-am întors de la Roșia Montana, unde mai multe mii de persoane și-au exprimat poziția împotriva investiției. Iar în final, D-le John Aston și Gold Corporation, noi NU suntem stăpânii Pământului, ci Copiii acestuia.

András Pálfi (Greenpeace):

Aș dori să-mi exprim nemulțumirea, asemenea celor care au vorbit înaintea mea. Am fost informați foarte modest în legătură cu întregul proiect. În total există doar 24 de pagini traduse în limba maghiară din întreg studiul de impact, care cuprind informații generale și prea puține date tehnice. Aș avea încă două întrebări. Proiectul menținerii nivelului de cianuri din reziduuri se dovedește a avea neajunsuri. Care sunt sistemele de tratare de care dispuneți și de unde se acoperă cheltuielile pentru acestea? Ce veți face cu poluarea aerului obținută prin extragerea minei sterile și a tratării reziduurilor? De-a lungul activității de minerit a companiei McInvest, aerul a fost poluat în nenumărate rânduri în cantități semnificative, ceea ce se și amintește în capitolul 10 din studiul de impact. Ce veți face atfel? Mulțumesc. Aștept tot așa, un răspuns scurt și la obiect.

Róbert Fridrich (director de programe al Asociației Ecologilor Maghiari):

Bună ziua! Eu mă ocup de problemele privind mineritul prin cianurare și mineritul aurului în cadrul asociației noastre, de când a avut loc incidentul de poluare cu cianuri de la Baia Mare, din ianuarie 2000. Proiectul de la Roșia Montană mă preocupă de 4-5 ani, de

când am aflat prima dată despre acesta. Pe atunci se vorbea despre un sprijin material din partea Băncii Mondiale. De atunci, însă, Banca Mondială a decis că nu-i este oportună o asemenea investiție. Deci nu mai susțin acest proiect. Și eu doresc să-mi fac publică opinia, la fel ca toți cei care au vorbit înaintea mea, că insuficiența informațiilor care au ajuns la noi în limba maghiară despre studiul de impact creează mari probleme. Nu mă gândesc doar la mine când spun – deși cred că vorbesc destul de bine limba engleză – dar asemenea termeni de specialitate sunt destul de dificil de înțeles în limba engleză, chiar și pentru cei care se ocupă de această problemă de 5-6 ani, ca să nu mai pomenim de cetățenii care nu stăpânesc deloc acest domeniu. De exemplu, pentru multe persoane, expresiile tehnice referitoare la depozitarea turburelilor pare a fi o altă limbă. Ne putem referi la acest loc de depozitare simplu, prin expresia: depozitarea turburelilor. Iar dacă o spunem în limba maghiară e înțeleasă de toți. Este foarte important, că din acest material de cinci mii de pagini nu reiese nici o informație viabilă care să facă referire la efectele asupra mediului și asupra sănătății. Acest material este prezentat foarte pe larg, însă lipsesc din el tocmai părțile cele mai importante. Acum aș avea niște observații și întrebări concrete. La capitolul 10 referitor la efectele de peste hotare, punctul 4.1 despre poluarea la nivelul de suprafață a apelor cauzată de scurgerea turburelilor din locul de depozitare, se amintește că locul de depozitare a turburelilor va fi locația pe care localnicii îl numesc Corna. Deci în eventualitatea producerii unei fisuri în barajul de aici, și odată cu aceasta, a scurgerii în cantități semnificative de turbureli, reziduurile în formă solidă vor ajunge la o distanță de 0,8 – 1,6 km în aval de baraj. Această distanță de 1,6 km se regăsește și în capitolul despre riscuri în cazul unei fisuri a barajului. Însă nu găsim nici un argument care să sprijine această teorie, în afară de faptul că se pretinde folosirea unui model GMpelon la obținerea acestor rezultate. Însă lipsesc parametrii folosirii acestui model. Când se fac referiri la modelul GMpelon nu se știe exact ce este acesta și cum s-a ajuns la aceste rezultate. De ce oare s-au făcut calcule pentru varianta fisurii la o adâncime de numai 60 m? Exemplele anterioare despre fisuri de baraje ne arată că acesta se poate fisura în întregime, pe toată adâncimea. De ce lipsesc rezultatele variantei cu fisura pe adâncimea totală a barajului, adică de 185 m? În mod interesant, conform acestui studiu, în cazul unei fisuri de baraj, turburelile ajung la 2 km de limita zonei locuite de 13 mii de locuitori, unde se opresc. Aici turburelile s-ar hotărî să nu mai înainteze și să se oprească din mers pur și simplu. Oare cum vine asta? Oare cauza să fie că au folosit ca parametri exact datele necesare obținerii unui astfel de rezultat? Chiar se oprește scurgerea deșeurilor la limita unei zone locuite? Exemplele anterioare ne arată că în cazul fisurii unor baraje semnificativ mai mici decât cel proiectat la Corna, de 185 m, scurgerea deșeurilor a făcut mai multe victime. Aș aminti doar câteva exemple.

În 1972, nu departe de o localitate de lângă Alba Iulia, s-a produs o fisură în barajul de 30 m înălțime al rezervorului de turbureli a unei mine de cupru, iar turburelile scurse cu nămolul din vale au făcut nu mai puțin de 80 de victime în rândul localnicilor din mica localitate. Acestea au fost relatate anul trecut de către reprezentantul ministerului mediului din România cu ocazia unei conferințe. Dar un incident și mai mare a avut loc în 1985, în localitatea Stava din nordul Italiei, cu ocazia fisurării barajului de la locul de depozitare a deșeurilor unei mine de fluorizi. Aici înălțimea totală a celor 2 baraje fusese de 50 m. Ambele baraje s-au fisurat, fapt ce a cauzat scurgerea a 200 de mii de metri cubi de nămol, care se deplasa cu o viteză de 90 km/oră. Turburelile au acoperit o suprafață de 4,3 km pe tot cursul văii. S-au distrus 62 de clădiri, iar în urma incidentului au murit 268 de oameni. 43,5 de hectare de teren au fost pustiite. La început barajul s-a proiectat cu o înălțime de 9 m, așa au depus cererea pentru autorizație, apoi în 1969 s-a înălțat la 25 m, iar în anii '70 un alt baraj de 25 m s-a ridicat peste cel vechi, ajungând astfel la înălțimea de 50 de m. Acest baraj de 50 m s-a fisurat și a cauzat moartea a 268

de oameni. Aceste baraje au fost mult mai mici decât cele proiectate la Corna, adică decât cele proiectate de Dvs. Vă mulțumesc!

Benedek Jávör (Asociația de Protejare):

Mulțumesc! Aș dori să pun o întrebare referitoare la garanțiile pecuniare legate de cheltuielile aferente funcționării și închiderii așezământului. După cum spunea și D-l John Aston, practica europeană consacrată, dar și dispunerile legale, ne arată că în cazul unei investiții cu un asemenea risc, înainte de începerea procedurii pentru obținerea autorizațiilor, investitorul trebuie să prezinte garanții potrivit cărora, în cazul unui faliment, al încetării activității companiei sau altor asemenea evenimente, să existe un fond care să acopere cheltuielile aferente închiderii minei și a procesului de minerit. În studiul de impact nu apare nici o referire concretă la existența, forma sau cantitatea acestei sume. Cheltuielile produse prin închiderea minei sunt estimate în studiul de impact la 70 milioane de dolari. Studiile specializate independente ne arată că această sumă este vădit subestimată. Potrivit experienței internaționale, cheltuielile produse de încetarea activității din punct de vedere tehnic a minei sunt sume cuprinse între 200 și 900 milioane de dolari, în care nu sunt calculate cheltuielile de reabilitare a mediului înconjurător. Aceasta reprezintă numai închiderea tehnică, cheltuielile referitoare la acoperirea așezământului și la refolosirea minei. În opinia noastră, suma prezentată în studiul de impact este subestimată, însă nici despre acest lucru nu găsim dispoziții concrete în studiu. Nu se precizează în ce modalitate, prin ce mijloace, în ce cont bancar sau cu ce garanții se depozitează această sumă. În legătură cu această problemă dorim să fim înștiințați pe parcursul procedurii de autorizare. Totodată, nu am găsit nici o referire în cadrul studiului, la modalitățile de asigurare propuse de RMGC, ca în eventualitatea unei catastrofe ecologice, pagubele să nu fie plătite de contribuabilii români și maghiari, ci investitorul să aibă la dispoziție un fond de garanție pe care-l va folosi în acest caz. Nu am găsit nici o precizare în legătură cu această problemă în studiul de impact. Suntem curioși ce oferte de preț au cerut și ce fel de modele au abordat cei de la RMGC sau autorii acestui studiu. Există oare o asemenea ofertă pe piața asigurărilor, care să trateze problema asigurării cheltuielilor în caz de accident ecologic sau încetarea activității minei, astfel ca pagubele să fie suportate de către fondul destinat acestui scop, și nu de către contribuabilii români și maghiari. Mulțumesc!

Teodóra Dönsz (Asociația Ecologiștilor Maghiari):

Înainte de-a începe cu întrebările, aș dori să fac trei observații scurte. În primul rând, țin să precizez și eu, asemeni celor care au luat cuvântul înaintea mea, că este supărător faptul că materialul disponibil în limba maghiară despre studiul de impact este un rezumat de 24 de pagini, astfel că nu am avut aceleași șanse de a participa la procesul cercetării efectelor asupra mediului, ca și cetățenii români. Pe de altă parte, materialul prezintă multe lacune, fie el scris în limba maghiară sau în limba engleză. Referitor la efectele asupra sănătății, având în vedere și impactul social și ecologic, acestea ne împiedică să percepem în mod real și să analizăm compromisurile oferite. În al treilea rând, l-aș ruga pe D-l John Aston să folosească microfonul și să vorbească numai la microfon. Referitor la răspunsul dat la întrebarea anterioară aș dori să-l întreb cum se corelează ca și mărime proiectul minier din Spania cu cel de la Roșia Montană? Mai departe, aș dori să-l întreb pe ce se bazează când afirmă, la capitolul al 7-lea despre riscuri, pagina 17, că:

„În cazul fisurilor de baraj la valea de depozitare a turburelilor, cauze care constituie 75% din accidentele ecologice, prezența cianurii se regăsește în mai puțin de o treime din cazuri.”

Însă tabelul nr. 7.4, de la pagina 18, care enumeră accidentele semnificative produse la minele de aur între anii 1975 – 2005, arată că dintre cele 15 accidente enumerate, cianura este prezentă în 9 cazuri. Oricâte calcule am efectua, acest procent reprezintă mult mai mult decât o treime din cazuri. Sau acest studiu a inclus și accidentele care nu s-au produs la minele de aur și în cadrul cărora este exclus să existe orice urmă de cianuri. Încă o întrebare! Pe ce vă bazați când afirmați, tot la capitolul 7, despre riscuri, de la pagina 17, că poluarea cu cianuri nu a creat niciodată victime? Au fost și aceste date apreciate la fel de selectiv de către autorii studiului, ca și cele de la tabelul 7.4? Care este sursa acestui tabel? De ce apar în tabel tocmai aceste date? Vă voi enumera în cele ce urmează doar câteva exemple în care putem vorbi despre victimele poluării cu cianuri. Unul din ele este accidentul din Kirghistan, din 1998, de la Kurgor, în care pe tabelul Dvs. nu apare nici o victimă, dar mass-media locală amintește despre moartea a 2 persoane prin poluare în urma accidentului, iar ministerul rus al apărării admite că a fost o victimă. În urma poluării cu cianuri de la Baia Mare din anul 2000, s-au distrus 1240 de tone de pește. Vă întreb dacă moartea sau distrugerea peștilor și a altor vietăți nu este importantă?

În 2003 în Nicaragua a avut loc un accident cu poluare cu cianuri la o mină din Bonanza, proprietate a unei companii canadiene. Ca urmare, râul Banabana a fost poluat, iar conform afirmațiilor responsabililor din Sănătate, 12 persoane au murit din rândul băștinașilor în urma acestei poluări, care se presupune că băuseră din apa râului poluat. Un alt caz a avut loc în iunie 2004, când, în urma scurgerii de gaze cu acid cianhidric dintr-o mină de aur dintr-un orașel de la marginea Beijingului, 3 persoane au murit și alte 15 au fost duse de urgență la spital. Deci, repet întrebarea, după cele spuse, care este baza afirmațiilor de la capitolul 7, conform cărora poluarea cu cianuri nu creează victime? Vă mulțumesc.

Tibor Ferenc (Greenpeace):

Bună ziua! Aș dori să vă întreb cum aveți de gând să tratați subiectul referitor la faptul că pe teritoriul destinat depozitării turburelilor există terenuri, printre altele și în coproprietatea unor persoane maghiare, și ale căror șanse de cumpărare de către Dvs. sunt de 1 la 100 milioane.

István Szentisványi (Asociația de Protejare):

Bună ziua! Mă alătur și eu opiniei conform căreia materialul în limba maghiară este nepermis de scurt. Astfel, întregul proces de analiză și studiere de partea maghiară a fost îngreunat încă dinaintea ascultării opiniilor, având la îndemână doar acest capitol și, ulterior, acest rezumat despre întregul studiu de impact. În opinia noastră, această procedură contravine dispozițiilor din capitolul al 2-lea din Convenția de la Esspo. Încă nu s-a ajuns la a doua parte a întrebării mele inițiale, așa că mă voi referi strict la aceasta. Suntem la curent cu faptul că la vremea respectivă, contractele, diferitele înțelegeri și autorizări dintre statul român, MININVEST și RMGC au fost calificate drept secrete și nu au fost făcute publice, deși s-a insistat și în scris din partea societății civile (Alburnus Maior) ca ele să devină publice. Noi considerăm că această procedură contravine atât Convenției de la Aarhus, cât și directivelor referitoare la studierea impactului asupra mediului dispuse de către UE. Ne interesează pe de-o parte care sunt acele părți ale acestor documente, care nu au putut fi prezentate publicului? Și dacă

există vreo șansă sau o posibilitate, ca în spiritul și în cadrul acestei directive și a Convenției amintite, părțile interesate să poată avea acces la acestea? Mulțumesc frumos.

Sándor Lezsák – deputat:

Mulțumesc pentru că mi-ați acordat cuvântul. Întrebările, răspunsurile și observațiile auzite în cadrul acestei audieri m-au convins să inițiez procedura pentru repetarea acesteia. Informațiile de care dispunem sunt infime. Dvs. aveți obligația de a ne oferi întreaga documentație în limba maghiară. Însă am și eu pregătite câteva întrebări. România a semnat convenția conform căreia restricționează parțial sau total procedeele tehnologice de minerit cu cianuri. Întrebarea este dacă s-au analizat îndeajuns toate opiniile, dacă în viitorul apropiat va exista o propunere pentru dezbaterea în parlament a oportunității renunțării la convenție. Referitor la exemplele enumerate din Spania sunt curios dacă s-a luat în considerare faptul că Uniunea Europeană a pregătit un proiect de lege conform căruia, pe teritoriile UE, vor fi interzise procedeele tehnologice de minerit cu cianuri. S-a luat în considerare faptul că pe teritoriul României există peste 20 de mine care folosesc tehnologia pe bază de cianuri? De la colegii mei ecologiști români am aflat că se ajunge foarte greu la informații și la date științifice, iar obiecțiile venite din partea lor sunt zadarnice. Următoarele mea întrebare îi vizează pe investitori și aș dori să-i întreb dacă sunt la curent cu responsabilitățile lor din punct de vedere al legii penale? Dacă s-ar repeta o catastrofă asemănătoare cu cea de la Baia Mare? Eu locuiesc pe malul Tisei, sunt deputat, reprezentant al regiunii Tisei, iar din februarie 2000 încă mai trăiesc coșmarul urmărilor acestei catastrofe. Localnicii se gândesc și în prezent indignați la faptul că disputa dintre statul român și cel maghiar, cea despăgubire de aproape 30 de miliarde îi revine de fapt, moștenitorului de drept, adică companiei AURUL, care și-a încetat activitatea și a cărui proprietar nu vrea să-și asume această responsabilitate. Mai mult, face referiri la ceea ce este scris aici. Chiar și oamenii de știință români ne iau în derâdere. Și aici vine întrebarea mea, despre cât de importantă este, pentru Dvs., opinia oamenilor de știință, a specialiștilor? Domnul președinte ne-a atras atenția încă de la început, că acesta este un forum științific, și nu unul politic. Cu asta sunt cu totul de acord. În asemenea probleme nu politicul trebuie să hotărască, ci știința, ramura exactă a științei are drept de decizie. S-a afirmat aici că se va construi un baraj care are cele mai mici șanse să creeze accidente. Însă opinia Academiei Române de Științe este diferită. După informațiile noastre, acest teritoriu prezintă riscuri seismice. Această informație ne-a parvenit de la Academia Română de Științe și este dovedită și de documentele aflate în evidența Dvs. Președintele Academiei Maghiare de Științe, Szilveszter E. Vizy a adresat o scrisoare președintelui Academiei Române de Științe, care, la rândul lui, în răspunsul dat, preciza că are mari rezerve referitoare la investiția respectivă. Acele cercetări, acele rapoarte ale comisiilor de lucru nu figurează deloc în materialul documentației cunoscut până acum. Nu există încredere între noi de la accidentul de la Baia Mare și nici nu vă așteptați să existe încredere, atâta timp cât concluziile acestor incidente vor fi atât de incerte. Despre înălțimea de 180 m a barajului îmi vine mereu în minte spusele Papei Ioan Paul al II-lea: „Căderea comunismului nu scuză abuzurile capitalismului”.

Péter Paulovics (Asociația CSEMETE):

Bună seara! Îmi pare rău că nu am avut acces la acest material de 70 de pagini traduse în limba maghiară, l-aș fi studiat, dar în schimb am citit capitolul despre efectele transfrontiere, care a fost scris de la început în limba maghiară și aș dori să precizez cât

de superficial mi se pare acest material. Mă refer mai ales la o anumită parte din care citez: „Lungimea aproximativă a cursului de apă din bazinul hidrologic al râului Mureș de la locul proiectat pentru mină și până la graniță este de 500 km. După ce părăsește teritoriul României, râul Mureș mai parcurge încă 20 km (n. tr. 40 km) și se varsă în Tisa în dreptul localității Szeged, înainte de a ajunge pe teritoriul Serbiei, apoi Tisa (inițial a fost pomenit orașul Belgrad) se varsă în Dunăre la Titel.” Acest text are mai multe greșeli. Dacă tot suntem la capitolul „Poluarea la suprafață a apelor: analiza la fața locului” atunci găsesc de cuviință să se respecte aceste afirmații – mie mi-a trebuit o documentare minimă și știam și fără să mă documentez, că lungimea de pe teritoriul maghiar este de 50,3 km, din care 21 km reprezintă lungimea de graniță comună. Trebuie să știți că gura râului Arieș este la o distanță de 467 km pe apă de la gura râului Mureș din Szeged. Aceste date sunt în limba maghiară. Doresc să precizez aceste date pentru a avea o imagine despre restul materialului, care nu a fost tradus în limba maghiară, și despre care putem doar presupune cu câtă precizie a fost realizat. Ca să nu mai vorbim despre faptul că râul Tisa a fost afectat de poluare pe o porțiune de 17 km pe teritoriul maghiar, ceea ce nu s-a amintit aici, și nici că gura de vărsare a Tisei este la Titel. O altă problemă pe care aș vrea să o abordez: s-a auzit o părere a unui specialist conform căreia pe acest teritoriu nu există valori naturale ocrotite de lege, sau chiar orice fel de valori naturale. Am în mână un document științific redactat de către 2 botaniști, John Ecroyd și Andrew Johns, care în iulie 2006 au străbătut timp de 2 zile împrejurimile din Roșia Montană. Dânșii au descoperit nu mai puțin de 8 asociații vegetale bogate în specii, au găsit 8 specii de orhidee, din care 6 figurează pe lista roșie de ocrotire. Au mai găsit și alte plante importante. Nu știu dacă specialistul cunoaște acest material sau în ce perioadă s-a documentat la fața locului. Tot ce știu este că în anul 1998 s-a acordat o scurtă perioadă pentru cercetarea viețuitoarelor de aici. Poate ar trebui extinsă această cercetare. Se pare că în România plantele care nu sunt evaluate ca valori naturale, în Europa ar fi ridicate la rangul de teritoriu ocrotit de lege, dacă ar mai exista aici.

Acest teritoriu este, în realitate, mult mai valoros decât a fost stabilit în acest studiu, fiind vorba de un teritoriu mult prea influențat de activitățile oamenilor, atât din domeniul agriculturii, cât și din domeniul istoriei și al industriei, care au dus la degradarea acestuia. Problema trebuie privită mai în amănunt, deoarece investiția va duce la dispariția completă a suprafeței teritoriului. Mulțumesc!

Dr. Imre Tóth (Geoenvirom):

Bună seara! Am fost profesor de geografie, fiind în prezent pensionar. De aceea, aș dori să abordez latura biologică a proiectului. Membrii asociației noastre s-au întors aseară din Carpații Occidentali. Segmentul nostru de implicare se referă la râul Tisa, de la izvor până la gura de vărsare. Astfel, și râul Mureș aparține de segmentul nostru. Acum câțiva ani am devenit persoane mai puțin agreate, fiind inițiatorii proiectului de cercetare care avea să stabilească exact locul de izvorăre a râului Mureș. Concluzia a fost că acest loc se află cu 500 m mai sus decât se știa, asta o spun colegilor români. Din păcate, nu am văzut încă aceste concluzii scrise în materialele în limba română. Însă noi știm că așa este și ne asumăm rezultatele acestor cercetări. Am o singură întrebare, la care cred că ne puteți răspunde destul de repede. Vreau să știu dacă investitorul este pregătit spiritual pentru un răspuns din partea guvernului român, care dacă va da dovadă de înțelepciune, așa cum sper eu, va fi negativ. În acest caz, eu i-aș invita pe investitori să găsească pentru proiectul următor un loc din afara bazinului carpatic.

Timea Varga (Asociația de Protejare):

Bună seara! Aș dori să vă întreb ceva referitor la capitolul 10, despre efectele transfrontiere, la punctul 4.2, despre transportul cianurilor. La acest capitol precizați că nu s-a definitivat încă destinația finală a transportului de cianuri. În contradicție cu cele afirmate la capitolul 7 despre riscuri, respectiv la paginile 131-133 se precizează că transportul cianurilor se va efectua cu compania DEGUSSZA. Întrebarea mea este care dintre cele două afirmații este cea corectă? Și mai am o întrebare referitoare la riscul transportului de cianuri. Vorbiți aici despre transport pe cale ferată, terestră și pe cale maritimă. De ce nu există nici un studiu despre riscurile transportului pe aceste căi? Și de ce nu există nici o estimare a pagubelor care s-ar putea produce pe teritoriul Ungariei, ca zonă de tranzit, și care ar trebui să conțină o statistică despre accidentele feroviare din Ungaria și denumirea punctelor critice de pe traseu? Ce fel de proiect există referitor la evitarea unui asemenea accident?

Sándor Egri (Forumul de dezvoltare internațională a teritoriului dintre Tisa și Carpați):

Vă mulțumesc pentru că mi-ați acordat cuvântul! Înainte de toate, dați-mi voie să-l salut pe D-l Tibor Kocsis, regizorul filmului Noul Eldorado. Filmul lui Tibor Kocsis a primit premiul special pentru protejarea omenirii, a peisajului și a naturii din cadrul cronicii de filme științifice din anul trecut. Dați-mi voie să-l salut pe primarul localității Zenta, D-l Attila Juhász. Nu-l văd aici acum, deși l-am zărit la deschidere, dar probabil a trebuit să plece. Nu am pomenit numele lor în zadar, ci pentru că sunt membri fondatori ai forumului nostru și pentru că astfel pot să vă atrag atenția la responsabilitățile Serbiei.

Nu avem nici o îndoială cu privire la miza Dvs. Miza Dvs. este alcătuită din 330 tone de aur și din 1600 tone de argint. Acesta este la ora actuală cel mai mare zăcământ de metale prețioase din Europa și al doilea din lume. Fapt pentru care doriți să vă însușiți acest zăcământ cât mai repede posibil. Dar dacă nu avem grijă, acest fapt va avea consecințe. Veți măcina 400 milioane de tone de rocă și veți distruge mediul înconjurător pe o suprafață de 1600 de hectare. Acest teritoriu reprezintă minele de suprafață și zona de depozitare a deșeurilor. Ați amintit într-unul din răspunsurile Dvs. de soarta acelor proprietari care nu vor nicicum să vă vândă terenurile, precizând că dacă aceasta va fi situația, atunci veți împrejmuți terenurile acestora cu baraje. Însă pe această suprafață de 1600 hectare trăiesc mai multe sute de astfel de proprietari, care au terenurile risipite pe acest teritoriu.

Care este opinia Dvs. despre sfințenia proprietății private? Care va fi soarta acestor terenuri, de care proprietarii nu se vor despărți nicicum? Este demn de respectat faptul că ne-ați atras atenția asupra urmărilor poluării cu cianuri și alte metale grele provenite de la Baia Mare. Ați amintit atunci că încă nu ați găsit un specialist care să se ocupe de urmările poluării cu metale grele. Dați-mi voie să vi-l prezint pe D-l Dr. Sándor Alex Nagy, membru al conducerii Forumului de dezvoltare internațională a teritoriului dintre Tisa și Carpați, Decanul facultății din Debrecen, care, împreună cu colegii săi de lucru a analizat conținutul de metale grele din peștii rămași în brațele moarte ale râului Tisa și ale afluenților acestuia. Este regretabil, dar Dvs. aveți dreptate, și s-a dovedit acest lucru. Rezultatele nu par să reprezinte un pericol pentru sănătate, însă consecințe au avut deja. Iar de acestea nu ne vor scăpa nici noile tehnologii aduse de Dvs. Din cauza timpului foarte scurt, probabil că nu ați reușit să prezentați rezultatul comparației dintre mărimea spațiului de depozitare de la mina din Baia Mare cu decantorul de la Roșia Montană. Ați omis să spuneți că spațiul alocat pentru decantare de la Roșia Montana

este de 100 de ori mai mare decât locul de depozitare a deșeurilor de la mina din Baia Mare, de unde a pornit poluarea în ultima zi din ianuarie a anului 2000.

Teritoriul alocat depozitării la Roșia Montană reprezintă 600 – 800 de hectare din totalul de 1600 de hectare. Volumul acestuia este de 1000 de ori mai mare decât volumul celui de la Baia Mare. În introducere ați amintit că pentru noi cea mai mare problemă va fi cauzată probabil de înălțimea de 183 m a barajului și toate aspectele legate de acesta. Dați-mi voie să vă lămuresc în această privință. Noi nu avem nici o problemă cu Dvs., știm că sunteți niște specialiști consacrați, niște ingineri extraordinari și că vă pricepeți să construiți orice din piatră, beton sau ciment. Probabil sunteți în stare să vă ocupați de minerit oriunde în lume. Singura noastră problemă este cea referitoare la mineritul prin tehnologia cianurării. Noi privim această problemă dintr-un alt punct de vedere, tocmai pentru că în ianuarie 2000 am trăit coșmarul în care 1240 de tone de pește au fost distruse din cauza poluării cu cianuri produse din accidentul de la Baia Mare. Noi nu avem nici o garanție pentru protejarea apelor și mediului acvatic din apele noastre, atâta timp cât în Europa se vor continua exploatarea miniere cu tehnica cianurării, ca și cel propus de Dvs. la Roșia Montană. 9 localități sunt destinate pierii în împrejurimile de la Roșia Montană, ca de exemplu ștergerea de pe fața pământului a localității Corna. Ce se va alege de cele peste 100 milioane de tone de deșeuri care rămân în urma exploatarea minei de aur? Ni le veți lăsa nouă. Dvs. vă veți îmbogăți rapid sau aveți impresia că veți obține ceea ce vi se cuvine de drept, iar noi, cei care trăim în văile Tisei și a Mureșului ne vom afla într-o situație neputincioasă, fiind amenințați mereu de cele câteva sute de milioane de tone de deșeuri. Ele prezintă pericol pentru Tisa, pentru Mureș, pentru Arieș, pentru Dunăre și pentru Marea Neagră. Nu ați amintit nimic despre cea mai mare provocare a viitorului, care nu este altceva decât protejarea strategică a sursei de apă. Principala problemă a acestui secol nu este rezolvarea crizei de combustibil, ci păstrarea surselor de apă potabilă. Din acest punct de vedere, Ungaria se poate considera o țară puternică. Dar această stare de bine este pusă în pericol de investiția de la Roșia Montană. Aș dori să vă întreb unde își are sediul compania STAMTEC, care a înregistrat capitolul despre biodiversitate din cadrul studiului de impact de 5000 de pagini? Ar putea să ne spună numele a 2 sau 3 specialiști care au contribuit la alcătuirea capitolului despre diversitatea biologică? Trebuie să aflăm aceste nume deoarece partea despre animale începe cu păsările. Or păsările se hrănesc în principal cu insecte. Afirmația din studiul de impact conform căreia pe acest teritoriu nu există nici o plantă sau un animal demne de a fi ocrotiți de lege este adevărată doar în cazul în care nu s-au efectuat nici un fel de cercetări. Înseamnă că nu s-au efectuat cercetări referitoare la existența fluturilor, a insectelor sau a oricăror vietăți care ar trebui ocrotite de lege pe acest teritoriu. Dați-mi voie ca, pe lângă întrebările tehnice, să ridic și unele probleme umane. Ce se va întâmpla cu acele biserici, ale căror enoriași nu vor contribui la mutarea acestora în alt loc? Ce se va alege de locurile de înmormântare? Nu știu dacă sunteți la curent cu faptul că la Baia Mare, Institutul de cercetare ale exploatarea miniere a demarat un proiect de cercetare a tehnologiilor de minerit care nu folosesc cianuri în exploatarea aurului. Ar fi dispusă compania Dvs. să sprijine aceste cercetări de la Baia Mare? Aș vrea să vă întreb unde este înregistrată compania Dvs., Roșia Montana Gold Corporation? Unde își are sediul? Este adevărat că este înregistrată în Barbados? Și că sediul este într-un apartament de 2 camere din Canada? Partenerul cu 80% din acțiuni este compania Gabriel. Unde are sediul aceasta și unde este înregistrată? Acționarul principal al companiei Gabriel este firma New Mount, a cărei activitate este exploatarea minereului de aur de pe tot globul pământesc. De ce a declarat faliment în Uzbekistan?

Sunt investitorii Dvs. informați corect asupra tuturor detaliilor cu privire la investițiile dâșnilor? Sunt la curent cu riscurile unor accidente ecologice cu urmări catastrofale

asupra mediului înconjurător sau asupra oamenilor? Dar cu privire la distrugerea a peste 1600 hectare de teren? Cu privire la pustiirea satelor? Au auzit investitorii canadieni despre consecințele poluării din anul 2000 a râurilor Tisa și Someș cu cianuri și metale grele? Au aflat investitorii că, în urma catastrofei de la Baia Mare, compania australo-română AURUL TRANS GOLD, responsabilă pentru provocarea poluării, s-a autodeclarat falimentară? Astfel încât nimeni nu va mai plăti daunele de 29 miliarde de forinți pentru statul maghiar.

Mónika Mátyás (inginer ecologist):

Pe mine mă interesează în mod exclusiv studiul de impact. Aș avea două întrebări de specialitate cu privire la acesta. Conform cunoștințelor mele, la realizarea unei asemenea investiții legea obligă să se aleagă un responsabil al mediului, care să supravegheze tot ce este legat de mediul înconjurător, în cadrul proiectului de monitorizare. În studiul de impact, se face o foarte scurtă referire la acest lucru, în volumul 16. În schimb nu am găsit aici care este textul de lege la care se face referire. Întrebarea mea este care este garanția legală, dacă cunoașteți textul de lege aplicabil în acest caz, cum apreciați, cum planificați să rezolvați această problemă și mă interesează dacă va exista o persoană desemnată să urmărească atent monitorizarea. Cealaltă întrebare se referă la monitorizarea protecției apelor. Tot aici am întâlnit un text, în care se precizează că există un document separat unde sunt specificate exact care sunt punctele de colectare a mostrelor de apă, în scopul cercetării conținutului acestora. Însă problema este că nu s-a amintit de numele acestui document și unde se găsește. Nu am primit asemenea informații.

Timea Szalay (Asociația Csalán):

Pentru început, aș dori să atrag atenția că am fi fost recunoscători în cazul în care am fi avut, la o audiere din Ungaria, materiale traduse în limba maghiară. Am două întrebări fundamentale. În primul rând, pe ce se bazează afirmațiile referitoare la viabilitatea proiectului. La capitolul 5, pagina 43 din proiectul pentru comunitate se afirmă că Roșia Montană nu prezintă condiții adecvate pentru continuarea activităților de agricultură și grădinarit, pe de altă parte însă, în partea referitoare la cercetarea diversității biologice, se precizează că tocmai agricultura este responsabilă pentru distrugerea acesteia din urmă. Aceasta, cred eu, este o contradicție. Pe lângă acestea, am vizitat Roșia Montană cu ocazia festivalului FânFest, unde am observat că localnicii au avut parte de câștiguri semnificative din valorificarea produselor cultivate de ei. Aș mai adăuga că lipsa acestor câștiguri în rezultatele statisticilor efectuate, se datorează tocmai prezenței acestei monoindustrii, formate de către RMGC la Roșia și în împrejurimi și este posibil ca activitățile din domeniul agriculturii din jurul gospodăriilor să nu fi fost luate deloc în considerare. O altă observație: se discută încontinuu despre improbabilitatea fisurării barajului, deși au mai avut loc asemenea accidente. Aș dori să întreb dacă RMGC își asumă responsabilitatea ca barajul nu se va sparge, iar dacă totuși se va întâmpla, atunci ce urmări va avea acest lucru asupra noastră?

Judit Hegyi (Asociația Csalán):

Aș avea două întrebări scurte. Prima se referă la faptul că la capitolul AEI, la subcapitolul 4.8 afirmați că acest proiect de investiție este sprijinit de către Guvernul Român, de Banca Mondială și de UE. Aș dori să vă întreb pe ce sprijin vă bazați, având

în vedere că Banca Mondială și-a retras sprijinul în anul 2002. A doua întrebare se referă la posibilitatea găsirii unei alte metode de exploatare a aurului, care să fie la fel de eficientă, dar mai puțin periculoasă, ținând cont de faptul că noi nu agreăm tehnologia prin cianurare. Cu cât ar fi mai scumpă decât tehnologia folosită în prezent? Mulțumesc.

Zsolt Visy (profesor universitar din Pécs):

Stimate Doamne, stimați Domni! E posibil ca întrebările mele să fie puse dintr-un unghi diferit față de cel al antevorbitorilor mei. Motivul este că eu nu sunt ecologist sau specialist în protecția mediului, ci arheolog. Un alt motiv ar fi că mă număr printre ocrotitorii patrimoniului cultural și sunt președintele Comisiei Arheologice KAMASZ din Ungaria. Un alt motiv este că, cu câțiva ani în urmă, între anii 1998 – 2000, când am fost secretar de stat în cadrul Ministerului Culturii, am făcut multe realizări pentru protejarea patrimoniilor culturale și arheologice din bazinul intracarpatic. În cazul acestor monumente din Transilvania, multe sunt patrimoniile culturale care au o însemnătate aparte în istoria maghiară. Opinia mea este că problema merită să fie tratată și din acest punct de vedere. La cerere, am studiat întreg materialul în limba engleză, referitor la patrimoniile culturale, care constituie cca. 300 de pagini din studiul de impact. Nu știu dacă mai este ceva în această sală care să fi făcut la fel. În cadrul acestui studiu, autorii au abordat multe teme. Au amintit de patrimoniile arheologice, de protejarea patrimoniului arhitectural, de patrimoniul folcloric. În schimb, nu se amintește îndeajuns despre patrimoniul spiritual, despre moștenirea religioasă, despre arheologia industrială. Într-adevăr, au abordat multe teme și la prima impresie se poate spune că este o lucrare perfectă. Și la a doua impresie pot spune lucruri pozitive despre lucrare. În special cu privire la calitatea cercetărilor din domeniul arheologic, care nu sunt de nivel înalt, ci au fost doar publicate. După încă o zi în care am fost la fața locului, m-am întâlnit cu niște arheologi. Am privit săpăturile și m-am convins că în acest caz, studiile arheologice nu pot fi puse la îndoială. Problema era alta. Problema nu este cum decurg cercetările arheologice, ci problema fundamentală este că investitorul își permite să nimicească cel mai important patrimoniu cultural, și anume patrimoniul arheologic. Le dăm banii, pentru care, legislația română are dreptul să le ceară proiectele aferente, ca de altfel și în cazul construirii autostrăzilor din Ungaria. După prezentarea proiectelor, acestea au fost modificate imediat, cu excepția unor cazuri special stipulate de către autorități, în care nu se permite distrugerea siturilor. Nu le voi enumera acum. Cele de însemnătate internațională au fost excluse din planuri, însă pot exista sub forma de insule la granițele teritoriului minei sau în locurile speciale, care, dacă nu sunt valorificate acum, prezintă riscul dispariției mai târziu. Toate celelalte vor fi distruse. Dar ce se distruge? Vor fi distruse cimitirele în întregime, deși forma lor este de o însemnătate ridicată. Vor fi distruse toate acele situri care nu au reușit să ajungă pe lista patrimoniului național ocrotit de lege. Dar ceea ce pare a fi cel mai important, este faptul că vor pieri galeriile construite de romani pentru scoaterea minereului din munte, care depășesc 10 km lungime. Deși acestea au dispărut deja din muntele Cetarca, galeriile mai există în muntele Cîrnic, aproape intacte. Știm de existența lor, există documente și prezentări anterioare ale acestora, dar nu pot fi incluse toate pe lista de inventariere.

Nu ne par credibile afirmațiile din rezumat, conform cărora aceste labirinturi vor fi puse în evidență imediat după înlăturarea primului strat din munte, prin explozii, sau că vor fi analizate cel puțin posibilitățile lor de valorificare. Vor pieri valori arheologice de o însemnătate mult prea mare. Imaginea localității este deplorabilă. În comparație cu imaginea de acum câțiva ani nu pot spune că este deplorabilă, ci de-a dreptul condamnată la moarte. De ce? Deoarece o mare parte din clădirile de aici, printre care se află peste 40 de patrimoniile culturale arhitecturale, 2 biserici și alte clădiri de

însemnătate arhitecturală, sunt acum în proprietatea investitorului. De când acest proiect există în imaginația și în conștiința oamenilor, de atunci nimeni nu se mai ocupă de aceste clădiri, starea lor ajungând deplorabilă. RMGC nu renovează casele nelocuite, știind că acestea vor fi demolate oricum, deși printre ele se află numeroase monumente, care conform legii trebuie întreținute și îngrijite. În studiu nu există nici o referire la această problemă. Aș avea câteva observații generale și câteva observații concrete legate de programul cultural. La fel ca și în cazul lucrărilor despre mediul înconjurător, și la capitolul cultură există numeroase greșeli.

Știm din istorie că aici a existat o monarhie austro-ungară. Constituie o eroare gravă afirmația conform căreia în studiu se vorbește exclusiv de prezența etniei austriece, în loc de cea maghiară. Poate o afirmație și mai eronată se face când se confundă religia luterană cu religia unitariană. Cred că este destul de clar că hunii se trag din popoarele fino-ugrice. În Roșia Montană nu există locuitori de religie luterană.

Problemele generale se referă la răspunsurile pe care le-am auzit pe parcursul acestei audieri. Ele au fost inexacte, neclare și în cele mai neplăcute cazuri, de genul că referitor la acest subiect ne puteți consulta mai târziu sau că suntem deschiși la orice fel de discuții. Eu cred că aici este locul în care trebuie discutate toate problemele acestea.

Să nu amânăm aceste discuții și să nu uităm defel că aici vorbim despre un proiect la care lipsesc estimările în bani, fiind departe de acestea, indiferent ce cred unele persoane. Demararea proiectului va avea loc mult mai târziu. Asemenea greșeli am găsit și în proiectul referitor la cultură. Și anume, se vorbește despre însemnătatea prezenței siturilor arheologice, și pe bună dreptate. Însă autorul acestor afirmații este de părere că siturile patrimoniale de aici nu se ridică la rangul de patrimoniu mondial sau internațional cu care se mândresc siturile din alte mine de pe vremea romanilor. Într-adevăr cunoaștem multe asemenea mine antice, însă această afirmație este greșită, demagogică și derutantă. Este vorba despre o singură mină de acest fel, situată în Las Meduras, o mină de aur de pe vremea romanilor, dar care nu se compară cu valoarea celei de la Roșia Montană. Dacă pun la socoteală acele informații care se leagă de aceste date, veți fi uimiți să aflați următoarele: la Roșia s-a atestat istoric existența exploatarei continue a aurului de peste 2000 de ani. Probabil că a existat și în Epoca Bronzului, dar acest fapt este foarte greu de dovedit. Sunt de ajuns și 2000 de ani. Găsim aici galerii și intrări de pe vremea romanilor, temple și cimitire cu inscripții romane, sunt aici urme ale mineritului din Evul Mediu și până la Epoca Modernă. Deci dispunem de dovezi care atestă existența mineritului într-un proces neîntrerupt de peste 2000 de ani, dovezi care sprijină și teoria conform căreia scopul ocupării Daciei de către romani a fost aurul. Hadrian nu a capitulat ca să nu piardă aurul, Marc Aureliu, poate nu mai știe nimeni în afară de mine acest detaliu, Marc Aureliu a fost în stare să liciteze pe timpul războaielor din anul 168 comorile Curții și familiei Imperiale ca să-și finanțeze armata. De ce? Pentru că minele de aur din Dacia și-au încetat activitatea. Îmi cer scuze, nu s-a vorbit până acum despre acest subiect... voi încerca să fiu mai concis, dar urmează partea cea mai importantă.

După ce tragem concluziile, ajungem la o situație specială, și anume cea mai importantă din intervenția mea. Și anume tăblițele dacice din ceară. Tăblițele de ceară de la Roșia Montana. Acestea reprezintă documentele de necontestat din acea vreme despre comunitatea de mineri care a trăit aici și de la care ne-a rămas acest patrimoniu arheologic. Din cele 25 care s-au păstrat, 13 sunt la muzeul de istorie din Budapesta. Deci există o situație specială. Altarele și celelalte obiecte etnografice, precum și tăblițele de ceară reprezintă un patrimoniu spiritual atât de important, încât în 2003 UNESCO a decis să acorde acestora rangul de patrimoniu cultural mondial, stabilindu-se astfel o nouă scară de valori în cadrul patrimoniilor spirituale. Tot aici aparțin marile biblioteci din timpul Regelui Matei Corvin. Toate acestea duc la concluzia că aici este

vorba despre un patrimoniu cultural deosebit, de care aparțin atât valorile naturale, cât și cele din mediul înconjurător. Toate opiniile formate în Ungaria, în România și în cadrul ICOMOS (Comisiei Internationale pentru Monumente si Situri) arată acest lucru.

Este interesant și curios faptul că nu se găsesc referiri bibliografice la această temă. Poate e bine de remarcat faptul că în anii 2002, 2003 și 2005 trei ședințe comune ale ICOMOS au adus decizii în această privință. În fiecare caz în parte și-au prezentat grijile față de acest proiect și și-au oferit ajutorul. În anul 2005, toamna trecută, în cadrul uneia din aceste ședințe comune se vorbește despre Roșia Montană ca despre un loc care dispune de nenumărate exemple de valori culturale de însemnătate mondială. Decizia aparține în totalitate guvernului român, dar am aflat de la președintele comisiei naționale ICOMOS din România că există planuri pentru discuții în acest sens în septembrie. Asta înseamnă că există preocupări referitoare la patrimoniul mondial. Academia Română de Științe și-a expus deja punctul de vedere asupra ocrotirii naturii și ocrotirii culturale, cu câțiva ani în urmă.

Legea mineritului, care a fost semnată de România cu câțiva ani în urmă, interzice mineritul în zonele cu situri arheologice însemnate. Acest lucru nu a fost pomenit încă în această seară. Să aflăm mai multe despre acest subiect. În urmă cu câțiva ani, 1038 de oameni de știință au semnat acel document prin care contestă deschiderea minei din Roșia Montană. Doamnelor și domnilor! Investiția de la Roșia Montană înseamnă un venit care iese din țară în proporție de 80%. Din acesta, 19,3% rămâne Guvernului Român, abia 1/5 din întregul venit. Rămân în urmă un peisaj distrus, pericolul deșeurilor cu conținut de cianuri și altele. Îmi cer scuze, dar trebuie să fiu primul în această seară care pomenește de pericolul infiltrării acizilor. Deși este un subiect foarte important, din câte am observat, și acesta a fost omis din studiul de impact. Revenind la subiect, diferitele comunități s-au opus vehement demarării acestui proiect. Chiar și biserica, dar trebuie ascultate toate părțile, trebuie aflate toate părerile. Așa se întâmplă și la Roșia. Accentuez că fiecare Biserică, dar mai ales Biserica Ortodoxă s-a opus cel mai vehement acestui proiect. Acesta s-a exprimat cel mai clar cu privire la nerenunțarea la teritoriile care îi aparțin.

Zsuzsanna Tokodi Kun:

Vă salut pe toți în această oră târzie. Am două întrebări. În anul 1986 ... am luat parte la un proiect care a avut ca subiect principal cianurile. Nu mă provocați să vă vorbesc despre efectele benefice ale acidului cianhidric. O fac cu plăcere, dar nu aici și acum. Am oprit acel proiect atunci. Pe scurt, asta a fost. A doua întrebare. Eu lucrez în cercetare, deci pun în practică idei și invenții. Nu demult am finalizat o invenție. Știu din experiență că atunci când încerci să pui în practică o teorie, planurile scrise negru pe alb se transformă total, deoarece nu este vorba despre lucruri naturale, la care te poți aștepta. Nimeni nu a vorbit încă azi despre această temă. Poate am înțeles greșit, dar aș dori un răspuns la această întrebare. Dacă am auzit bine, aveți de gând să folosiți ca strat învelitor la închiderea un material artificial. În care dintre straturi ați plănuit să-l folosiți? Doar în spațiul de depozitare sau și la construirea barajului? Sau nu am înțeles eu bine? Încă o ultimă întrebare: de ce nu s-a putut face public acest studiu mai devreme? Și eu am dat peste el din întâmplare, în timp ce făceam observații referitoare la un plan de afaceri. Eu cred că din punct de vedere tehnic, este o abordare destul de îndrăznească. Restul să adauge fiecare cum crede de cuviință.

Balázs Tömöri (Greenpeace):

Bună seara! Trebuie să spun, John, că sunt supărat pentru că încerci pentru a cincia oară să-ți joci aici cartea cu relațiile dintre Ungaria și România! Aș dori să resping acest comportament și să cer o mai mare atenție. Nici noi nu am amintit această problemă aici, și nici nu este vorba despre această problemă. Aici discutăm despre ocrotirea mediului înconjurător, a sănătății și al naturii. Ai prezentat acea schiță, conform căreia în cazul unei poluări cu cianuri, segmentul afectat în apele maghiare este nesemnificativ. Cu această afirmație vrei să ne faci să ne întrebăm atunci ce se întâmplă în România? Aceasta nu a fost prima dovadă de neprofesionalism din această seară. Ai aruncat mingea în terenul nostru. Să luăm parte la toate discuțiile. Noi nu suntem mineri, specialiști în domeniul mineritului. Nu noi trebuie să sugerăm alte tehnologii de depozitare a deșeurilor. Folosești în prezentarea ta termeni de specialitate, cu care nu faci decât să îngreunezi accesul liber al publicului larg la materialul prezentat. Eu sunt profesor de geografie-engleză și am reușit să citesc numai 750 de pagini din monstruosul material, dar mi-au fost de ajuns și acestea pentru a avea câteva întrebări. La capitolul despre riscuri, la pagina 60 se amintește despre faptul că firma Transgold a efectuat cercetări cu privire la efectele evaporării acidului cianhidric și că nu s-au găsit nici un fel de efecte dăunătoare. Chiar credeai că Transgold este demnă de încredere în opinia publică din Ungaria după catastrofa cu cianuri din 2000? Nu cred că a fost o alegere potrivită. Nu am găsit nici o referire la detalierea datelor științifice, la modalități, nimic. Cealaltă problemă, cu care voi termina: nu demult m-am întors de la Roșia Montană și aș dori să ne fie precizate unele probleme, atât mie, cât și Asociației civile Alburnus Maior, din partea căreia vine întrebarea. Ai afirmat că Alburnus Maior maximează prețul terenurilor. Nu este adevărat. Am luat parte personal la o discuție în care partenerii voștri elvețieni au aflat de la această asociație civilă niște informații de prima mână atât de importante, încât dacă le-ar fi știut dinainte, și-ar fi vândut toate acțiunile. Este vorba despre amănuntul conform căruia Banca Mondială și-a retras sprijinul pentru acest proiect cu mult timp în urmă. Nu consider respectabil un astfel de comportament față de acționarii voștri, fapt pe care-l voi aminti și în cadrul ședinței comune anuale. Afirmi că ei joacă murdar. Eu consider că murdar este faptul că este interzisă efectuarea oricărei alte activități pe teritoriul localității, decât cea de minerit. Oamenilor nu le rămân alte opțiuni de a-și câștiga traiul. Aceasta este cauza pentru care acele puține persoane care v-au vândut terenurile vin la noi să ne ceară ajutorul. Nici nu se pomenește de maximarea prețului terenurilor. Să nu-mi spui, John, că voi încercați maximarea profitului. Ați devenit o problemă ce preocupă sute de specialiști. Folosiți cele mai performante tehnologii. Căutați încontinuu să creați locuri de muncă pentru localnici. Așa spui tu. Eu cred că, bazându-ne pe imaginea pieței economice din ultimii 20 de ani, cu siguranță că această afirmație nu-și găsește locul. Cred că nu căutați în locul potrivit. Vreau să vă rog să vă gândiți cum puteți renunța la acest proiect și să vă întoarceți în Barbados!

Ildikó Hány (Greenpeace):

Salutări vechii mele cunoștințe, John. Găsesc puțin îngreunată procedura conform căreia pe parcursul întregii zile ai pretins să îți se dea cererile în scris. Eu v-am pus 5 întrebări în urmă cu o lună, la care încă nu am primit răspuns, deși mi-ai promis că voi avea răspunsurile în cutia poștală de la e-mail până ce va începe această audiere. Încă nu le-am găsit. Deci nu știu cât de mult să mă încred în răspunsurile voastre date la întrebările noastre.

M-ai căutat în pauză și m-ai întrebat dacă vreau cu orice preț să opresc proiectul de deschidere a minei sau vreau doar să cunosc studiul de impact. Voi încerca oprirea deschiderii minei cu orice preț. Voi face tot ce ține de puterile mele, am promis-o în

rândurile trecute și o fac și acum. Din păcate foarte mulți oameni nu au auzit încă ce vreau să spun, de aceea o voi spune în fața tuturor. Mai este timp – vă rog să mă scuzați, de fapt nu mă interesează cum stau cu timpul atunci când este vorba de patria mea și de ocrotirea mediului înconjurător, sunt dispusă să stau până dimineața ca să primesc răspuns la toate întrebările. Așa că îmi cer scuze.

Ai afirmat că nu tu ești autorul studiului de impact, dar atunci te rog să-l citești deoarece noi din acest studiu ne inspirăm când punem toate întrebările ce par a ne conduce la afirmații contradictorii. Chiar am două întrebări. RMGC nu are de gând să protejeze baza rezervorului de depozitare a deșeurilor de la Roșia Montană, dar deșeurile nu se scurg doar prin evaporare la suprafață, ci și prin infiltrarea în pânza freatică, proces pe care nu-l poți evita decât dacă folosești de la început un strat de folii sau de material geotextil, așa cum sunt cerințele în mod normal. Acest material nu protejează totuși în totalitate. În cadrul studiului nu se amintește de această protecție, deși în raportul despre poluarea cu cianuri, efectuat de UNP în martie 2000 chiar și locul de depozitare de la Aurul a fost protejat la bază. Ceea ce ne intrigă este faptul că nu vreți să protejați un loc de depozitare de 40 de ori mai mare, știind că implică costuri mari, însă merită investiția. Acum nu mai vreau să lungesc vorba, ne vom întâlni și mâine, deci voi continua această temă. Mi-ar face plăcere să pot vedea cu ochi buni această inițiativă. Îmi cer scuze că ajung din nou la treburile personale, dar te rog să-ți închipui că ești maghiar. Noi ne alegem doar cu poluarea din urma acestui proiect, cu nimic altceva. Te rog să-ți imaginezi cum ai reacționa ca maghiar la o asemenea inițiativă. Noi nu ocrotim natura așa cum ocrotești tu casele din Roșia Montană. Și eu m-am întors tot ieri de la Roșia și trebuie să spun că atmosfera este deplorabilă acolo, dar sper ca mâine să pot prezenta acele case de acolo pe care tu le protejezi atât de tare.

Laszló Gallé (Facultatea de Științe din Szeged):

Stimați domni și stimate doamne, eu voi fi scurt, deoarece cele mai multe întrebări pe care le-aș fi avut au fost deja enunțate înaintea mea. Acestea se referă la ecologie și la ocrotirea naturii. În primul rând aș dori să vă aduc la cunoștință o contradicție. Colegul de dinainte ne-a relatat că pe teritoriul amintit există cel puțin 400 de specii de plante, dacă traducerea a fost corectă. Apoi am ascultat afirmația potrivit căreia nivelul de biodiversitate este 0, ceea ce este un nonsens, deoarece așa ceva nu există. Deci s-a ivit o contradicție. Dacă afirmația cu 400 este adevărată, atunci aceasta reprezintă mai mult de 10% din totalul de plante răspândit în spațiul intracarpatic și ne dovedește că aici există o zonă deosebit de valoroasă. 400 de specii de plante nu poate să însemne specii externe, invazive. Acestea sunt probabil, în mare parte, specii autohtone. La acestea se adaugă cele 1000 de specii de animale care s-au găsit aici. Iar acest fapt ne dovedește că evaluarea nevertebratelor într-adevăr nu a fost precisă, deoarece unui număr de 400 de specii de plante, în mod normal i se asociază un număr de 3000-4000 de specii de animale. Din această cauză aș dori să se enumere care au fost grupurile de nevertebrate care au fost subiect de cercetare. Următoarea întrebare: există șanse mici de scurgere a turburelilor, dar totuși ele există. Aceste scurgeri afectează atât râul Mureș, cât și râul Tisa. Există evaluări ecologice despre producerea unui asemenea accident și urmările pe care le-ar avea în cele 2 râuri? În aceeași ordine de idei, s-au făcut evaluări cu privire la consecințele asupra viețuitoarelor de pe uscat? Și acestea vor fi afectate în eventualitate producerii unei catastrofe ecologice. Aici aș dori să vă atenționez din nou asupra zonei ocrotite de lege din Parcul Național Mureș-Tisa. Ați luat în considerare cercetările efectuate în comun de către oamenii de știință români și maghiari despre valea Mureșului și despre care s-au publicat mai multe volume? Sper că le cunoașteți. Iar la final o observație generală. S-a auzit afirmația potrivit căreia nu se

găsește nici o persoană în rândul cetățenilor maghiari, care să susțină sau să accepte acest proiect de investiție. Înaintea mea s-a mai afirmat că noi ne asumăm anumite riscuri prin acceptarea acestei investiții. Un asemenea risc ar putea fi luat în considerare în cazul unui proiect de interes comun. Însă pe mine nu mă motivează asumarea riscului, pentru ca să se înmulțească teancurile de bani din seifurile băncilor din țările catalogate drept paradise bancare.

Domnul profesor Kalle:

Renumele dumneavoastră a ajuns și în România, astfel că sunt emoționat să vă văd printre cei prezenți. Studiul de impact în primul rând este un studiu de natură tehnică, administrativă și de administrație publică, neavând la bază o analiză științifică profundă. Obiectivul său nu este dezvăluirea fenomenelor și efectelor ecologice asupra împrejurimilor așezării Roșia Montana. În faza de realizare a proiectului se va demara și proiectul de monitorizare a diversității biologice, și sper că acesta va fi mult mai temeinic decât monitorizarea diversității biologice a părții ungare. Deocamdată am luat în considerare numai câteva aspecte reprezentative. După cum știm cu toții, diversitatea biologică, la nivelul noțiunii, este la fel de incomprehensibil ca și estetica.

Din cauza dificultăților tehnice este foarte greu de găsit o definiție cantitativă. În același timp în studiu am enumerat și câteva indicatoare. Știm bine cu toții că regiunea de la Roșia Montana nu este un hotspot din perspectiva diversității biologice, cum ar fi de exemplu Cheile-turzii. Acolo 1300 specii de plante se găsesc pe o porțiune mai mică decât regiunea Roșia Montana. Ne confruntăm cu indicatoare referitoare la diversitatea biologică și cu specii de animale neidentificate deocamdată, cum sunt și cele de aici. După cunoștințele mele, în Cheile-turzii s-a reușit identificarea a 2 000 de specii de animale. Trebuie să repet că din cauza dificultăților tehnice este foarte greu de realizat o raportare directă.

Laszlo Makrai (CSEMETE):

Bună seara! Mă consider norocos că pot lua cuvântul după profesorul meu. Cuvintele sale s-ar putea să-mi aducă și mie argumente. Consider că domnul coleg, care s-ar putea să fie biolog, dacă ar fi comparat jungla amazoniană cu – să zicem - Cheile-turzii, ar fi tras concluzia că această mină ar merita să fie deschisă mai degrabă în Cheile-turzii, decât în jungla amazoniană. Deci după părerea mea este o comparație excelentă. Eu în anul 2004 am strâns semnături de la primarii a 10 localități de pe malul Mureșului și din zona de lângă Szeged. Și acestea sunt semnături de protest. I-am dus la sediul firmei, la autoritățile de la Alba Iulia, și totodată am trimis guvernelor române și ungare. Totul a fost tradus în limbile română și maghiară. Toți cei 10 primari au protestat față de investiția în derulare. I-aș aminti domnului Aston că în vara anului 2004 a avut loc o conferință, la care a fost invitat și domnia sa, dar și profesori universitari de chimie, printre care academicianul Attila Mesko, iar această conferință ne-ar fi dat o ocazie pentru trecerea în revistă a problemelor concrete de natură tehnologică sau chimică. După părerea mea la acea dată temeiul tehnologic al firmei încă nu permitea acest lucru. Domnul Aston nici nu și-a făcut apariția la această întâlnire. Într-o altă ordine de idei este o mare realizare din partea organizațiilor civile ungare și ale instituțiilor ungare amânarea derulării investiției, deja cu doi ani, deoarece acum doi ani cădea sub incidența altor standarde, atât la nivelul Uniunii, cât și la nivelul relațiilor româno-maghiare. Dacă pornim de la acest fapt și fixăm coordonatele, considerăm că am reușit deja să obținem un succes însemnat.

Întorcându-mă la circumstanțele din România, la transportul de cianură și la sistemul de apărare în caz de catastrofă, consider că toată lumea este la curent cu starea drumurilor românești și cu situația infrastructurii. În ceea ce privește infrastructura, Țara Moților stă aproximativ la fel ca Ținutul Secuiesc. Practic nu se poate circula fără jeepuri. Sunt foarte curios să aflu cum se poate realiza apărarea în caz de catastrofă, precum și modalitățile de transport ale diferitelor cantități de substanțe periculoase.

Trecând la problemele tehnologice, în studiul prezentat în limba maghiară câteva rânduri se refereau la proiectul de extragerea activă a cianurii. După opinia mea din cauză că deocamdată este vorba de o extragere pasivă, ceea ce, consider, înseamnă doar aerisire. Dar acest lucru nu era explicat pe îndelete, și îl pot considera un punct de plecare. În caz că este așa, nu e foarte liniștitor pentru mine. Straturile acumulate ale haldei de steril, după părerea mea, sunt destul de incerte din punctul de vedere a compoziției chimice și au un potențial incert de aciditate–alcalinitate.

Consider că sunt destul de incerte – și nici nu se pot modela – reacțiile chimice din această turbureală. Categorical nu știm, după părerea mea, și nici dumneavoastră nu știți, căci văd exemple referitoare la acest fapt, că trebuie efectuate ulterior analize la fața locului despre efectul acestor reactivi chimici asupra solului. Consider că această turbureală reactivă poate să facă reacție chimică atât cu stratul de culcuș, cât și cu lutul sau cu orice altceva cu care vine în contact. În acest caz este de neprevăzut acea reacție chimică și acel rezultat care în timp va duce la infiltrații de acide în această mare turbureală.

Un alt aspect este că, după părerea mea, este o absurditate izolarea unui sistem care conține turbureală apoasă. Tocmai domnul Aston a spus că este necesară irigarea suprafeței turburelii, pentru a nu se pulveriza în aer. Dacă este așa, consider că reacțiile chimice pot deveni haotice. Dacă într-adevăr este vorba despre o investiție ecologică și de conservare a moștenirii culturale, propun solicitarea fondurilor ISPA sau altor fonduri asemănătoare. Uniunea Europeană, desigur, va aprecia faptul că dumneavoastră vreți să inițiați o astfel de investiție în România, dacă într-adevăr este vorba despre aceasta și domnul Aston nu s-a gândit să-l folosească drept un paravan. Încă un aspect tehnic: n-a fost vorba de explozii. Un prim pas tehnologic este descoperirea straturilor sedimentare cu ajutorul unor microexplozii. În legătură cu microexploziile, n-am găsit nici o referire la limitele de rezonanță sau de vibrație, cel puțin nu în materialul în limba maghiară. S-ar putea să fie în versiunea engleză, dar aceasta a fost luată de la mine, înainte s-o pot parcurge, spunând că acela este publicația de bază, astfel că n-am putut s-o văd. Aș recomanda – după cum s-a mai spus – soluționarea sistemului de tubare. Consider că metoda actuală de acoperire nu este potrivită. Despre responsabilitatea traducerii aș menționa că RMGC și-a îndeplinit această obligație, și în primăvară a publicat în limba engleză acest material. Eu nu l-am văzut însă, dar dacă așa se spune, probabil că așa și este. Traducerea materialului ar fi fost responsabilitatea ministerului de resort autohton, care însă n-a făcut, și chiar și aici, din păcate, numai câteva exemplare se găsesc din acest material care ar fi fost important pentru noi. Și nu numai pentru specialiști, cât și pentru publicul larg. De altfel îl felicit pe domnul Aston, deoarece în 2004 încă nu deținea atâtea panouri despre care a relatat. Așa că își dezvoltă capacitățile de comunicare și de PR. Atunci era într-o altă funcție la firmă. Mulțumesc.

Doamna... :

Bună seara! Vorbim despre o mare investiție minieră. Aceasta este o problemă destul de complexă din cauza potențialelor efecte transfrontaliere. Sunt de acord că fiecare element al proiectului trebuie luat la rând pe parcursul întregului proces de demarare, în faza construcției, a exploatării și a închiderii minelor. Acolo, la fața locului trebuie

studiate potențialele efecte de poluare. Dar trebuie analizate și punctele forumului referitor la evaluarea impactului, deoarece acestea pot avea într-adevăr efecte transfrontaliere. S-ar putea să nu reușim astă-seară să le luăm pe rând pe toate. Dar eu înțeleg motivul. Pornind de la efectele transfrontaliere, am deviat de la temă, deoarece tot ce se întâmplă în alte țări trebuie să ne intereseze și pe noi într-o Europă unită, al cărui membru vrem să devenim în 2007. Cetățenii maghiari trebuie să fie interesați de ce se întâmplă în România, iar cetățenii români de cele ce se pot întâmpla în cazul unei investiții oarecare, dar acest lucru e valabil și în cazul altor țări. Aș vrea să revin la o temă discutată deja, deoarece mă simt responsabilă în această privință. Înțeleg că s-au ivit dificultăți în citirea studiului, al materialului întreg, nefiind tradus totul. Nici discuțiile de astăzi nu se țin în limba maghiară. În limitele posibilităților aș dori să vă relatez despre responsabilitatea noastră. Eu aici reprezint un institut național de cercetare (Institutul Național de Cercetare Ecologică, Industrială și de Ocrotire a Mediului). Acest institut are o experiență de peste 30 de ani, și este acreditată pentru evaluarea studiilor de impact asupra mediului. În acest proiect responsabilitatea noastră se limitează strict la evaluarea conformității tehnologiei de tratare a apei reziduale cu normele BREF. Așa cum proiectul a fost prezentat, trebuie să spunem că asigură o tehnologie cu o eficacitate corespunzătoare, un efect minim asupra mediului înconjurător. Pornim de la câteva principii primordiale. Știm că efectul trebuie redus la sursă, acolo unde metalul este extras din minereu. Trebuie să fim siguri că procesele tehnologice sunt reversibile și apa uzată poate fi reintrodusă, că substanțele potențial nocive pot fi purificate pe parcurs. Trebuie să evităm scoaterea substanțelor nocive în mediu. Acest lucru trebuie să se întâmple numai dacă este absolut inevitabil. Chiar și în acest caz...

Referitor la catastrofa de la Baia Mare eu personal cer iertare de la cetățenii maghiari, căci a fost un eveniment nefericit și a produs mari pagube, dar după accident am considerat că dacă există o oarecare problemă tehnică, pentru rezolvarea sa trebuie găsite în prealabil una sau mai multe soluții. Am făcut și experimente. Aici vă povestesc deschis totul ca și chimistă. La Baia Mare, la compania Transgold am experimentat la nivel industrial cele cinci procese de neutralizare a turburelii și a tehnologiei de decantare a apei. Cei care se ocupă de tehnologie spun că deseori e mai simplu reducerea concentrației mari, decât reducerea concentrației deja scăzute. În cazul fiecărei tehnologii cu cianură am experimentat tehnologiile recomandate de BREF ca cele mai eficiente tehnologii: tratarea cu hipoclorid, apoi acel proces care va fi utilizat la Roșia Montana, recuperarea acidului clorhidric, tratarea cu apă oxigenată, sau utilizarea concomitentă a două procese, tratarea cu oxigen activ.

Aceste metode sunt recomandate de către BREF ca cele mai accesibile tehnologii. Fiecare este utilizată la nivel industrial. Înțeleg perfect obiecțiile în legătură cu tehnologia. Dar aș dori să vă spun că în cadrul acestui proiect s-a descoperit o tehnologie bună. De câteva ori am cerut în mod expres schimbarea anumitor puncte sau corectarea lor. De fiecare dată am reușit să-i conving pe proiectanți. În consecință, referitor la studiul de impact asupra mediului trebuie să vă mărturisesc că acest proiect utilizează o tehnologie sigură, pe care o susțin și eu. Acum vreau să vă demonstrez de ce consider astfel. La Roșia Montana se formează turbureli cu conținut de apă de trei feluri. De la începutul proiectului legislația europeană s-a schimbat în mod fundamental. În mai 2006 s-a votat o directivă referitoare la deșeurile miniere și care determină conținutul de cianură din turburelile stocate în rezervoare. Se vorbește despre un conținut de cianură ușor degajabilă și despre resturi de cianură sau alte forme care pot ajunge în mediu. Pentru autorizarea deschiderii unei mine, cantitatea admisă este de 10 mg/litru. În acest proiect o altă sursă de apă va fi decantată în rezervor. Pe de altă parte trebuie luată în considerare și apa infiltrată. Pentru tratarea turburelii se utilizează două tehnologii în unitatea de prelucrare a minereului. Dacă considerați că nu este nevoie de

cel de-al doilea tabel, aici închei. Dar la probleme tehnice concrete trebuie să dăm răspunsuri concrete, deoarece aici vorbim de impactul asupra mediului. Acest efect trebuie redus aici, la sursă. Întrebarea se referea la procesul chimic utilizat. Nu vorbim numai despre locul evenimentelor, ci și despre efectul ajungerii anumitor substanțe din turbureală în natură. Eu consider că ar fi util să precizăm și aceste aspecte. Pe lângă acesta, vorbim de efect, iar în cazul tehnologiei efectul este neutralizat chiar la sursă. Aceasta este o mare deosebire față de situațiile ivite în cazul altor mine. Trebuie să reflectăm asupra acestor lucruri. Foarte pe scurt, voi încheia cu afirmația că tratarea turburelii se produce în primul rezervor, iar apoi este transportat în decantor, în condiții corespunzătoare directivei, iar apoi este reintrodus în procesul tehnologic. În condiții normale de funcționare decantoarele nu eliberează în natură apă cu cianuri care ar putea fi nocive. Acestea se vor întâmpla în acest proces de exploatare. Cele mai importante lucruri sunt sursa de apă și utilizarea apei. În decantor se va produce și o descompunere naturală, ceea ce reduce conținutul de cianură. Substanțele vor ajunge în rezervorul secund și vor fi pompate înapoi în decantor. În consecință: nu pot avea efect nociv asupra mediului. Apa doar atunci poate ajunge înapoi în natură, dacă conținutul de cianură va fi sub 0,1 mg/litru. În acest proiect este introdus și o instalație de tratare a cianurii, care va fi utilizată pentru tratarea continuă a apelor cu conținut foarte scăzut de cianură. La nici o altă mină nu întâlnim un al doilea sistem de purificare. Știind toate acestea, cred că putem spune cu siguranță că cianura este neutralizată chiar la sursă. Sarcina noastră și a dumneavoastră este monitorizarea proiectului pe parcursul realizării sale, ca să fie respectat proiectul inițial.

Zoltan Retkes, matematician:

Prima mea observație ar fi că probabil eu sunt prima persoană care îl felicită sincer și cu sufletul curat acel proiect, care are la bază un specialist curajos să afirme că probabilitatea producerii unei catastrofe este 1 la 100 de milioane. Mă gândesc că acest lucru este demonstrat prin șirul următoarelor experimente: specialistul a așezat între două măsele ale sale o capsulă cu cianură și s-a suit pe o iapă sălbatică, cercetând dacă într-un interval de timp de un minut capsula se va sparge sau nu, și a repetat în continuu de un milion de ori, iar la sfârșit a observat că dintr-un milion sau dintr-o sută de milioane de experimente numai o singură dată s-a spart capsula printre măselele sale. Consider că așa s-ar fi putut întâmpla. Totuși, acestea încă nu înseamnă nimic, fiindcă pe baza acestora nu poate afirma nimic, căci pentru a trage concluzii, acest șir de experimente ar trebui repetate de cel puțin 100 de miliarde de ori. Acesta este primul lucru. În privința acestuia consider că putem pune punct discuțiilor referitoare la riscurile ecologice. Un al doilea lucru: cercetările se bazează în fond pe o teorie mecanică simplă, materialistă și veche de 300 de ani, cea a mecanicii newtoniene, dacă am auzit bine cele relatate înaintea mea. Eu nu mă pricep la acele chestiuni de specialitate despre care s-a vorbit până acum. Dar aș menționa că după cum am înțeles, 400 de astfel de capsule sunt împrăștiate pe suprafața vieții numite Pământ. Doar că această vietate numită Pământ are și un ritm biologic interior. Eu nu sunt geolog, dar puteți să vă documentați. Iar în legătură cu mișcările seismice aș adăuga că dacă un epicentru se află la o distanță de 40 de km, replicile tectonice secundare pot dărâma totul, așa cum s-a întâmplat acum 6 ani la Szeged. Epicentrul cutremurului a fost la Beograd, iar aici la etajul zece a trebuit să te sprijini bine. Întorcându-mă la mecanica newtoniană, presupun că aveți cunoștință despre modalități mult mai fine decât aceasta. Sunt curios să aflu dacă în studiul de impact apare vreo măsurare de radiații. Desigur știți că anumite substanțe, peste o masă critică, se comportă ca și substanțele radioactive. Acestea elimină unde globulare cu o viteză exponențială, cu ale căror mecanism de efect până

acum nimeni nu s-a ocupat. Dar mai există și mecanici mult mai fine. Acesta ar corespunde situației de acum 70-80 de ani a mecanicii cuantice. Dacă de exemplu și-ar găsi locul în studiul de impact și o astfel de măsurare... Dar există soluții mult mai moderne referitor la studierea funcționării naturii ca o mișcare circulară. Aceasta este o descriere a științei informaționale. Documentați-vă în fizica abstractă rusească, care modelează mecanismul de propagare al informațiilor ca și o funcționare a naturii, ceea ce este un sistem destul de complex, domnilor.

Noemi Nemes (Greenpeace):

Bună seara tuturor! Aș dori să pun trei întrebări, care s-au rostit deja, dar fiindcă nu am primit răspunsuri la ele, le formulez din nou. Dacă nu primim răspuns, vom încerca și mâine. Prima întrebare s-a pus în legătură cu materialele explozibile. Știm că săptămânal se vor utiliza 20 de mii de tone de explozibili. Aș întreba dacă ați studiat efectul acestor vibrații asupra barajului. Aici ați vorbit de cele mai înalte standarde internaționale. Dacă ați luat în considerare toate acestea, cum ați construit un rezervor neizolat de tulbureală? Într-adevăr ar fi vorba de o calitate de renume mondial dacă cel mai mare rezervor de tulbureală, parte dintr-o tehnologie cu cianuri ar încălca regulamentele europene aferente. De altfel acest regulament este directiva nr. 31/1999, cu privire la locurile de depozitare ale reziduurilor, care a fost adoptată și de către legislația română. Această lege stipulează izolarea cu 8 straturi a locurilor de depozitare de deșeuri. Întrebarea mea este: ce parte a studiului de impact conține o descriere amănunțită despre faptul că haldele de steril și rezervorul de tulbureală vor primi o protecție de 8 straturi de învelitori sintetici. Aș dori să aflu unde ne putem documenta? A treia întrebare se referă la recultivarea ulterioară, cu costuri de 70 milioane de dolari. Această sumă ni se pare ireală ținând cont că numai acoperirea cu pământ a haldelor de steril ar necesita sume între 108-132 de milioane de dolari, iar acoperirea rezervorului de tulbureală sume între 43-790 de milioane de dolari. În comparație cu acestea, cred că observați cu toții, cei 70 de milioane sunt un nimic. Într-adevăr v-ați gândit serios la această sumă ridicolă? Și dacă da, ce parte a recultivării va fi scos din proiect? Cine va fi proprietarul minei închise? Conform proiectului cât veți mai rămâne la fața locului pentru recultivare? John Aston a spus că ar găsi de lucru peste tot în lume. Noi însă trăim aici și nu ne vom duce de aici. Noi aici avem locurile de muncă și nu vom lăsa ca compania voastră să ne polueze nouă mediul înconjurător. Mulțumesc frumos.

Eszter Udvarnagyi:

La o întrebare scurtă aș dori un răspuns la fel de scurt. Aș fi interesată să aflu dacă ați făcut un model integrat de extindere referitor la substanțele nocive și dacă la proiectare s-au luat în considerare cele mai noi trenduri, conform cărora minele sunt considerate niște surse difuze de poluare. La acestea se leagă și următoarea întrebare: veți lua în calcul utilizarea acelei tehnologii simple de evaluare a pagubelor, care a fost elaborată în cadrul închiderii minei de aur cu tehnologie de cianuri din Franța?

Domnul profesor (o ultimă observație):

Mulțumesc pentru această posibilitate. Nu cred că acest lucru este cel mai prielnic pentru Roșia Montana. Și cred că mai sunt și alte alternative. La acest lucru mă refeream și la început, dar o să mai revin. D-l Aston a răspuns unor întrebări concrete. O dovadă a dispoziției sale pentru dialog ar fi suspiciunea sa în legătură cu aluziile tendențioase și ofensative, deși n-a fost vorba de așa ceva. Eu am vorbit la obiect și m-

am referit la lucruri concrete. Dar cu acestea ar fi vrut să mă disqualifice. Eu voi răspunde cu fapte concrete. Am pomenit deja de o comisie de specialitate de patrimoniu național și arheologie din cadrul ICOMOS. Desigur, și aceasta are o denumire englezească: ICAHM. Eu am o funcție de conducere în cadrul organizației maghiare omoloage, dar fac parte și din organizația mondială. Eu am făcut referire la acest fapt, dar poate v-a scăpat, deoarece la acea întâlnire incriminatorie de la Lyon ați făcut un schimb de experiență și ați luat și o decizie atunci. Eu nu am vrut să fac referire la acest fapt, dar dacă ați adus în discuție, aș dori să parafrazez o propoziție din acesta. Decizia esențială a fost luată în cadrul primului colegiu de arheologie din lume. Nu în cadrul disputelor la care Dvs. faceți referire. Mai departe, eu am vorbit despre detonare, deși Dvs. v-ați referit la mai multe detonări, ca fiind lucruri nefericite și deja întâmplare, dar până la momentul de față RMGC nu a produs pagube în galeriile romane. Din păcate s-au întâmplat și astfel de lucruri, și acest fapt este cunoscut și de către mine, și de către Dvs. și de alte persoane, deoarece dacă-mi aduc bine aminte, acum 2 ani s-au efectuat mai multe detonări experimentale. Datorită acestor explozii gurile de mină romane au fost afectate și s-au deschis. Sunt foarte bucuros că am putut citi, citesc și aud că RMGC dorește salvarea Roșiei Montana și se luptă pentru patrimoniul său cultural și natural. Propunerea mea este să ducem această luptă împreună. Eu consider că nu noi și nu aici trebuie să punem capăt acestor discuții. Acest lucru trebuie făcut de către România și Guvernul Român, adică de statul român. În concluzie, dacă RMGC este de aceeași părere, atunci să respecte decizia statului român. Eu am făcut un calcul sumar în legătură cu valoarea aurului de obținut din exploatare. Conform informațiilor mele valoarea dolarului a urcat la 611 USD/uncia față de 480 USD/uncia cum era acum câțiva ani în urmă. Vorbim de o creștere imensă. Exploatarea minei de aur este, deci, profitabilă. Dar dacă iau în calcul numai acest aspect, atunci venitul total ar fi în jur de 6 miliarde de dolari. Vă rog frumos, faceți-mi semn dacă credeți că am făcut greșit calculele. Dar dacă sunt corecte, atunci putem să scădem 1 miliard USD, care reprezintă investițiile, munca depusă și punerea în funcțiune. Cei 5 miliarde se împart în raport de 1:4 între Garbriel și România. În concluzie, România în decursul a 15 ani poate încasa în total un profit de 1 miliard USD. Prin urmare, printr-un calcul sumar, anual: aproximativ 63 milioane USD. Eu cred că România trebuie să aibă în vedere acest lucru. În 15 ani eu aș putea să ofer celor de acolo și mie însumi o situație mai bună. Am atâția bani, dar numai pentru 15 ani, și nu mai mult. Cei care trăiesc în zona respectivă, vor avea asigurate locurile de muncă timp de 15 ani, dar după aceea nu vor avea parte de nimic. O altă variantă ar fi s-o declarăm patrimoniu cultural și patrimoniu natural al umanității, iar eu voi lupta cu toate forțele mele pentru aceasta. În acest caz însă ținutul va oferi o viață liniștită pentru locuitorii din acea zonă nu doar pentru 15 ani, ci pentru 115 ani. Și o ultimă remarcă, să-mi fie cu iertare: eu îl cunosc pe dl. profesor Piso de 41 de ani. Întâmplător sunt tot atâtea monumente, și nu 40, cum Dvs. ați declarat la Roșia Montana. Suntem buni prieteni. Dar pe de-o parte acea scrisoare a fost concepută și redactată de către dl. profesor Geza Alfoldi, și nu de dl. profesor Piso. Într-adevăr, dl. profesor Piso nu sprijină acest lucru, dar sunt și eu atât de specialist, cât să nu mă influențeze părerea d-lui profesor Piso sau a oricărei alte persoane. Pe de altă parte, i-am urmat recomandările, dar înainte să-mi ziceți. Nu mă voi duce la Roșia Montana, deoarece am fost deja săptămâna trecută. M-am întâlnit și cu arheologii, am vorbit cu ei, am purtat discuții și am pomenit de aceste aspecte. În consecință, v-am urmat sfatul. Vă rog să procedați și Dvs. la fel.

ÎNTREBĂRI ȘI OBSERVAȚII FORMULATE
CU OCAZIA CONDULTARII/DEZBATERII PUBLICE A EIM PENTRU PROIECTUL ROȘIA MONTANA,
SZEGED, 28. 08. 2006

PROBLEMA	SOLUTIA
<p>Cu excepția Raportului de ... , nu am văzut nici o semnătură a autorilor diferitelor capitole ale studiului de impact, ceea ce pune sub semnul întrebării caracterul nepărtinitor, independent și corect al întregii lucrări. Avem dorința ca RMGC să investigheze exact cine au fost autorii capitolelor amintite ale acestui studiu de impact. Vrem să știm dacă autorii acestor capitole figurează pe lista specialiștilor abilitați pentru efectuarea studiilor despre efectele ecologice, din cadrul ministerului mediului din România. Noi credem că la alcătuirea acestui material au participat și asemenea specialiști care au calificat complexul „Aurul” din Baia Mare ca un așezământ ce prezintă siguranță din punct de vedere ecologic. Și știm cu toții ce rezultat a avut acel experiment. În concluzie, credem că acest studiu de impact nu corespunde cerințelor necesare în cazul unei investiții de asemenea anvergură, în ceea ce privește efectele asupra mediului înconjurător.</p>	<p>Conform cerințelor legale în vigoare, evaluarea impactului asupra mediului pentru proiectul exploatării miniere Roșia Montană a fost realizată de către “persoane fizice și juridice independente de titularul [...] proiectului” și “atestare de autoritatea competentă pentru protecția mediului” [1].</p> <p>Precizarea implicării autorilor în dezvoltarea capitolelor nu constituie o cerință legală. În conformitate cu prevederile legale în vigoare [2], Raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului conține în Capitolul 1. <i>Informații generale</i> , Secțiunea 2, date de contact despre autorii atestați ai studiului de evaluare a impactului asupra mediului și ai raportului la acest studiu, informații care sunt preluate succint în Capitolul 9. <i>Rezumat fără caracter tehnic</i>.</p> <p>Din luna iunie 2004, semnarea Raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului (sau a “părților” acestuia) de către experții atestați nu (mai) este o cerință conținută în legislația în vigoare [3].</p> <p>“Răspunderea pentru corectitudinea informațiilor puse la dispoziția autorităților competente pentru protecția mediului și a publicului revine titularului [...] proiectului”, iar răspunderea pentru corectitudinea evaluării impactului asupra mediului revine autorilor acesteia [4], respectiv, în cadrul echipei de experți atestați, revine “persoanelor fizice atestate la cel mai înalt nivel de competență” și “persoanelor juridice atestate” [5], care au participat</p>

	<p>la executarea evaluării impactului asupra mediului în baza contractului încheiat cu titularul proiectului.</p> <p>Detalii despre companiile implicate în studiul de impact pot fi găsite la începutul Rezumatului fără caracter tehnic. Cele 5 pagini dedicate tuturor organizațiilor implicate cuprind numele companiilor, numele reprezentanților acestora și adresele de Internet.</p>
<p>În capitolul despre riscuri de la pagina 120 se vorbește despre poluarea apelor cauzată de o eventuală rupere a barajului și se amintește aici că în momentul în care această poluare va ajunge pe teritoriul maghiar, conținutul de cianuri de la nivelul de suprafață a apelor va fi între 0,03 mg/litru și 1,3 mg/litru. Aș avea câteva întrebări. Pe de-o parte, nu ne dăm seama care sunt argumentele care susțin aceste date, deoarece singurul argument apare sub forma unui tabel în care sunt prezentate cifrele finale în cazul câtorva situații posibile. Credem că acest tabel are multe lipsuri. La orașele amintite, de exemplu, lipsește lungimea în kilometri a râurilor, respectiv cantitatea de apă produsă de industrie pe segmentul de râu studiat. Din tabel nu reies datele tehnice ce alcătuiesc argumentele care au dus la rezultatele respective. Totodată, aceste date se referă la o scurgere medie de cianuri în concentrație de 4-5 mg/litru. Întrebarea noastră este de ce s-au făcut calcule doar pentru o concentrație de 4-5 mg/litru. Ținând cont de faptul că la catastrofa de la Baia Mare s-au produs scurgeri semnificativ mai mari și de faptul că și dispozițiile UE se referă la o concentrație de 10 mg/litru. Conform acestora, rezultatele produse ar fi total diferite, deci ne-am fi așteptat să existe și un astfel de scenariu referitor la studiul de impact, care ne privește.</p>	<p>Toate detaliile legate de aspectele menționate în întrebarea de mai sus (ruperea barajului) sunt descrise în secțiunea 7 a Raportului EIM, includ o evaluare și o analiză a riscurilor și diferite scenarii de rupere a barajului. Modelul de rupere a barajului a arătat că, în cazul extrem de puțin probabil de umplere a tuturor barajelor, canalelor deversoare și bazinelor colectoare, sterilele care s-ar scurge ar fi extrem de diluate.</p> <p>Criteriile de proiectare a barajului au fost stabilite pentru a răspunde consecințelor cauzate de ruperea barajului. Barajul propus pentru iazul de decantare și barajul secundar pentru bazinul colector sunt proiectate riguros pentru a depăși liniile directe naționale și internaționale, pentru a permite evenimente de precipitații semnificative și pentru a preveni ruperea barajului datorată deversării precum și orice descărcări asociate de cianură, poluarea apei de suprafață sau subterane.</p> <p>Concret, iazul este proiectat pentru stocarea a 2 evenimente Precipitații Maxime Probabile (PMP) și Inundațiile Maxime Probabile (PMF) aferente. Criteriul de proiectare pentru iazul de decantare include capacitatea acestuia de a înmagazina două evenimente de PMF, cantități de precipitații cum nu au fost înregistrate niciodată în această zonă. Planul pentru etapizarea construcției barajului și a bazinului va fi întocmit în așa fel încât cerințele de înmagazinare a PMP să fie îndeplinite pe întreaga durată a proiectului. În consecință, iazul de decantare de la Roșia Montană este proiectat să țină un volum de inundații de patru ori mai mare decât cel menționat de liniile directe naționale. În plus, se va construi un deversor pe coronamentul</p>

<p>Pe lângă acestea, bazându-ne pe experiența poluării cu cianuri de la Baia Mare, concentrația de cianuri din localitatea Lonea a fost de 13,5 mg/litru. La 550 de km mai în aval – nu-i așa, acum vorbim despre faptul că poluarea ajunge în Ungaria după cca. 500 km – la Tizsasziget concentrația de cianuri a fost de 1,49 mg/litru. Această valoare este de 15 ori mai mare decât limita valorii stabilite de către UE pentru nivelul de suprafață a apelor, care este de 0,1 mg/litru. Noi credem că aceleași calcule trebuie luate în considerare și în cazul de față. Valoarea de 1,3 mg/litru care reprezintă limita superioară a concentrației prezentată de Dvs. în studiul de impact tot este mai mare de 13 ori decât valoarea stabilită de către UE. Acestea fiind spuse, noi nu credem că este exclus a se vorbi despre efectele produse peste hotare.</p>	<p>barajului pentru situații de urgență ce va fi folosit pentru a înmagazina precipitațiile dintr-un eveniment PMP (Precipitații Maxime Posibile) ce, puțin probabil va apărea după al doilea eveniment PMP. Un canal deversor este construit doar din motive de siguranță pentru a asigura descărcarea în mod corespunzător a apei în cazul unui eveniment puțin probabil, și astfel, evitând supraîncărcarea ce ar putea cauza ruperea barajului. Prin urmare, proiectul iazului de decantare depășește considerabil standardele pentru siguranță impuse. Acest lucru a fost realizat pentru a ne asigura că riscurile implicate de utilizarea Văii Corna pentru stocarea sterilului sunt cu mult sub limitele ce sunt considerate ca fiind sigure în viața de zi cu zi.</p> <p>Un studiu suplimentar a fost elaborat cu privire la cutremure, și, după cum se arată și în EIM, iazul de decantare este proiectat pentru a depăși MCE (Cutremurul Maxim Credibil). MCE reprezintă cutremurul cu cea mai mare magnitudine ce a putut fi considerat a avea loc în zona proiectului; această comparație este bazată pe înregistrările făcute până în prezent.</p> <p>În plus, Secțiunea 7 a raportului EIM include o evaluare a cazurilor de risc ce au fost analizate și conține diverse scenarii de rupere a barajului. Concret, scenariile de rupere a barajului au fost analizate pentru o rupere a barajului inițial și pentru configurația barajului final. Rezultatele modelului de rupere a barajului indică gradul de scurgere a sterililor. În baza analizării celor două cazuri, sterilele nu se vor extinde dincolo de confluența râului de pe Valea Corna cu râul Abrud.</p> <p>În orice caz, proiectul admite faptul că în situația foarte puțin probabilă a ruperii barajului, trebuie implementat un Plan de Prevenire și Combatere a Poluării. Acest plan a fost înaintat cu EIM ca Planul I, Volumul 28.</p> <p>Pentru o analiză tehnică detaliată, vezi Capitolul 7, Secțiunea 6.4.3.1, “Posibile scenarii de avarie a sistemului iazului de decantare” din EIM.</p>
--	--

Pentru a analiza calitatea apei din iazul de decantare – apa decantată și exfiltrațiile prin și pe sub barajul de steril – au fost efectuate teste specifice care au fost sumarizate în cadrul „Raportului asupra calității apei și geochimia iazului de decantare din 2005” efectuat de către Grupul Minier MWH Inc (MWH Inc Mining Group).

Apa din iazurile de decantare nu va fi acidă, însă va fi ușor alcalină. Din punct de vedere chimic nu este posibil pentru cianura din iazurile de decantare să provoace deplasarea sau spălarea metalelor grele în aval. RMGC va efectua toate activitățile conform Codului Internațional de Management al Cianurii, reprezentând o practică internațională recunoscută pentru managementul cianurii în industria minieră a aurului.

Raportul EIM (Capitolul 10 Impact Transfrontieră) analizează proiectul propus sub aspectul unui potențial impact semnificativ asupra bazinului hidrografic și transfrontalier, în aval, care ar putea afecta, spre exemplu, bazinele râurilor Mureș și Tisa în Ungaria. Capitolul concluzionează că în condiții normale de funcționare, nu ar exista un impact semnificativ în aval de bazinele râurilor/asupra condițiilor transfrontaliere.

Problema unei posibile deversări accidentale de steril, la scară largă, în rețeaua hidrografică a fost recunoscută în timpul consultărilor publice ca fiind o problemă importantă, când părțile interesate și-au manifestat îngrijorarea în acest aspect. În consecință, RMGC a întreprins un studiu adițional, în afară de ceea ce include Evaluarea Impactului asupra Mediului, referitor la calitatea apei în aval de amplasamentul proiectului precum și în Ungaria. Acest studiu conține un model asupra calității apei, cuprinzând o gamă de scenarii posibile de accident și pentru diverse condiții de debit.

Modelul utilizat este modelul INCA, elaborat în ultimii 10 ani pentru a simula atât sisteme terestre cât și sisteme acvatice în cadrul programului de cercetare EUROLIMPACS EU (www.eurolimpacs.ucl.ac.uk). Modelul a fost

utilizat pentru a analiza impactul generat de viitoarele activități de exploatare, precum și pentru activități de colectare și tratare a poluării generate de activitățile miniere din trecut la Roșia Montană.

Modelul creat pentru Roșia Montană simulează opt metale (cadmiu, plumb, zinc, mercur, arsenic, cupru, crom, mangan) precum și Cianuri, Nitrat, Amoniac și oxigen dizolvat. Simulările din modelul menționat au fost aplicate în cazul captărilor din amonte de Roșia Montană cât și întregul bazin Abrud-Arieș-Mureș până la granița cu Ungaria până la confluența cu râul Tisa. Modelul ia în considerare diluția, procesele de amestecare și cele fizico-chimice ce afectează metalele, amoniacul și cianura în bazinul hidrografic și prezintă estimări de concentrații în punctele cheie de-a lungul râului, inclusiv la granița cu Ungaria și în Tisa după confluența cu râul Mureș.

Chiar și în cazul unei deversări neprogramate la scară largă de material steril (de exemplu în urma ruperii barajului) în rețeaua hidrografică, nu ar avea ca rezultat poluarea transfrontalieră, datorită diluției și dispersiei în bazinul hidrografic cât și conformării cu tehnologia UE BAT (Cele Mai Bune Tehnici Disponibile) adoptate pentru proiect (de exemplu, utilizarea procesului de distrugere a cianurii pentru efluentul de steril care reduce concentrația de cianură în efluentul depozitat în iazul de decantare, la sub 6mg/l). Modelul a arătat că în cel mai grav scenariu de rupere a barajului, toate limitele legale impuse pentru concentrațiile de cianură și metale grele în apa râului vor fi respectate înainte de a trece în Ungaria.

Modelul INCA a fost de asemenea utilizat pentru a evalua influența benefică a colectării și epurării apelor de mină existente și a demonstrat îmbunătățirea substanțială a calității apei în bazinul hidrografic în condiții normale de funcționare.

Pentru mai multe informații, o fișă de informare ce prezintă modelul INCA este prezentată sub titlul Programul de Modelare a Râului Mureș din Anexa 5

	<p>iar raportul complet de modelare este prezentat ca Anexa 5.1.</p> <p>Secțiunea 7 din raportul EIM include o evaluare și o analiză a riscurilor, precum și diverse scenarii de rupere a barajului. Modelarea ruperii barajului arată că în cazul unui eveniment foarte puțin probabil, barajul, deversoarele și bazinul colector se vor umple și apoi, orice scăpare de steril va fi extrem diluat.</p> <p>Testele au avut ca scop identificarea principalilor factori ce influențează calitatea apei atât în faza de exploatare cât și în cea de post-închidere a depozitului de deșeuri. O caracterizare detaliată a sterilelor și a compoziției chimice a apei decantate descărcate în iazul de decantare este prezentată în secțiunile 3.2 și 3.3 (Tabel nr. 3-1, 3-2 și 3-3) a raportului EIM Plan F – Plan de Management al Iazului de Decantare.</p>
<p>ce experiență are RMGC cu privire la tehnica de minerit cu cianuri? Are o astfel de experiență?</p>	<p>Proiectul minei de la Roșia Montană a fost realizat de o echipă de specialiști români și străini cu o experiență recunoscută pe plan intern și internațional. Echipa de management care coordonează activitățile de proiectare și dezvoltare are o experiență de peste 40 de ani în dezvoltarea unor proiecte similare, care implică aceleași tehnologii de exploatare, procesare și închidere precum și ecologizare a perimetrului minier.</p> <p>De asemenea, companiile de consultanță care au participat la proiectarea exploatării de la Roșia Montană sunt companii internaționale cu foarte multă experiență în domeniul mineritului și care au implementat exploatări miniere în toate zonele lumii.</p> <p>Proiectul a fost gândit să se conformeze celor mai bune tehnologii disponibile, iar acest fapt poate fi verificat prin consultarea documentului BREF pentru sectorul minier, elaborat de biroul IPPC de la Sevilla în iunie 2004, document aflat pe website-ul: www.eippcb.jrc.es/pages/FActivities.htm</p>
<p>în care parte a studiului de impact se analizează potențialele efectele asupra Parcului Național Criș-</p>	<p>Apreciem faptul că există preocupări cu privire la impactul transfrontalier și că s-a lucrat în mare parte cu experți și oameni de știință independenți pentru a</p>

Mureș.	<p>evalua complet toate posibilitățile. Aceste evaluări, inclusiv studiul care tocmai a fost finalizat de Universitatea Reading privind scenariile de eșec catastrofal, au stabilit că Proiectul Roșia Montană nu are nici un impact transfrontalier. Copia studiului întocmit de Universitatea Reading se găsește în bibliografia anexată la acest raport.</p> <p>Raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului (EIM) (Capitolul 10 <i>Impact Transfrontieră</i>) analizează proiectul propus sub aspectul unui potențial impact semnificativ asupra bazinului hidrografic și transfrontalier, în aval, care ar putea afecta, spre exemplu, bazinele râurilor Mureș și Tisa în Ungaria. Capitolul concluzionează că în condiții normale de funcționare, nu ar exista un impact semnificativ în aval de bazinele râurilor/asupra condițiilor transfrontaliere.</p> <p>Problema unei posibile deversări accidentale de steril, la scară largă, în rețeaua hidrografică a fost recunoscută în timpul consultărilor publice ca fiind o problemă importantă, când părțile interesate și-au manifestat îngrijorarea în acest aspect. În consecință, S.C. Roșia Montana Gold Corporation S.A. (RMGC) a întreprins un studiu adițional, în afară de ceea ce include Evaluarea Impactului asupra Mediului, referitor la calitatea apei în aval de amplasamentul proiectului precum și în Ungaria. Acest studiu conține un model asupra calității apei, cuprinzând o gamă de scenarii posibile de accident și pentru diverse condiții de debit.</p> <p>Modelul utilizat este modelul INCA, elaborat în ultimii 10 ani pentru a simula atât sisteme terestre cât și sisteme acvatice în cadrul programului de cercetare EUROLIMPACS EU (www.eurolimpacs.ucl.ac.uk). Modelul a fost utilizat pentru a analiza impactul generat de viitoarele activități de exploatare, precum și pentru activități de colectare și tratare a poluării generate de activitățile miniere din trecut la Roșia Montană.</p> <p>Modelul creat pentru Roșia Montană simulează opt metale (cadmiu, plumb,</p>
--------	---

	<p>zinc, mercur, arsenic, cupru, crom, mangan) precum și Cianuri, Nitrat, Amoniac și oxigen dizolvat. Simulările din modelul menționat au fost aplicate în cazul captărilor din amonte de Roșia Montană cât și întregul bazin Abrud-Arieș-Mureș până la granița cu Ungaria până la confluența cu râul Tisa. Modelul ia în considerare diluția, procesele de amestecare și cele fizico-chimice ce afectează metalele, amoniacul și cianura în bazinul hidrografic și prezintă estimări de concentrații în punctele cheie de-a lungul râului, inclusiv la granița cu Ungaria și în Tisa după confluența cu râul Mureș.</p> <p>Chiar si în cazul unei deversări neprogramate la scară largă de material steril (de exemplu în urma ruperii barajului) în rețeaua hidrografică, nu ar avea ca rezultat poluarea transfrontalieră, datorită diluției și dispersiei în bazinul hidrografic cât și conformării cu tehnologia UE BAT (Cele Mai Bune Tehnici Disponibile) adoptate pentru proiect (de exemplu, utilizarea procesului de distrugere a cianurii pentru efluentul de steril care reduce concentrația de cianură în efluentul depozitat în iazul de decantare, la sub 6mg/l). Modelul a arătat că în cel mai grav scenariu de rupere a barajului, toate limitele legale impuse pentru concentrațiile de cianură și metale grele în apa râului vor fi respectate înainte de a trece în Ungaria.</p> <p>Modelul INCA a fost de asemenea utilizat pentru a evalua influența benefică a colectării și epurării apelor de mină existente și a demonstrat îmbunătățirea substanțială a calității apei în bazinul hidrografic în condiții normale de funcționare.</p> <p>Pentru mai multe informații, o fișă de informare ce prezintă modelul INCA este prezentată sub titlul <i>Programul de Modelare a Râului Mureș</i> iar raportul complet de modelare este prezentat ca Anexa 5.1.</p>
<p>În opinia mea, o mină cu o asemenea vechime de pe vremea romanilor merită să aibă parte de mult mai multe cercetări arheologice. În opinia mea, acest lucru are nevoie de o perioadă mult mai îndelungată de timp decât</p>	<p>În conformitate cu prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național, modificată, un investitor, are obligația să asigure resursele financiare pentru efectuarea cercetărilor de arheologie preventivă și</p>

<p>i-a acordat compania Dvs.</p>	<p>a unor studii conexe de patrimoniu, în cazul în care intenționează realizarea unui proiect în zone cu potențial arheologic Aceasta este o obligație legală pe care SC Roșia Montană Gold Corporation SA și-a asumat-o deplin, din anul 2000 și până în prezent.</p> <p>Scopul declarat al RMGC este acela de a asigura condițiile necesare cercetării, înregistrării, protejării și valorificării publice a patrimoniului cultural din zona Roșia Montană, în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național, modificată prin Legea 378/2001, Legea 462/2003, respectiv Legea 258/2006 și în baza prevederilor Legii 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, modificată prin Legea 259/2006.</p> <p>Toate cercetările arheologice cu caracter preventiv desfășurate la Roșia Montană începând cu anul 2001 și până în prezent au fost realizate în cadrul Programului Național de Cercetare "Alburnus Maior", fiind emise în conformitate cu prevederile legale, autorizații de săpătură arheologică preventivă. Cercetările arheologice sunt coordonate științific de către Muzeul Național de Istorie a României, la derularea acestora participând un număr de 21 de instituții de specialitate românești și 3 din străinătate, fiind de subliniat aportul esențial adus de către echipa de arheologie minieră de la Universitatea Toulouse Le Mirail, condusă de către dr. Beatrice Cauuet. Studiile de arheologie minieră în România sunt o premieră în acest moment, Roșia Montană fiind primul sit din țara noastră unde se desfășoară astfel de cercetări de către o echipă cu expertiza necesară. Toate cercetările au fost efectuate conform prevederilor legale în vigoare. Cercetările derulate în fiecare campanie arheologică sunt autorizate de către Ministerul Culturii și Cultelor în baza planului anual de cercetare arheologică aprobat de către Comisia Națională de Arheologie. Cercetarea arheologică s-a desfășurat prin sondarea tuturor zonelor accesibile și în același timp propice locuirii și altor activități umane, ținându-se cont de informațiile preliminare furnizate de</p>
----------------------------------	---

	<p>sursele de arhivă și bibliografice, de observațiile făcute în cursul campaniilor periegetice, de analizele magnetometrice, de studiile de rezistivitate electrică și de datele zborurilor fotogrametrice.</p> <p>Informații de detaliu asupra descoperirilor arheologice întâmplătoare și a cercetărilor arheologice preliminare (de suprafață și subteran) din zona masivului Orlea au fost publicate în Studiul de impact asupra mediului pentru proiectul Roșia Montană, vol. 6 – <i>Studiu de condiții inițiale asupra patrimoniului cultural</i>, Anexa I, p. 219-222.</p> <p>În Studiul de condiții inițiale asupra patrimoniului cultural se precizează – vol. 6, p. 45 – că în ceea ce privește zona masivului Orlea este planificată continuarea cercetării arheologice preventive de suprafață și subteran, respectiv într-o zonă cu potențial arheologic reperat. De asemenea se specifică faptul că cercetările întreprinse până în acest moment în zona acestui masiv au avut un caracter preliminar. Este important de subliniat că în cadrul studiului se face precizarea: “Cum dezvoltarea Proiectului minier în zona Orlea este preconizată pentru o dată mai târzie, din anul 2007 investigațiile de arheologie de suprafață se vor concentra în acest perimetru. Astfel, activitățile de construcție implicate de dezvoltarea Proiectului, nu vor putea fi inițiate înainte de finalizarea cercetărilor arheologice, desfășurate în conformitate cu prevederile legislative românești și recomandările și practicile internaționale.” (<i>Studiul de condiții inițiale asupra patrimoniului cultural</i>, vol. 6, p. 43)</p> <p>În contextul acestor cercetări arheologice preliminare din subteran a avut loc o descoperire importantă în masivul Orlea, în anul 2004, valoarea ei fiind confirmată în vara anului 2005. Astfel, echipa franceză coordonată dr. Beatrice Cauuet a descoperit o cameră echipată cu o roată de drenare a apelor de mină, iar mai apoi un întreg sistem de evacuare a apei din subteran. Acest ansamblu indentificat în sectorul Păru Carpeni a fost datat în perioada romană și face obiectul unor ample cercetări și a măsurilor speciale</p>
--	---

	<p>de conservare <i>in situ</i>. Obiectivul nu va fi afectat de construcția viitoarei cariere Orlea. Cercetările arheologice preventive de suprafață pentru zona Orlea coroborate cu cercetările de arheologie minieră din sectorul Orlea – Țarina (subteran), sunt preconizate – așa cum a fost făcut public în <i>Studiul de condiții inițiale asupra patrimoniului cultural</i>, vol. 6, p. 43 - pentru intervalul 2007-2012.</p> <p>În conformitate cu Lista Monumentelor Istorice publicată în Monitorul Oficial Nr. 646 bis, din data de 16.07.2004 în cuprinsul viitoarei zone de dezvoltare industrială din masivul Orlea sunt clasate ca monumente istorice, două situri arheologice, respectiv – așezarea romană de la Alburnus Maior, zona Orlea (cod LMI AB-I-m-A-00065.01), exploatarea minieră romană de la Alburnus Maior, masivul Orlea (AB-I-m-A-00065.02).</p> <p>Conform prevederilor Legii 422/2001, completată de Legea 259/2006, este posibilă aplicarea legală a procedurii de declasare în contextul descărcării de sarcină arheologică în cazul siturilor arheologice, conform. avizului Comisiei Naționale de Arheologie din cadrul Ministerului Culturii și Cultelor. În accepțiunea legii, descărcarea de sarcină arheologică este procedura prin care se confirmă că un teren în care a fost evidențiat patrimoniu arheologic poate fi redat activităților umane curente – Legea 258/2006, art. 5, paragraf (2). Astfel, este adevărat că RMGC intenționează să exploateze în faza a doua de dezvoltare a proiectului său zăcămintele auro-argintifere din zona masivului Orlea. Tot în baza prevederilor Legii 258/2006, art. 7, lit. a) investitorul are obligația să finanțeze „stabilirea, prin studiul de fezabilitate al investiției și prin proiectul tehnic, a măsurilor ce urmează să fie detaliate și a necesarului de fonduri pentru cercetarea preventivă sau supravegherea arheologică, după caz, și protejarea patrimoniului arheologic sau, după caz, descărcarea de sarcină arheologică a zonei afectate de lucrări și aplicarea acestor măsuri.”</p> <p>Prin urmare, această intenție de a dezvolta cariera din masivul Orlea se</p>
--	--

	<p>poate materializa doar după efectuarea unor cercetări arheologice preventive – de suprafață și subteran – care să ofere date exhaustive asupra sitului roman din zona Orlea. Așa cum se cunoaște – vezi Fișa de sit arheologic din <i>Studiul de condiții inițiale asupra patrimoniului cultural</i> din cadrul Raportului SIM, respectiv Anexa I, fișe de evidență arheologică a siturilor identificate la Roșia Montană, fișa de sit nr. 9, Orlea, p. 219-222 – în acest perimetru nu s-au desfășurat cercetări arheologice, respectiv studii de specialitate care să determine în detaliu caracteristicile și distribuția spațială a vestigiilor de patrimoniu arheologic din această zonă. Prin urmare RMGC și-a luat angajamentul de a finanța în perioada 2007 – 2012 un program de cercetări arheologice preventive desfășurat de către specialiști abilitați. În baza analizei rezultatelor acestor cercetări se va putea apoi decide aplicarea sau nu a procedurii de descărcare de sarcină arheologică. Nu există prevederi legale care să interzică desfășurarea cercetărilor arheologice cu caracter preventiv în cazul zonelor cu patrimoniu arheologic reperat, așa cum este cazul zonei Orlea.</p> <p>Cum dezvoltarea Proiectului în zona Orlea este preconizată pentru o dată mai târzie, din anul 2007 investigațiile de arheologie preventivă se vor concentra în acest perimetru. Astfel activitățile de construcție implicate de dezvoltarea Proiectului în această zonă, nu vor putea fi inițiate înainte de finalizarea cercetărilor arheologice, desfășurate în conformitate cu prevederile legislative românești și recomandările și practicile internaționale.</p>
<p>în eventualitatea unei catastrofe ecologice, întreb din punctul de vedere al unui contribuabil, ce planuri aveți pentru înlăturarea efectelor catastrofei? Ce demersuri ați lua într-un asemenea caz? Eu, ca cetățean, contribuabil al statelor membre UE, aș fi obligat să plătesc pentru asta? Deoarece eu sunt un contribuabil al unui stat membru al UE. Tot legat de această întrebare, cum ați informa autoritățile responsabile ale UE din Bruxelles despre producerea unei asemenea</p>	<p>Detaliile cu privire la garanția financiară pentru refacerea mediului (GFRM) oferită de Roșia Montană Gold Corporation („RMGC”) sunt prezentate în capitolul din Evaluarea Impactului asupra Mediului intitulat "Planuri ale sistemului de management de mediu și social" (Anexa 1 din subcapitolul "Planul de închidere și reabilitare a minei").</p> <p>Constituirea unei garanții financiare pentru refacerea mediului este obligatorie în România pentru a se asigura că operatorul minier dispune de fonduri adecvate pentru refacerea mediului. GFRM este reglementată de Legea</p>

<p>catastrofe? Au fost alocate fonduri pentru asemenea cazuri în cadrul UE?</p>	<p>Minelor (nr. 85/2003) și de Instrucțiunile și Normele de aplicare a Legii Minelor emise de Agenția Națională pentru Resurse Minerale (nr. 1208/2003). Există, de asemenea, două directive ale Uniunii Europene care au efect asupra GFRM: Directiva privind deșeurile miniere („DSM”) și Directiva privind răspunderea de mediu („DRM”).</p> <p>Directiva privind deșeurile miniere are scopul de a asigura că există acoperire pentru 1) toate obligațiile ce derivă din autorizația acordată pentru eliminarea deșeurilor rezultate ca urmare a activităților miniere și 2) toate costurile aferente reabilitării terenurilor afectate de depozitul de deșeuri. Directiva privind răspunderea de mediu reglementează activitățile de remediere și măsurile care urmează a fi luate de autoritățile de mediu în cazul în care activitățile miniere produc daune mediului, în scopul asigurării că operatorul miniere dispune de suficiente resurse financiare pentru acțiunile de refacere ecologică. Deși aceste directive nu au fost încă transpuse în legislația românească, termenele pentru implementarea mecanismelor de aplicare sunt 30 aprilie 2007 (DRM) și 1 mai 2008 (DSM) - deci, înainte de începerea exploatarei la Roșia Montană.</p> <p>RMGC a inițiat deja procesul de conformare cu aceste directive, iar în momentul în care normele de punere în aplicare vor fi adoptate de Guvernul Român, RMGC va fi în deplină conformitate.</p> <p>RMGC a angajat pe unul dintre cei mai renumiți brokeri de asigurări din lume, care este bine reprezentat în România și are o lungă și remarcabilă experiență în realizarea de evaluări de risc pentru proiecte miniere. Brokerul va colabora cu cei mai buni specialiști în asigurări de bunuri și asigurări pentru cazurile de avarii accidentale ale utilajelor, pentru a efectua analize de risc și evaluări ale strategiei de prevenire a pierderilor pe parcursul activităților de construcție și exploatare de la Roșia Montană, în vederea minimizării pericolelor. Brokerul va stabili suma asigurată și va colabora cu cele mai bine cotate societăți de asigurare pentru a pune la punct acest program pentru RMGC, pentru toate fazele proiectului, de la construcție,</p>
---	--

	<p>exploatare și apoi închidere.</p> <p>RMGC se angajează să adopte cele mai înalte standarde cu privire la securitatea și sănătatea în muncă pentru personalul său și furnizorii de servicii. Faptul că RMGC utilizează cele mai bune tehnici disponibile (BAT-uri) asigură realizarea acestui obiectiv. Nici o firmă nu câștigă de pe urma unei pierderi, iar în acest scop, vom avea în vedere o implementare de soluții tehnice care să prevină riscurile, deoarece acestea sunt net superioare soluțiilor de asigurare contra riscurilor. Se poate elimina până la 75% din riscul de pierdere în fazele de proiectare și construcție a unui proiect.</p> <p>Totuși, recunoaștem că în cazul unui proiect atât de mare ca și cel de la Roșia Montană, este nevoie de încheierea unor polițe de asigurare cuprinzătoare (astfel de polițe reprezintă, totodată, o cerință obligatorie pentru obținerea de finanțări de la instituțiile de creditare). Asigurarea acoperă în principal bunurile, răspunderea și chestiuni speciale (de exemplu punerea în funcțiune cu întârziere, transport, bunuri în proprietatea terților). Astfel, în cazul unor pretenții legitime asupra societății, acestea vor fi achitate de asigurator.</p> <p>Toți asiguratorii și polițele de asigurare încheiate în cadrul activităților miniere de la Roșia Montană vor respecta în totalitate reglementările românești cu privire la asigurări.</p> <p>S-au stabilit garanții financiare complete, sub forma GFRM, care obligă Roșia Montană Gold Corporation („RMGC”) să prevadă fonduri adecvate pentru refacerea mediului. GFRM este actualizată anual și va reflecta întotdeauna costurile aferente refacerii ecologice. Costurile actuale de închidere a proiectului Roșia Montană se ridică la 76 milioane USD, calculate pe baza funcționării minei timp de 16 ani.</p> <p>GFRM trebuie să fie creată pentru a obține autorizația de funcționare pentru</p>
--	--

	<p>începerea activităților miniere. În prezent se efectuează o analiză pentru calculul GFRM necesară în fiecare an de funcționare. Suma minimă la început este estimată la aproximativ 25 milioane USD, valoare care va crește în fiecare an.</p> <p>GFRM este reglementată de Legea Minelor (nr. 85/2003) și de Instrucțiunile și Normele de aplicare a Legii Minelor emise de Agenția Națională pentru Resurse Minerale (nr. 1208/2003).</p> <p>Există, de asemenea, două directive ale Uniunii Europene care au efect asupra GFRM: Directiva privind deșeurile miniere („DSM”) și Directiva privind răspunderea de mediu („DRM”).</p> <p>Directiva privind deșeurile miniere are scopul de a asigura că există acoperire pentru 1) toate obligațiile ce derivă din autorizația acordată pentru eliminarea deșeurilor rezultate ca urmare a activităților miniere și 2) toate costurile aferente reabilitării terenurilor afectate de depozitul de deșeuri. Directiva privind deșeurile miniere are scopul de a asigura că există acoperire pentru 1) toate obligațiile ce derivă din autorizația acordată pentru eliminarea deșeurilor rezultate ca urmare a activităților miniere și 2). Deși aceste directive nu au fost încă transpuse în legislația românească, termenele pentru implementarea mecanismelor de aplicare sunt 30 aprilie 2007 (DRM) și 1 mai 2008 (DSM) - deci, înainte de începerea exploatarei la Roșia Montană.</p> <p>RMGC a inițiat deja procesul de conformare cu aceste directive, iar în momentul în care normele de punere în aplicare vor fi adoptate de guvernul român, RMGC va fi în deplină conformitate.</p> <p>Fiecare GFRM va respecta regulile detaliate elaborate de Banca Mondială și Consiliul Internațional pentru Minerit și Metale.</p> <p>Actualizările anuale vor fi stabilite de experți independenți, în colaborare cu ANRM, în calitate de autoritate guvernamentală competentă în domeniul activităților miniere. Actualizările asigură că în cazul puțin probabil de</p>
--	--

	<p>închidere prematură a proiectului, în orice moment, GFRM reflectă întotdeauna costurile aferente refacerii ecologice. (Aceste actualizări anuale vor avea ca rezultat o valoare estimativă care depășește costul actual de închidere de 76 milioane USD, din cauză că în activitatea obișnuită a minei sunt incluse anumite activități de refacere ecologică).</p> <p>Sunt disponibile mai multe instrumente financiare care să asigure că RMGC este capabilă să acopere toate costurile de închidere. Aceste instrumente, păstrate în conturi protejate la dispoziția statului român cuprind:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Depozite în numerar • Fonduri fiduciare • Scrisori de credit • Garanții • Polițe de asigurare <p>În condițiile acestei garanții, autoritățile române nu vor avea nici o răspundere financiară cu privire la reabilitarea proiectului Roșia Montană.</p>
<p>Se pare că ați modificat 10 cimitire pentru realizarea acestui proiect. Sper că ați luat măsuri pentru a-i despăgubi pe membrii familiilor celor care au avut locul veșnic în acele locuri, deși aceste amintiri nu se pot plăti în bani.</p>	<p>Contrar afirmațiilor celor care se opun proiectului, nimeni nu dorește distrugerea bisericilor sau a cimitirelor.</p> <p>Două biserici și două case de rugăciune dintre cele 10 lăcașe de cult din zona de influență a proiectului Roșia Montană trebuie strămutate sau reconstruite conform planului de dezvoltare a minei. Strămutarea va avea loc ținând seama de dorințele membrilor parohiei, pe cheltuiala societății RMGC. Construirea de biserici reprezintă un element central al procesului de creare a unei noi comunități în Piatra Albă, cu fonduri acordate de RMGC.</p> <p>În ceea ce privește numărul mormintelor, numai 410 din cele 1905 existente</p>

	<p>În Roșia Montană vor fi afectate, deoarece compania și-a proiectat activitatea de exploatare minieră în așa fel încât, în măsura în care este posibil, să nu se modifice amplasamentul cimitirelor existente. Astfel șase cimitire din totalul de doisprezece vor fi afectate de proiect.</p> <p>În cazul fiecărui mormânt, trebuie să existe un motiv bine întemeiat pentru a fi strămutat. Pe parcursul dezvoltării lor, comunitățile și-au creat anumite reguli, care mai târziu au devenit legi menite să ofere o soluție în cazul unor astfel de evenimente nefericite. De asemenea, comunitățile sunt, ele însele, entități vii, și, dat fiind că rata actuală a șomajului de 70 % ar putea crește la 90 %, refuzul proiectului și implicit, al unor noi oportunități de dezvoltare în Roșia Montană, va însemna sfârșitul capacității comunității de a se întreține prin propriile mijloace.</p> <p>Reînhumările se vor face la cererea familiilor și pe cheltuiala companiei RMGC, în deplină conformitate cu legislația românească cu privire la reînhumări [1], compania angajându-se să acționeze cu respect și considerație. Mormintele abandonate vor fi, de asemenea, strămutate, cu tot respectul și considerația din partea societății, în noul cimitir de la Piatra Albă.</p> <p>Referințe:</p> <p>[1] În cazul strămutării mormintelor și cimitirelor se aplică următoarele legi:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) Legea nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor, publicată în Monitorul oficial Partea I, nr. 11/8.01.2007; (ii) Legea nr.98/1994 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor la normele legale de igienă și sănătate publică, publicată în Monitorul Oficial, Partea 1, nr. 317/16.11.1994, completată și modificată ulterior (Legea nr. 98/1994); (iii) Ordinul nr.536 din 23 iunie 1997 pentru aprobarea normelor de igienă și recomandările privind mediul de viață al populației, publicate în Monitorul Oficial, Partea 1, nr. 317/16.11.1994, modificat și completat ulterior (“Ordinul 536/1997”);
--	--

	<p>(iv) Hotărârea Guvernului nr.955/2004 pentru aprobarea reglementărilor-cadru de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 71/2002 privind organizarea și funcționarea serviciilor publice de administrare a domeniului public și privat de interes local, publicată în Monitorul Oficial , Partea 1, nr. 660/22.07.2004;</p> <p>(v) Ordinul nr. 261/1982 pentru aprobarea regulamentului tip privind administrarea cimitirelor și crematoriilor localităților, publicat în Monitorul Oficial nr.67/11/03.1983;</p> <p>Regulamentul pentru organizarea și funcționarea cimitirelor parohiale și mănăstirești din cuprinsul eparhiilor Bisericii Ortodoxe Române, aprobat prin Decizia Departamentului Cultelor nr. 16.285/31.12.1981.</p>
<p>În cadrul procesului de minerit al metalelor se obțin mai multe tone de mercur. Care va fi soarta mercurului? Ce se va întâmpla cu acesta?</p>	<p>RMGC va gestiona strict deșeurile rezultate din operațiunile miniere conform regulilor aplicabile, precum și o structură de management a deșeurilor, avându-se în vedere mediul înconjurător. <i>Planul de Management al Deșeurilor</i> (Planul B) și Secțiunea 3 a Raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului (EIM) descriu modul de structurare ca răspuns la cerințele Directivei UE cu privire la <i>Deșeurile Miniere</i> și OM 863.</p> <p>Pentru a adresa posibilitatea ca acest concentrat de aur și argint poate conține cantități mici de mercur, se vor introduce recipiente direct în retorta de mercur (cu un volum de 0,3 m³). Mercurul va fi volatilizat la o temperatură de maxim 650°C și va fi scos din recipiente cu ajutorul unei pompe de aspirare. Vaporii de mercur vor fi direcționați într-o stație de răcire-condensare și într-o coloană cu cărbune activ. Coloana este umplută cu cărbune impregnat cu sulf pentru a prinde orice urmă de vapori de mercur rămași necondensați. După recuperare, orice cărbune impregnat cu sulf și mercur va fi depozitat în depozitul temporar de deșeuri periculoase, în condiții stricte de siguranță și va fi vândut ca produs secundar – nu va fi reutilizat.</p> <p>Procedurile pentru manevrarea, depozitarea și transportul mercurului în</p>

	<p>condiții de siguranță vor fi cuprinse în <i>Planul de pregătire pentru situații de urgență și deversări accidentale</i> (vezi Planul I din ansamblul de <i>Planuri cu privire la sistemul de management al mediului și management social</i>).</p> <p>Desigur, unele dintre informațiile prezentate se bazează pe rezultatele testelor de laborator; date detaliate suplimentare pot fi obținute numai în faza operațională. În aceste cazuri, utilizarea unui cuvânt cum este “probabil” indică o judecată corectă și echilibrată, bazată pe toate informațiile disponibile și pe cunoștințele expertului. Nesiguranțele semnificative, dar imposibil de evitat în prezent, în ceea ce privesc presupunerile și concluziile, precum și abordarea precaută a acestui caz, sunt prezentate în Secțiunea 8 a <i>Planului de Management al Deșeurilor. Planul de Management al Deșeurilor</i>, corespunzător regulilor Directivei UE cu privire la <i>Deșeurile Miniere</i>, va fi revizuit și actualizat cu regularitate, și va cuprinde informații mai multe și mai detaliate cu privire la depozitele de deșeuri obținute pe perioada operațională.</p>
<p>-aș ruga să enumerați care sunt speciile de plante și de animale ocrotite de lege care se regăsesc în aceste zone! Care sunt măsurile pe care le veți lua cu privire la ocrotirea acestora? Dorim să primim o listă cu acestea.</p>	<p>Toate speciile observate în aria de proiect și în apropiere, au fost listate în tabele în care a fost menționat statutul de conservare, conform Directivelor Habitare și Păsări, precum și abundența relativă (plante – anexa 1, cap. 4.6. EIM, varianta electronică, vertebrate – tab. 3-9 până la 3-12, pg. 64-70, Studiul de condiții inițiale, nevertebrate bentonice, tab. 3-4, pg. 49-50, Studiul de condiții inițiale).</p> <p>Totuși, multe dintre aceste specii rămân relativ comune, cu o răspândire largă la nivel național, multe având populații foarte mari, stabile (speciile de plante frecvente și foarte frecvente reprezintă 86,5% din speciile semnalate în perimetrul proiectului).</p> <p>Data fiind utilitatea documentului analizat ca instrument tehnico-administrativ ce urmează a facilita și deservi procesul de luare a deciziilor nu s-a pus problema realizării unui studiu cu caracter științific exhaustiv care să epuizeze până la cele mai mici detalii aspectele legate de biodiversitate.</p> <p>Considerăm ca în aceste condiții proiectul propus este în concordanță cu</p>

	<p>prevederile Directivei 92/43 Habitate[1], respectiv a Directivei 79/409 Păsări[2], cu atât mai mult cu cât în Planul H de Management al biodiversității sunt prevăzute măsuri active și responsabile de reconstrucție/reabilitare a unor habitate naturale, în spiritul prevederilor aceluiași acte[3].</p> <p>O hartă detaliată a habitatelor din zona de proiect este prezentată în anexa 2 a prezentului raport.</p> <p>Toate aceste prezentări sunt susținute de următoarele referințe:</p> <p>Referințe:</p> <p>[1] Art.3. pct. 2. Fiecare Stat Membru contribuie la crearea (rețelei) NATURA 2000 proporțional cu reprezentarea, pe teritoriul său, a tipurilor de habitate naturale și a habitatelor speciilor prevăzute în paragraful I. În acest scop, Statele Membre, în conformitate cu Articolul 4, desemnează situri ca zone speciale de conservare, având în vedere obiectivele prevăzute în paragraful I.</p> <p>Art.4. pct.1. Pe baza criteriilor stabilite în Anexa III (Etapa I) și a informațiilor științifice relevante, fiecare Stat Membru propune o listă de situri indicând tipurile de habitate naturale din Anexa I și speciile indigene din Anexa II pe care le adapostesc. Pentru speciile de animale care ocupă teritorii vaste, aceste situri corespund locurilor, în cadrul ariilor naturale de răspândire a acestor specii, care prezintă elementele fizice și biologice esențiale pentru viața și reproducerea lor. Pentru speciile acvatice care ocupă teritorii vaste, astfel de situri vor fi propuse numai acolo unde este posibil de determinat în mod clar o zonă care prezintă elementele fizice și biologice esențiale pentru viața și reproducere lor. Statele Membre propun, dacă este cazul, adaptarea listei în lumina supravegherii prevăzute în Articolul II. [...]</p> <p>pct.2 alin.2.[...] Statele Membre ale caror situri adapostesc unul sau mai multe tipuri de habitate naturale prioritare ori una sau mai multe specii prioritare reprezentând mai mult de 5% din teritoriul national pot, în acord cu Comisiunea, să solicite ca criteriile enumerate in Anexa III (etapa 2) să fie aplicate mai flexibil în selectarea siturilor de importanță</p>
--	--

	<p>comunitara pe teritoriul lor. [...]</p> <p>Art.6. pct.4. Dacă, contrar concluziilor negative ale evaluării implicațiilor și în absența soluțiilor alternative, un plan sau proiect trebuie totuși să fie realizat, din motive imperative de interes public major, inclusiv de natura socială sau economică, Statul Membru ia toate măsurile compensatoare necesare pentru a asigura o coerență generală a (rețelei) NATURA 2000 este protejată. Statul Membru informează Comisiunea despre măsurile compensatoare adoptate.</p> <p>Art. 16. Cu condiția ca nu există o alternativă satisfăcătoare și ca derogarea nu este în detrimentul menținerii populațiilor speciilor respective într-o stare de conservare favorabilă, Statele Membre pot deroga de la dispozițiile Articolelor 12, 13, 14 și 15 (a și b): [...] în interesul sănătății și securității publice sau pentru alte rațiuni de interes major, inclusiv de natura socială sau economică și pentru motive de importanță primordială pentru mediu;</p> <p>[2] Art.4 alin. 1. Speciile menționate în anexa 1 fac obiectul măsurilor de conservare speciale privind habitatul, în scopul asigurării supraviețuirii și a reproducerii lor în aria lor de distribuție. [...]. Se va ține cont - pentru a trece la evaluări de tendințe și de variațiile nivelurilor de populare.</p> <p>Statele Membre clasează în special în zonele de protecție specială teritoriile cele mai asemănătoare ca număr și suprafața la conservarea lor în zona geografică maritimă și terestră de aplicare a prezentei Directive.</p> <p>[3] Directiva 92/43 Habitate, art. 2 alin.2.; Directiva 79/409 Păsări, art. 3 alin. 2 lit. c.</p>
<p>Proiectul menținerii nivelului de cianuri din reziduuri se dovedește a avea neajunsuri. Care sunt sistemele de</p>	<p>O descriere simplificată a sistemului de procesare a sterilelor, precum și utilizarea și managementul cianurii, pot fi găsite în Rezumatul fără caracter</p>

<p>tratare de care dispuneți și de unde se acoperă cheltuielile pentru acestea?</p>	<p>tehnice capitolul 9 al raportului EIM sau în detaliu în capitolul 2 Procese tehnologice secțiunea 4.1.2.2 Procese tehnologice principale.</p> <p>Cel mai eficient și economic proces de extragere a aurului și argintului din minereuri de tipul celor de la Roșia Montană se bazează pe cianurația integrală a masei de minereu. Există numeroase exemple în întreaga lume, de minereuri similare, care necesită utilizarea tehnologiei cu cianură pentru a putea extrage eficient metalele prețioase. Implementarea tehnologiei de concentrare prin cianurație, pentru recuperarea aurului și argintului din minereul auro-argentifer de la Roșia Montană, are ca suport un program de testare detaliat efectuat de către AMMTEC Limited și AMDEL Limited. Testele au fost planificate și supervizate de GRD MINPROC Limited, iar ulterior concluziile programului de testare au fost verificate și reconfirmate de către S.N.C. LAVALIN și AUSENCO. În elaborarea tehnologiei de leșiere cu cianură a minereului de la Roșia Montană, s-a ținut seama de cele mai bune practici utilizate pe plan mondial și european. Tehnologia de recuperare a metalelor utilizând leșierea cu cianură prin procedeul CIL este BAT (Cele mai bune tehnici disponibile(BAT))” (conf. Cap. 3.1.6.2.2 și cap. 5.2 din Ghidul BREF [1] UE Document on BAT for Management ... in Mining Activities din martie 2004).</p> <p>Cianura va fi livrată în stare solidă, în containere ISO special proiectate și construite. Cianura va fi dizolvată direct în containerele de transport, într-o soluție alcalină, provenită din și recirculată într-un rezervor de amestec. Rezervorul de amestec este proiectat să poată prelua întreaga capacitate a unui container folosit la transport. După dizolvarea completă a conținutului unui container, soluția de cianură va fi transferată din rezervorul de amestec, într-un rezervor de stocare de mare capacitate.</p> <p>Minereul măcinat fin, constituit din fracția de la suprascurgerea hidrocicloanelor morilor cu bile, este transferat către cuva pompei de alimentare a circuitului CIL, unde este amestecat cu cianură și suspensie de var stins, necesară reglării valorii pH-ului. Pentru favorizarea procesului de leșiere și adsorbția metalelor dizolvate, în rezervoarele CIL se adaugă cărbune activ.</p>
---	--

Tulbureala este supusă unui proces de leșiere în două baterii paralele de câte 7 rezervoare CIL, dotate cu agitatoare. Gabaritul unui rezervor CIL va fi de $D = 18 \text{ m} \times H = 20 \text{ m}$. Acestea sunt astfel dimensionate încât să asigure un timp suficient de contact între soluția de cianură, masa de minereu măcinat și cărbunele activ. În funcție de necesități, în rezervoarele CIL nr. 2 și 4 de pe fiecare linie, este adăugată soluție de cianură de sodiu, astfel încât să se păstreze concentrația necesară de cianură în cadrul circuitului. Tulbureala este vehiculată în circuitul de cianurație hidrogravitațional, iar cărbunele avansează continuu în contracurent cu tulbureala, cu ajutorul pompelor verticale. Timpul de avansare dintr-un rezervor în altul este reglat astfel încât să asigure o încărcare cu aur și argint în cărbune, de la 7.000 la 8.000 g/t.

În bazinul de alimentare al îngroșătorului de steril, tulbureala este amestecată cu agenți floculanți care facilitează sedimentarea fracției solide. Îngroșătorul de steril asigură creșterea conținutului de solid în sediment și totodată formarea unui supernatant relativ limpezit. Supernatantul deversat de la îngroșătorul de steril va fi dirijat către circuitul de măcinare, în vederea reutilizării și recuperării conținutului de cianură.

Sterilul îngroșat este pompat către circuitul de denocivizare a cianurii, bazat pe procedeul SO_2/aer , unde concentrația de cianuri dissociabile în acizi slabi (DAS) din tulbureală va scădea sub limitele admise în propunerea de directivă a Uniunii Europene. Managementul sterilului tehnologic și tehnologia de denocivizare sunt **tehnic BAT**, conf. Cap.3.1.6.3, 3.1.6.3.2 și 4.3.11.8 (Ghidul UE Document on BAT for Management ... in Mining Activities din martie 2004). Sterilul denocivizat va fi pompat către iazul de decantare.

Cianura este o substanță extrem de toxică iar fabricarea, transportul, manipularea și neutralizarea ei trebuie să fie gestionate cu atenție. Totuși, prezintă un avantaj major pentru mediu, deoarece se descompune rapid (se biodegradează sub incidența radiației ultraviolete) în condiții atmosferice normale devine inertă, iar compușii rezultați în urma proceselor de degradare, hidroliză, adsorbție, etc din iazul de decantare sunt foarte stabili (practic inerti în mediul format în iaz o dată cu depozitarea sterilelor de procesare), nu

există posibilitatea de bioacumulare ca în cazul mercurului sau metalelor grele, de exemplu. Acest proiect va implementa cele mai bune tehnici disponibile (BAT) pentru extragerea aurului și pentru managementul deșeurilor (de exploatare și procesare) și va respecta Directiva Europeană privind managementul deșeurilor miniere cu conținut de cianură.

Cianura folosită în etapa de procesare va fi manipulată/stocată în concordanță cu standardele UE și prevederile Codului Internațional de Management al Cianurii(ICMC- www.cyanidecode.org), și păstrată în siguranță pe amplasamentul uzinei de procesare, pentru a preveni orice scurgeri potențiale. Cianura și compușii acesteia vor fi supuși detoxifierii prin procedeul INCO(DETOX) considerat Cea Mai Buna Tehnică Disponibilă (BAT- best available technique), conform documentul BREF , iar sterilele de procesare vor fi deversate în iazul de decantare conform Directivei UE 2006/21/CE privind managementul deșeurilor din industria minieră.

Cea mai mare parte a cianurii va fi recuperată în uzină după cum este ilustrat în Planșa 4.1.15 și prezentat în Secțiunea 2.3.3, Capitolul 4.1 Apa, din Raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului(EIM). Însă o cantitate reziduală va rămâne în steril. Sterilele detoxificate reprezintă singura sursă a Proiectului de apă reziduală de proces. Concentrațiile cianurii reziduale din turbureala de steril tratată vor trebui să se conformeze Directivei UE privind deșeurile miniere care stipulează o valoare maximă de 10 mg/l CN_{WAD} (weak acid disociabile - cianuri ușor eliberabile). Cianura va fi prezentă ca potențial poluant al apelor de suprafață pe amplasament numai în faza de exploatare și în primii, un an sau doi, după închidere. Modelarea concentrațiilor previzibile din iazul de decantare a arătat că turbureala de steril tratată este de așteptat să conțină 2 – 7 mg/l cianuri totale. Prin degradarea ulterioară, concentrațiile se vor reduce până la valori sub cele din standardele pentru ape de suprafață (0,1 mg/l) în termen de 1-3 ani de la închidere. Un efect colateral acestei tratări este și îndepărtarea multora dintre metalele care ar putea apărea în fluxul apelor uzate tehnologice. Evaluarea compoziției chimice probabile a levigatului de steril, pe baza testelor efectuate, este sintetizată în Tabelul 4.1-18 (Secțiunea 4.3.), Capitolul 4.1

	<p>Apa din raportul EIM. Schița de mai jos ilustrează complexitatea proceselor de descompunere/degradare prin care trece CN după descărcare în iaz.</p> <p>După decantare, apa este recirculată în proces; în iaz, pe toată perioada staționării, au loc procese: de degradare/descompunere naturală a cianurilor, de hidroliză, volatilizare, fotooxidare, biooxidare, complexare/ decomplexare, adsorbție pe precipitate, diluție datorită precipitațiilor etc.</p> <p>Conform datelor obținute pe perioada de operare în diferite mine, se evidențiază eficiențe variabile de reducere a cianurilor (de la 23-38% la 57-76% pentru cianuri totale, respectiv de la 21-42% la 71-80% pentru cianuri ușor eliberabile- WAD), în funcție de anotimp (temperatură).</p> <p>În medie, s-a luat în considerare o reducere de cca. 50% a concentrației de CN_t în iaz pe perioada operării. Conform modelării procesului de degradare/descompunere, după încetarea funcționării este posibilă o reducere în primii trei ani, chiar până la 0,1 mg CN_t/l.</p> <p>Cea mai mare parte (90%) din cantitatea de cianuri degradată (media de 50%) se realizează prin hidroliză/volatilizare sub formă de acid cianhidric. Modelarea matematică a concentrației de acid cianhidric în zona iazului de decantare a condus la o concentrație maximă orară de 382 $\mu g/m^3$ față de 5000 $\mu g/m^3$, concentrație limită în emisii impusă prin Ord. 462 al MMGA.</p> <p>Referințe:</p> <p>[1] Best Available Techniques for Management of Tailings and Waste-Rock in Mining Activities. EUROPEAN COMMISSION, DIRECTORATE-GENERAL JRC JOINT RESEARCH CENTRE, Institute for Prospective Technological Studies, Technologies for Sustainable Development, European IPPC Bureau, Final Report, July 2004 (http://eippcb.jrc.es/pages/FActivities.htm)</p>
<p>Ce veți face cu poluarea aerului obținută prin extragerea minei sterile și a tratării reziduurilor? De-a lungul activității de minerit a companiei McInvest, aerul a fost poluat în nenumărate rânduri în cantități semnificative, ceea ce se și amintește în capitolul 10 din studiul de</p>	<p>Modelarea dispersiei atmosferice a fost realizată utilizând cele mai bune tehnici disponibile, pentru a simula transportul poluanților generați de activitățile miniere, în afara zonei Proiectului. AERMOD încorporează, printr-o abordare nouă și simplă, conceptele actuale privind curgerea și dispersia în terenuri complexe. În cazurile în care acest lucru este necesar, pana este</p>

<p>impact. Ce veți face atfel?</p>	<p>modelată, fie cu o traiectorie care are impact cu terenul, fie cu o traiectorie care urmărește topografia terenului.</p> <p>AERMOD poate prognoza concentrațiile de poluanți din surse multiple pentru o mare varietate de amplasamente, condiții meteorologice, tipuri de poluanți și durate de mediere. Pentru acest proiect, concentrațiile pe termen scurt au fost calculate utilizând ratele orare maxime de emisie pentru activități desfășurate simultan și pentru medii calculate pentru intervale de 1 oră, 8 ore și 24 de ore. Concentrațiile anuale au fost modelate utilizând toate sursele active, în anul respectiv.</p> <p>Pentru controlul emisiilor de praf din cariere și de pe drumurile de transport al minereului și al rocilor sterile, au fost luate următoarele măsuri:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utilizarea unei noi tehnologii de pușcare: pușcare secvențială care determină reducerea drastică a înălțimii penei de praf și a ariei de dispersie; • Încetarea activităților generatoare de praf în condiții de vânt intens sau atunci când monitorul automat pentru particule instalat în zona de protecție Roșia Montană, indică o situație de alertă; • Implementarea unui program pentru controlul prafului de pe drumurile neasfaltate în perioadele lipsite de precipitații cu ajutorul autostropitoarelor și al substanțelor inerte de fixare a prafului, măsuri care vor reduce emisiile de praf cu 90%; • Minimizarea înălțimii de descărcare în manevrarea/plasarea materialelor; • Stabilirea și aplicarea limitărilor de viteză în traficul vehiculelor; • Implementarea unui program de întreținere periodică a vehiculelor și echipamentelor motorizate; • Monitorizarea automată a calității aerului și a parametrilor meteorologici; • Implementarea unor măsuri suplimentare pentru controlul emisiilor de praf: stropirea cu apă a minereului și a rocilor sterile la încărcarea în
------------------------------------	--

	<p>vehicule.</p> <p>Detalii: Raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului (Volumul 12 – Cap. 4.2, Subcap. 4.2.4) și Planul de management al calității aerului (Volumul 24, Plan D) includ, în mod detaliat, măsurile tehnice și operaționale pentru reducerea/eliminarea emisiilor de praf generate de activitățile Proiectului.</p>
<p>La capitolul 10 referitor la efectele de peste hotare, punctul 4.1 despre poluarea la nivelul de suprafață a apelor cauzată de scurgerea turburelilor din locul de depozitare, se amintește că locul de depozitare a turburelilor va fi locația pe care localnicii îl numesc Corna. Deci în eventualitatea producerii unei fisuri în barajul de aici, și odată cu aceasta, a scurgerii în cantități semnificative de turbureli, reziduurile în formă solidă vor ajunge la o distanță de 0,8 – 1,6 km în aval de baraj. Această distanță de 1,6 km se regăsește și în capitolul despre riscuri în cazul unei fisuri a barajului. Însă nu găsim nici un argument care să sprijine această teorie, în afară de faptul că se pretinde folosirea unui model GMpelon la obținerea acestor rezultate. Însă lipsesc parametrii folosirii acestui model. Când se face referiri la modelul GMpelon nu se știe exact ce este acesta și cum s-a ajuns la aceste rezultate. De ce oare s-au făcut calcule pentru varianta fisurii la o adâncime de numai 60 m? Exemplele anterioare despre fisuri de baraje ne arată că acesta se poate fisura în întregime, pe toată adâncimea. De ce lipsesc rezultatele variantei cu fisura pe adâncimea totală a barajului, adică de 185 m? În mod interesant, conform acestui studiu, în cazul unei fisuri de baraj, turburelile ajung la 2 km de limita zonei locuite de 13 mii de locuitori, unde se opresc. Aici</p>	<p>Evitarea impactului transfrontalier se realizează prin „supraproiectarea” Proiectului Roșia Montană în vederea atenuării riscului și construirea obiectivelor proiectului în conformitate cu exigențele standardelor, sub strictă monitorizare a autorităților Uniunii Europene, a reprezentanților băncilor ce finanțează proiectul și a altor agenți de monitorizare internaționali.</p> <p>Ca element cheie în acest sens, raportul EIM a luat în calcul accidente care ar putea avea loc în cadrul Proiectului Roșia Montană ce ar putea genera impacturi transfrontaliere. Aceste aspecte sunt prezentate în capitolul (10) al raportului EIM. Accidentele luate în calcul includ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cedarea barajului cu deversare de ape poluate și/sau materiale miniere sterile; - un accident ce implică procesul de livrare a cianurii către amplasament utilizând traseele stabilite de transport. <p>O evaluare specifică a impacturilor asociate unui scenariu rupere a barajului care a fost presupus a fost analizată pentru a se stabili dacă va avea ca rezultat impacturi transfrontaliere. În baza acestei analize s-a ajuns la concluzia că accidentele ecologice ce s-au luat în calcul vor avea impacturi negative la nivel local/regional, dar nu vor implica sub nici o formă efecte transfrontaliere.</p> <p>Un accident transfrontier, rezultat în urma <i>cedării barajului Corna</i>, este foarte puțin probabil, deoarece în proiectarea acestuia s-au luat măsuri de siguranță deosebite, pentru unii dintre parametri depășindu-se standardele românești și</p>

<p>tulburelele s-ar hotărî să nu mai înainteze și să se oprească din mers pur și simplu. Oare cum vine asta? Oare cauza să fie că au folosit ca parametri exact datele necesare obținerii unui astfel de rezultat? Chiar se oprește scurgerea deșeurilor la limita unei zone locuite? Exemplele anterioare ne arată că în cazul fisurii unor baraje semnificativ mai mici decât cel proiectat la Corna de 185 m, scurgerea deșeurilor a făcut mai multe victime. Aș aminti doar câteva exemple. În 1972, nu departe de o localitate de lângă Alba Iulia, s-a produs o fisură în barajul de 30 m înălțime al rezervorului de tulbureli a unei mine de cupru, iar tulburelele scurse cu nămolul din vale au făcut nu mai puțin de 80 de victime în rândul localnicilor din mica localitate. Acestea au fost relatate anul trecut de către reprezentantul ministerului mediului din România cu ocazia unei conferințe. Dar un incident și mai mare a avut loc în 1985, în localitatea Stava din nordul Italiei, cu ocazia fisurării barajului de la locul de depozitare a deșeurilor unei mine de fluorizi. Aici înălțimea totală a celor 2 baraje fusese de 50 m. Ambele baraje s-au fisurat, fapt ce a cauzat scurgerea a 200 de mii de metri cubi de nămol, care se deplasa cu o viteză de 90 km/oră. Tulburelele au acoperit o suprafață de 4,3 km pe tot cursul văii. S-au distrus 62 de clădiri, iar în urma incidentului au murit 268 de oameni. 43,5 de hectare de teren au fost pustiite. La început barajul s-a proiectat cu o înălțime de 9 m, așa au depus cererea pentru autorizație, apoi în 1969 s-a înălțat la 25 m, iar în anii '70 un alt baraj de 25 m s-a ridicat peste cel vechi, ajungând astfel la înălțimea de 50 de m. Acest baraj de 50 m s-a fisurat și a cauzat moartea a 268 de oameni. Aceste</p>	<p>europene de proiectare a structurilor de acest gen. Printre altele, barajul a fost proiectat să acumuleze apa rezultată din acțiunea combinată a două precipitații succesive extreme, de câte 450 mm/mp/24 h, corespunzătoare unei sume de 900 mm/mp, cantitate care nu a fost înregistrată niciodată în România, (volum de viitură de 2,7 mil mc pentru fiecare PMP) și a unui cutremur de 8° pe scara Richter, cu o perioadă medie de revenire de 1:475 ani [1]. Chiar în cazul în care un asemenea eveniment s-ar produce, acesta nu ar afecta structura barajului, operațiunea putând continua în mod normal. Chiar și după închiderea obiectivului minier, barajul a fost proiectat să reziste unui cutremur cu o perioadă de revenire de 1 : 10 000 de ani, daunele provocate structurii barajului fiind minime.</p> <p>Conform estimărilor din studiile de specialitate realizate în vederea elaborării EIM, PMP a fost estimat la o perioadă medie de revenire cuprinsă între 1:100. 000. 000 și 1:1 000. 000. 000 ani [2]. De menționat că o perioadă de revenire de peste 1:100. 000 corespunde unei probabilități extrem de mici pentru acest parametru (precipitații de 24 de ore), putând doar sublinia măsurile extraordinare de siguranță adoptate. Barajul a fost proiectat astfel încât să reziste oricăror fenomene periculoase naturale care ar putea apărea.</p> <p>Chiar în aceste condiții, au fost imaginate scenarii ipotetice de rupere a barajului, datorată unor cauze tehnice, presupunând ca metodologia de construcție nu ar fi respectată. Aceste scenarii reprezintă situațiile cele mai grave care au putut fi identificate, ținând cont de caracteristicile tehnice ale sistemului iazului de decantare. Scenariile sunt detaliate în capitolul (7) al Raportului la studiul EIM, subcapitolul (6.4.3), p. (128-132). Efectele potențiale ale unui astfel de accident sunt descrise în același subcapitol. Rezultatele privind distribuția concentrațiilor de cianuri, prezentate în Raportul la studiul EIM au fost obținute prin utilizarea unui model de amestec conservativ, care nu ține cont de dispersia care se produce pe măsură ce anda poluanta se deplasează în aval și de fenomenele de atenuare. Ulterior, a fost realizată o nouă simulare, mult mai precisă și mai realistă, bazată pe</p>
--	---

<p>baraje au fost mult mai mici decât cele proiectate la Corna, adică decât cele proiectate de Dvs.</p>	<p>modelul INCA, ce ia în calcul dispersia, volatilizarea și descompunerea cianurilor în timpul deplasării unei poluante înspre aval (Whitehead et al., 2006). Modelul utilizat este modelul INCA, dezvoltat în ultimii 10 ani în vederea simulării atât a sistemelor terestre cât și a celor acvatice în cadrul programului de cercetare EUROLIMPACS EU (www.eurolimpacs.ucl.ac.uk). Modelul a fost utilizat pentru evaluarea impactului generat de viitoarea activitate minieră și de operațiuni de colectare și epurare a poluării produse de activitățile miniere anterioare desfășurate la Roșia Montană.</p> <p>Modelarea creată pentru Roșia Montană simulează opt metale (cadmiu, plumb, zinc, mercur, arsen, cupru, crom, mangan), precum și cianuri, nitrați, amoniac și oxigen dizolvat. Modelul a fost aplicat bazinelor superioare de la Roșia Montană, precum și pentru întreaga rețea hidrografică Abrud - Arieș – Mureș până la granița cu Ungaria și mai departe în râul Tisa. Modelul ia în calcul diluția, și procesele de amestec și fizico-chimice care afectează metalele, amoniacul și cianurile din rețeaua hidrografică și oferă estimări ale concentrațiilor în puncte cheie de-a lungul râului, inclusiv la granița cu Ungaria și în râul Tisa după confluența cu râul Mureș.</p> <p>Datorită fenomenelor de diluție și dispersie care au loc în rețeaua hidrografică și a tehnologiei inițiale de tip BAT adoptate pentru proiect (spre exemplu, utilizarea de procese de distrugere a cianurii pentru efluentul cu steril, ceea ce reduce concentrația de cianură în efluentul înmagazinat în IDS la o valoare mai mică de 6 mg/l), chiar și o deversare accidentală de steril, de mari proporții, (spre exemplu, ca urmare a cedării barajului) în rețeaua hidrografică nu ar duce la poluare transfrontalieră. Modelul a arătat că și în cazul celui mai periculos scenariu de cedare a barajului, toate limitele admisibile pentru concentrațiile de cianură și de metale grele din apa râului ar fi respectate înainte ca acesta să treacă în Ungaria.</p> <p>Modelul INCA a fost utilizat și la evaluarea impactului benefic al sistemului existent de colectare și epurare a apelor acide și a arătat că se obțin îmbunătățiri substanțiale ale calității apelor din rețeaua hidrografică în regim</p>
---	--

	<p>normal de funcționare.</p> <p>Pentru mai multe informații se prezintă o fișă sintetică privind lucrarea de modelare INCA cu titlul: Programul de modelare al râului Mureș în Anexă. Împreună cu studiul de modelare complet este prezentat în Anexa 5.1. [3]</p> <p>Cu toate acestea, probabilitatea de producere a unei rupturi a barajului cu impact transfrontalier potențial este mai mică de 10^{-12}, adică un asemenea eveniment s-ar putea întâmpla o dată la 10^{12} ani, ceea ce corespunde unui risc extrem de redus. Metodologia de evaluare a riscului este descrisă în capitolul 7 al Raportului la studiul EIM, subcapitolul (2.1, p. 16-25).</p> <p><i>Transportul cianurii de sodiu se va efectua în exclusivitate cu containere specializate SLS, certificate ISO, cu o capacitate de 16 t fiecare. Dimensiunile containerului sunt conforme standardelor ISO, permițând transportul acestuia pe rutele de transport (feroviar și rutier) și utilizarea dotărilor standard de manipulare a containerelor. Containerul este protejat de către un cadru de protecție. Pentru ușurarea manipulării, cadrul de protecție este prevăzut cu suportți, permițând decuplarea de trailerul de transport și stocarea temporară. Grosimea virolei este de 5,17 mm, asigurând, împreună cu cadrul metalic, o protecție suplimentară încărcăturii în caz de accident [4]</i></p> <p>Capitolul 10 al Raportului la studiul EIM argumentează faptul ca alte probleme de mediu care pot interveni pot produce consecințe negative doar la nivel local/regional, si nu transfrontalier.</p> <p>Referințe: [1] (p. 29 subcap. 2.2.2.2. si p. 42., subcap.2.4.3. din cadrul Secțiunii 7 „Riscuri”). [2] (fig. 4.1.8., p 18, Cap.4.1. Apa din cadrul Raportului la studiul EIM). [3] „Studiu de modelare a calității apei din bazinele hidrografice ale Roșiei Montane, Abrud, Arieș și Mureș: Evaluarea Strategiilor de Restaurare și a</p>
--	--

	Impacturilor Evenimentelor de Poluare Potențială” întocmit de profesor Paul Whitehead Danny Butterfield și Andrew Wade Universitatea din Reading Școala de Științe Umane și de Mediu [4] (p.108, subcap.5., Secțiunea 7 Riscuri).
<p>Aș dori să pun o întrebare referitoare la garanțiile pecuniare legate de cheltuielile aferente funcționării și închiderii așezământului. După cum spunea și D-l John Aston, practica europeană consacrată, dar și dispunerile legale, ne arată că în cazul unei investiții cu un asemenea risc, înainte de începerea procedurii pentru obținerea autorizațiilor, investitorul trebuie să prezinte garanții potrivit cărora, în cazul unui faliment, al încetării activității companiei sau altor asemenea evenimente, să existe un fond care să acopere cheltuielile aferente închiderii minei și a procesului de minerit. În studiul de impact nu apare nici o referire concretă la existența, forma sau cantitatea acestei sume. Cheltuielile produse prin închiderea minei sunt estimate în studiul de impact la 70 milioane de dolari. Studiile specializate independente ne arată că această sumă este vădit subestimată. Potrivit experienței internaționale, cheltuielile produse de încetarea activității din punct de vedere tehnic a minei sunt sume cuprinse între 200 și 900 milioane de dolari, în care nu sunt calculate cheltuielile de reabilitare a mediului înconjurător. Aceasta reprezintă numai închiderea tehnică, cheltuielile referitoare la acoperirea așezământului și la refolosirea minei. În opinia noastră, suma prezentată în studiul de impact este subestimată, însă nici despre acest lucru nu găsim dispoziții concrete în studiu. Nu se precizează în ce modalitate, prin ce mijloace, în ce cont bancar sau cu ce garanții se depozitează această sumă. În legătură cu</p>	<p>Informațiile cu privire la planul de închidere, costul programului și garanția financiară pentru refacerea mediului („GFRM”) sunt detaliate în Evaluarea Impactului asupra Mediului. Capitolul cu privire la închidere se regăsește în Planul J din volumul 29 și în Planul L din volumul 31 din cadrul EIM. Garanția financiară pentru refacerea mediului (GFRM) este prezentată în capitolul din Evaluarea Impactului asupra Mediului intitulat "Planuri ale sistemului de management de mediu și social" (Anexa 1 din subcapitolul "Planul de închidere și reabilitare a minei").</p> <p>Cu privire la HG 349/2005, aceasta transpune Directiva 1999/35/CE referitoare la depozitele de deșeuri în legislația românească. Nu este aplicabilă deșeurilor extractive generate de proiectul Roșia Montană, care sunt avute în vedere în noua Directivă 2006/21/CE privind deșeurile miniere.</p> <p>Roșia Montană Gold Corporation („RMGC”) ține seama de faptul că activitatea minieră, deși modifică permanent o parte din topografia de suprafață, implică doar o folosință temporară a terenului. Astfel, după realizarea obiectivului minier, pe tot parcursul funcționării acestuia, activitățile de închidere – cum ar fi refacerea ecologică a terenurilor și a apelor și asigurarea siguranței și a stabilității zonei învecinate – vor fi integrate în planurile de funcționare și închidere ale RMGC .</p> <p>Constituirea unei garanții financiare pentru refacerea mediului este obligatorie în România pentru a se asigura că operatorul minier dispune de fonduri adecvate pentru refacerea mediului. GFRM este reglementată de Legea Minelor (nr. 85/2003) și de Instrucțiunile și Normele de aplicare a Legii Minelor emise de Agenția Națională pentru Resurse Minerale (nr. 1208/2003). Există, de asemenea, două directive ale Uniunii Europene care au efect</p>

<p>această problemă dorim să fim înștiințați pe parcursul procedurii de autorizare.</p>	<p>asupra GFRM: Directiva privind deșeurile miniere („DSM”) și Directiva privind răspunderea de mediu („DRM”).</p> <p>Directiva privind deșeurile miniere are scopul de a asigura că există acoperire pentru 1) toate obligațiile ce derivă din autorizația acordată pentru eliminarea deșeurilor rezultate ca urmare a activităților miniere și 2) toate costurile aferente reabilitării terenurilor afectate de depozitul de deșeuri. Directiva privind răspunderea de mediu reglementează activitățile de remediere și măsurile care urmează a fi luate de autoritățile de mediu în cazul în care activitățile miniere produc daune mediului, în scopul asigurării că operatorul miniere dispune de suficiente resurse financiare pentru acțiunile de refacere ecologică. Deși aceste directive nu au fost încă transpuse în legislația românească, termenele pentru implementarea mecanismelor de aplicare sunt 30 aprilie 2007 (DRM) și 1 mai 2008 (DSM) - deci, înainte de începerea exploatații la Roșia Montană.</p> <p>RMGC a inițiat deja procesul de conformare cu aceste directive, iar în momentul în care normele de punere în aplicare vor fi adoptate de guvernul român, RMGC va fi în deplină conformitate.</p> <p>Conform legislației din România, există două GFRM separate și diferite.</p> <p>Prima garanție, care se actualizează anual, se axează pe acoperirea costurilor preconizate pentru refacerea ecologică aferente funcționării obiectivului minier în anul următor. Aceste costuri sunt nu mai puțin de 1,5% pe an din costurile totale, reflectând lucrările anuale angajate.</p> <p>Cea de-a doua garanție, de asemenea actualizată anual, definește costurile estimative ale închiderii minei de la Roșia Montană. Valoarea din GFRM destinată acoperirii costului de refacere finală a mediului se determină ca o cotă anuală din valoarea lucrărilor de refacere a mediului prevăzute în programul de monitorizare pentru elementele de mediu post-închidere. Acest</p>
---	--

	<p>program face parte din Programul tehnic pentru închiderea minei, un document ce trebuie aprobat de Agenția Națională pentru Resurse Minerale ("ANRM").</p> <p>Toate GFRM vor respecta regulile detaliate elaborate de Banca Mondială și Consiliul Internațional pentru Minerit și Metale.</p> <p>Costurile actuale de închidere a proiectului Roșia Montană se ridică la 76 milioane USD, calculate pe baza funcționării minei timp de 16 ani. Actualizările anuale vor fi stabilite de experți independenți, în colaborare cu ANRM, în calitate de autoritate guvernamentală competentă în domeniul activităților miniere. Actualizările asigură că în cazul puțin probabil de închidere prematură a proiectului, în orice moment, GFRM reflectă întotdeauna costurile aferente refacerii ecologice. (Aceste actualizări anuale vor avea ca rezultat o valoare estimativă care depășește costul actual de închidere de 76 milioane USD, din cauză că în activitatea obișnuită a minei sunt incluse anumite activități de refacere ecologică).</p> <p>Actualizările anuale cuprind următoarele patru elemente variabile:</p> <ul style="list-style-type: none">• Modificări aduse proiectului care afectează obiectivele de refacere ecologică;• Modificări ale cadrului legislativ din România inclusiv punerea în aplicare a directivelor UE;• Tehnologii noi care îmbunătățesc metodele și practicile de refacere ecologică;• Modificări ale prețului unor produse și servicii esențiale pentru refacerea ecologică. <p>Odată finalizate aceste actualizări, noile costuri estimate pentru lucrările de închidere vor fi incluse în situațiile financiare ale companiei RMGC și vor fi făcute publice.</p>
--	---

	<p>Sunt disponibile mai multe instrumente financiare care să asigure că RMGC este capabilă să acopere toate costurile de închidere. Aceste instrumente, păstrate în conturi protejate la dispoziția statului român cuprind:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Depozite în numerar; • Fonduri fiduciare; • Scrisori de credit; • Garanții; • Polițe de asigurare. <p>În condițiile acestei garanții, autoritățile române nu vor avea nici o răspundere financiară cu privire la reabilitarea proiectului Roșia Montană.</p>
<p>nu am găsit nici o referire în cadrul studiului, la modalitățile de asigurare propuse de RMGC, ca eventualitatea unei catastrofe ecologice, pagubele să nu fie plătite de contribuabilii români și maghiari, ci investitorul să aibă la dispoziție un fond de garanție pe care-l va folosi în acest caz. Nu am găsit nici o precizare în legătură cu această problemă în studiul de impact. Suntem curioși ce oferte de preț au cerut și ce fel de modele au abordat cei de la RMGC sau autorii acestui studiu. Există oare o asemenea ofertă pe piața asigurărilor, care să trateze problema asigurării cheltuielilor în caz de accident ecologic sau încetarea activității minei, astfel ca pagubele să fie suportate de către fondul destinat acestui scop, și nu de către contribuabilii români și maghiari.</p>	<p>Informațiile cu privire la planul de închidere, costul programului și garanția financiară pentru refacerea mediului („GFRM”) sunt detaliate în Evaluarea Impactului asupra Mediului. Capitolul cu privire la închidere se regăsește în Planul J din volumul 29 și în Planul L din volumul 31 din cadrul EIM. Garanția financiară pentru refacerea mediului (GFRM) este prezentată în capitolul din Evaluarea Impactului asupra Mediului intitulat "Planuri ale sistemului de management de mediu și social" (Anexa 1 din subcapitolul "Planul de închidere și reabilitare a minei").</p> <p>Cu privire la HG 349/2005, aceasta transpune Directiva 1999/35/CE referitoare la depozitele de deșuri în legislația românească. Nu este aplicabilă deșeurilor extractive generate de proiectul Roșia Montană, care sunt avute în vedere în noua Directivă 2006/21/CE privind deșeurile miniere.</p> <p>Roșia Montană Gold Corporation („RMGC”) ține seama de faptul că activitatea minieră, deși modifică permanent o parte din topografia de suprafață, implică doar o folosință temporară a terenului. Astfel, după realizarea obiectivului minier, pe tot parcursul funcționării acestuia, activitățile de închidere – cum ar fi refacerea ecologică a terenurilor și a apelor și asigurarea siguranței și a stabilității zonei învecinate – vor fi integrate în planurile de funcționare și închidere ale RMGC .</p>

	<p>Constituirea unei garanții financiare pentru refacerea mediului este obligatorie în România pentru a se asigura că operatorul minier dispune de fonduri adecvate pentru refacerea mediului. GFRM este reglementată de Legea Minelor (nr. 85/2003) și de Instrucțiunile și Normele de aplicare a Legii Minelor emise de Agenția Națională pentru Resurse Minerale (nr. 1208/2003). Există, de asemenea, două directive ale Uniunii Europene care au efect asupra GFRM: Directiva privind deșeurile miniere („DSM”) și Directiva privind răspunderea de mediu („DRM”).</p> <p>Directiva privind deșeurile miniere are scopul de a asigura că există acoperire pentru 1) toate obligațiile ce derivă din autorizația acordată pentru eliminarea deșeurilor rezultate ca urmare a activităților miniere și 2) toate costurile aferente reabilitării terenurilor afectate de depozitul de deșeuri. Directiva privind răspunderea de mediu reglementează activitățile de remediere și măsurile care urmează a fi luate de autoritățile de mediu în cazul în care activitățile miniere produc daune mediului, în scopul asigurării că operatorul minier dispune de suficiente resurse financiare pentru acțiunile de refacere ecologică. Deși aceste directive nu au fost încă transpuse în legislația românească, termenele pentru implementarea mecanismelor de aplicare sunt 30 aprilie 2007 (DRM) și 1 mai 2008 (DSM) - deci, înainte de începerea exploatarei la Roșia Montană.</p> <p>RMGC a inițiat deja procesul de conformare cu aceste directive, iar în momentul în care normele de punere în aplicare vor fi adoptate de guvernul român, RMGC va fi în deplină conformitate.</p> <p>Conform legislației din România, există două GFRM separate și diferite.</p> <p>Prima garanție, care se actualizează anual, se axează pe acoperirea costurilor preconizate pentru refacerea ecologică aferente funcționării obiectivului minier în anul următor. Aceste costuri sunt nu mai puțin de 1,5%</p>
--	--

	<p>pe an din costurile totale, reflectând lucrările anuale angajate.</p> <p>Cea de-a doua garanție, de asemenea actualizată anual, definește costurile estimative ale închiderii minei de la Roșia Montană. Valoarea din GFRM destinată acoperirii costului de refacere finală a mediului se determină ca o cotă anuală din valoarea lucrărilor de refacere a mediului prevăzute în programul de monitorizare pentru elementele de mediu post-închidere. Acest program face parte din Programul tehnic pentru închiderea minei, un document ce trebuie aprobat de Agenția Națională pentru Resurse Minerale ("ANRM").</p> <p>Toate GFRM vor respecta regulile detaliate elaborate de Banca Mondială și Consiliul Internațional pentru Minerit și Metale.</p> <p>Costurile actuale de închidere a proiectului Roșia Montană se ridică la 76 milioane USD, calculate pe baza funcționării minei timp de 16 ani. Actualizările anuale vor fi stabilite de experți independenți, în colaborare cu ANRM, în calitate de autoritate guvernamentală competentă în domeniul activităților miniere. Actualizările asigură că în cazul puțin probabil de închidere prematură a proiectului, în orice moment, GFRM reflectă întotdeauna costurile aferente refacerii ecologice. (Aceste actualizări anuale vor avea ca rezultat o valoare estimativă care depășește costul actual de închidere de 76 milioane USD, din cauză că în activitatea obișnuită a minei sunt incluse anumite activități de refacere ecologică).</p> <p>Actualizările anuale cuprind următoarele patru elemente variabile:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modificări aduse proiectului care afectează obiectivele de refacere ecologică; • Modificări ale cadrului legislativ din România inclusiv punerea în aplicare a directivelor UE; • Tehnologii noi care îmbunătățesc metodele și practicile de refacere ecologică;
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Modificări ale prețului unor produse și servicii esențiale pentru refacerea ecologică. <p>Odată finalizate aceste actualizări, noile costuri estimate pentru lucrările de închidere vor fi incluse în situațiile financiare ale companiei RMGC și vor fi făcute publice.</p> <p>Sunt disponibile mai multe instrumente financiare care să asigure că RMGC este capabilă să acopere toate costurile de închidere. Aceste instrumente, păstrate în conturi protejate la dispoziția statului român cuprind:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Depozite în numerar; • Fonduri fiduciare; • Scrisori de credit; • Garanții; • Polițe de asigurare. <p>În condițiile acestei garanții, autoritățile române nu vor avea nici o răspundere financiară cu privire la reabilitarea proiectului Roșia Montană.</p>
<p>Referitor la efectele asupra sănătății, având în vedere și impactul social și ecologic, acestea ne împiedică să percepem în mod real și să analizăm compromisurile oferite.</p>	<p>Problema sănătății a fost și este în continuare tratată foarte serios. În acest sens, s-a realizat o evaluare a stării de sănătate drept condiție de referință în localitatea Roșia Montană, împrejurimi și la distanțe mai mari de aceasta. Astfel, s-au înregistrat toate bolile cronice și marea majoritate a bolilor acute pe o perioadă de circa cinci ani [1], în peste 40 de localități [2] din zona investigată. Informațiile legate de starea de sănătate au fost colectate de la toți medicii de familie din zonă, precum și de la cele două spitale amplasate în aria investigată. În plus, s-au colectat date demografice care au permis evidențierea în dinamica unor indicatori importanți cum ar fi, durata medie de viață, mortalitatea, natalitatea, etc. Rezultatele obținute au indicat faptul că în localitatea Roșia Montană populația are cea mai mică durată medie de viață comparativ cu celelalte localități din zonă dar și din județ și din țară [3]. În același timp, în această localitate, se înregistrează o mortalitate crescută [4] și o natalitate scăzută [5] față de împrejurimi. De asemenea, evaluarea stării</p>

	<p>de sănătate în momentul de față a arătat că populația rezidentă în localitatea Roșia Montană înregistrează mult mai frecvent afecțiuni cronice severe cum sunt cele de tip respirator, cardiovascular etc. comparativ cu populația rezidentă în celelalte peste 40 de localități din zona investigată [6].</p> <p>În concluzie, se poate remarca suficient de clar evaluarea exhaustivă privind starea de sănătate a populației din zona investigată [7], precum și faptul că în momentul de față starea de sănătate este precară în localitatea Roșia Montană.</p> <p>Referințe:</p> <p>[1] Subcapitolul 5.1.2 al Capitolului 5, <i>Studiu de morbiditate</i>, pag. 58, vol. 5, <i>Condiții de referință pentru sănătate</i></p> <p>[2] Tabel 5-1, Subcapitolul 5.1 al Capitolului 5, <i>Studiu de morbiditate</i>, pag. 55, vol. 5, <i>Condiții de referință pentru sănătate</i></p> <p>[3] Tabel 3-2, Figura 3-2 în Capitolul 3, <i>Date generale demografice</i>, pag. 16,17, vol. 5, <i>Condiții de referință pentru sănătate</i></p> <p>[4] Tabel 3-3, Figura 3.3 în Capitolul 3, <i>Date generale demografice</i>, pag. 18, vol. 5, <i>Condiții de referință pentru sănătate</i></p> <p>[5] Tabel 3-1, Figura 3.1 în Capitolul 3, <i>Date generale demografice</i>, pag. 15, vol. 5, <i>Condiții de referință pentru sănătate</i></p> <p>[6] Anexe, pag. 147, vol. 5, <i>Condiții de referință pentru sănătate</i></p> <p>[7] Vol. 5, <i>Condiții de referință pentru sănătate</i></p> <p>Evaluarea complexă privind starea de sănătate a populației (Volumul 5 din EIM) a arătat că aceasta nu va fi afectată pe o rază de 100 km.</p> <p>Evaluarea de risc asupra stării de sănătate s-a efectuat, pe baza prognozelor distribuției concentrațiilor substanțelor periculoase în localitatea Roșia Montană și în peste 40 de localități învecinate, reprezentând o suprafață de peste 200 km². Evaluarea stării de sănătate a populației a luat în considerare</p>
--	--

	<p>date concrete privind distribuția concentrațiilor substanțelor periculoase la momentul de față precum și cele care vor fi generate de activitățile miniere propuse. Este evident faptul că la aceste concentrații prognozate, care sunt sub nivelul concentrațiilor maxime admisibile (CMA), nu se produc efecte adverse semnificative asupra stării de sănătate a populației [1].</p> <p>Într-adevăr există probleme de sănătate ale populației din localitatea Roșia Montană, în momentul de față, înainte de demararea activităților propuse, în sensul în care starea de sănătate a locuitorilor din comună este deficitară comparativ cu cea a grupurilor populaționale din vecinătate. Acest lucru ne indică faptul că trebuie luate măsuri clare pentru îmbunătățirea stării de sănătate a populației din localitatea Roșia Montană. În același timp, așa cum s-a menționat mai sus, amplasarea și funcționarea minei nu va conduce la apariția de efecte adverse suplimentare asupra stării de sănătate a populației, în condițiile în care distribuția concentrațiilor noxelor urmărite este în conformitate cu modelele de dispersie prezentate în lucrarea de față (EIM).</p> <p>Referințe: [1] Capitolul 6.6, <i>Rezultate și discuții</i>, pag. 133-138, vol. 5, <i>Condiții de referință pentru sănătate</i></p>
<p>cum se corelează ca și mărime proiectul minier din Spania cu cel de la Roșia Montană?</p>	<p>Mina de la Rio Narcea din Spania, spre deosebire de cea de la Baia Mare, este comparabilă cu mina noastră din multe motive, așa cum s-a explicat de către prezentatori în timpul întâlnirilor cu publicul ținută anul trecut. Mina Rio Narcea din Spania a fost autorizată în condițiile legislației miniere europene, la fel ca și în cazul proiectului Roșia Montană, în timp ce mina de la Baia Mare <i>nu a fost</i> autorizată în cadrul legislației europene, iar concepția ei de proiectare nici <i>nu ar fi vreodată</i> autorizată în condițiile regulilor stricte care sunt în vigoare acum în Europa.</p> <p>În realitate, proiectul Roșia Montană este supus unor standarde și mai stricte chiar decât mina Rio Nacea din Spania tocmai <i>din cauza</i> accidentului de la Baia Mare. Guvernul român, în Termenii noștri de Referință, a cerut să</p>

	respectăm noua Directivă Europeană asupra Tratării Deșeurilor din Minerit 2006/21/EC chiar înainte de a fi devenit lege în Europa sau România.
<p>pe ce se bazează când afirmă, la capitolul al 7-lea despre riscuri, pagina 17, că: „În cazul fisurilor de baraj la valea de depozitare a turburelilor, cauze care constituie 75% din accidentele ecologice, prezența cianurii se regăsește în mai puțin de o treime din cazuri.” Însă tabelul nr. 7.4, de la pagina 18, care enumeră accidentele semnificative produse la minele de aur între anii 1975 – 2005, arată că dintre cele 15 accidente enumerate, cianura este prezentă în 9 cazuri. Oricâte calcule am efectua, acest procent reprezintă mult mai mult decât o treime din cazuri. Sau acest studiu a inclus și accidentele care nu s-au produs la minele de aur și în cadrul cărora este exclus să existe orice urmă de cianuri</p>	<p>Proiectul tehnic întocmit pentru Proiectul Roșia Montană a luat în considerare învățămintele trase după accidentele anterioare care au implicat ruperi ale barajelor și care sunt menționate în întrebare. Proiectul barajului iazului de decantare (TMF) ce se propune a fi amplasat pe Valea Corna, în vederea reținerii sterilelor de procesare, a fost realizat pe baza unor criterii de proiectare ce corespund standardelor românești și internaționale. În Raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului, cap.(7), paragraful (3.2.5.1), sunt prezentate aceste criterii, care au rolul de a conferi un grad maxim de siguranță în timpul construcției, a funcționării și în etapa post-închidere. În paragraful în cauză sunt descrise criteriile privind prevenirea inundațiilor, factorii de siguranță pentru stabilitatea taluzelor, criteriile de proiectare seismică. De asemenea, este descrisă structura sistemului iazului de decantare (barajul inițial – 3.2.5.2, barajul principal – 3.2.5.3, sistemul secundar de retenție – 3.2.5.4, lucrările de deviere a apelor în jurul iazului de decantare – 3.2.5.5). Prin criteriile de proiectare utilizate, sistemul iazului de decantare înglobează numeroase măsuri de siguranță suplimentare față de majoritatea construcțiilor de acest gen existente în lume. Această caracteristică determină robustețea și siguranța deosebită a sistemului, astfel încât riscul de accident soldat cu ruperea barajului devine extrem de redus.</p> <p>Tehnicile de construcție în ax și concepția anterioară cu privire la proiectul barajului (subcapitol 3.2.5.5) contribuie la creșterea gradului de stabilitate și siguranță a sistemului. În concordanță cu condițiile descrise mai sus, au fost evaluate riscurile și imaginat situațiile posibile de accident, fiind estimată gravitatea consecințelor potențiale.</p> <p>În perioada 1975-2000 au avut loc mai mult de 30 de accidente majore asociate cu toate tipurile de operațiuni miniere. În tab. (7-4) (EIM cap. 7, pag. 20-21) sunt prezentate doar cele 15 accidente asociate cu operațiuni miniere pentru extragerea aurului. Având în vedere că, la nivel mondial, din cele 875</p>

de operații privind extragerea aurului și argintului 460 utilizează cianură (“**A GLOBAL PERSPECTIVE OF CYANIDE**” By Dr. T. I. Mudder and Mr. Mike Botz, M.S., P.E.) era de așteptat ca o mare parte din accidentele produse și raportate să implice cianura. Deoarece au fost avute în vedere doar *accidentele majore* (adică cele care presupun implicarea substanțelor periculoase - conform Directivei SEVESO) este normal ca toate accidentele privind cianura să fie evidențiate și numai o parte din celelalte tipuri de accidente.

Conform evidențelor privind ruperea iazurilor de decantare a sterilelor din întreaga lume („Chronology of major tailings dam failures”), în ultimii 10 ani au fost raportate 25 de accidente implicând ruperea iazurilor de decantare a sterilelor din care 6 la exploatarea aurului (în 4 dintre acestea a fost implicată și cianura). De menționat că din 2000 (după accidentul de la Baia Mare) și până în aprilie 2006 (accidentul de la Zhen'an County Gold Mining Co. Ltd. Shangluo, Shaanxi Province, China) nu a fost raportat nici un accident de acest fel.

Comparativ cu alte baraje de pe mapamond, unde s-au produs accidente, sistemul iazului de decantare proiectat pentru a fi amplasat pe valea Corna este mult mai robust, cu numeroase elemente de siguranță. Spre deosebire de multe alte construcții similare existente în lume, barajul va fi semipermeabil, ceea ce va contribui la drenarea sterilelor (reducerea conținutului de apă). În cazul extrem de improbabil al producerii unui accident, distanța de deplasare a sterilelor va fi relativ mică față de alte cazuri, drept consecință a umidității reduse a sterilelor și disponerii diferențiate a materialului în funcție de granulație – fracțiile groasere în apropierea barajului, iar fracțiile mai fine înspre amonte.

Conform criteriilor enunțate anterior, barajul este proiectat să reziste unui cutremur de 8 grade pe scara Richter, eveniment care nu a fost înregistrat în istoria cunoscută a teritoriului României și este greu de imaginat mecanismul

	<p>prin care s-ar putea întâmpla în viitor.</p> <p>Între principalele elemente de proiectare care contribuie la creșterea siguranței barajului se număra:</p> <ul style="list-style-type: none"> • capacitatea de stocare a volumului de apă ce corespunde la 2 evenimente PMP; • la fiecare etapă de supraînălțare a barajului, se va construi un canal deversor, cu rolul de a deversa de o manieră controlată apa în exces care ar rezulta în urma unui eveniment excepțional. În felul acesta se anihilează posibilitatea de erodare a taluzelor aval ale barajului; • barajul inițial, realizat din anrocamente, cu nucleu impermeabil, cu pante de 20:1V la paramentul aval și 1,750:1V la paramentul amonte; • barajul principal al iazului de decantare va fi construit prin folosirea metodei de construcție în ax și a metodei de construcție în aval. Pantele vor avea dimensiunile de 30:1V pentru paramentul aval. Uzual, pantele prevăzute pentru astfel de construcții hidrotehnice sunt cuprinse între 1,50:1V și 1,750:1V; • un sistem de drenaj este prevăzut la baza depozitului de sterile cu rolul de a favoriza reducerea umidității materialului depozitat; • un sistem de monitorizare instalat pe baraj și în vecinătatea lui, cu rolul de a furniza, în etape cât mai timpurii, semnale asupra unor situații potențiale de instabilitate, creșterea excesivă a nivelului freatic în corpul barajului, creșterea excesivă a volumului de apă înmagazinat în iazul de decantare; • implementarea unui program riguros de Asigurare a Calității, în timpul tuturor etapelor de construcție a barajului. <p>Pentru simularea curgerii sterilelor în cazul ruperii barajului iazului, s-a utilizat modelul Jeyapalan a cărui validitate este recunoscută pe plan internațional. Acest model a fost dezvoltat cu scopul exclusiv de a simula fenomene de curgere a fluidelor de tip non-Newtonian (sterile, nămoluri, etc). Datorită limitărilor inerente modelului (rezultate din simplificarea realității prin utilizarea unui număr limitat de parametri inițiali), în general se constată o</p>
--	--

	<p>supraestimare a efectelor accidentelor. Modelul Jeyapalan nu ia în considerare geometria barajului sau a breșei, topografia terenului, debitul receptorului, coeficienții de rugozitate, alți parametri fizici și în consecință rezultatele vor descrie „cazul cel mai defavorabil”.</p> <p>Avaria barajului inițial (cota 739 m)</p> <p><i>Producerea accidentului:</i></p> <p>Se presupune că se produce o ruptură, care se extinde pe o adâncime de 40 m de la coronament, pe o treime din lungimea barajului.</p> <p>Pentru calculul distanței pe care o vor parcurge sterilele deversate în urma accidentului, s-a folosit modelul Jeyapalan care nu ia în considerare mobilizarea masei de anrocamente din avalul porțiunii afectate, și care în fapt reduce distanța de deplasare a sterilelor.</p> <p>Parametrii de input utilizați pentru sterilele miniere depozitate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rezistență la rupere 4.08 kPa; - vâscozitatea plastică 2.45 kPa*s; <p>(aceste valori reprezintă medii estimate calculate din valorile minime și maxime indicate de Jeypalan).</p> <ul style="list-style-type: none"> - greutatea volumetrică 13.5 kN/m³ <p>Înclinarea pantei se consideră 0.7% iar volumul estimat de sterile scurse 5.3 Mm³.</p> <p><i>Rezultatele modelării și consecințe potențiale:</i></p> <p>Rezultatele modelării indică o valoare de 0,6 km ca limită a deplasării sterilelor. În aceste condiții, frontul de avansare al curgerii va ajunge până la 0,8 km în aval de barajul inițial, în amonte de confluența cu râul Abrud. Cea</p>
--	---

mai mare parte a materialului va fi stopat de barajul de retenție secundar (SCD).

Avaria barajului principal (cota 840 m)

Producerea accidentului:

Se presupune că se produce o breșă în corpul barajului, cu adâncimea de 60 m față de coronament. Pentru simulare s-a folosit modelul Jeyapalan care nu ia în considerare mobilizarea masei de anrocamente, și care stopează parțial curgerea, reducând distanța până la care vor ajunge sterilele.

Parametrii de input utilizați pentru sterilele miniere depozitate:

- rezistența la rupere 4.08 kPa;
 - vâscozitatea plastică 2.45 kPa*s;
- (aceste valori reprezintă medii estimate calculate din valorile minime și maxime indicate de Jeyapalan).
- greutatea volumetrică 13.5 kN/m³

Înclinarea pantei se consideră 0.7% iar volumul estimat de sterile scurse 27.7 Mm³.

Rezultatele modelării și consecințe potențiale:

Modelarea indică o limită de 1,6 km aval de baza barajului, pentru deplasarea sterilelor. Frontul de avansare al curgerii va ajunge până în apropiere de confluența cu râul Abrud.

Bibliografie:

“A GLOBAL PERSPECTIVE OF CYANIDE” By Dr. T. I. Mudder and Mr. Mike Botz, M.S., P.E. - www.mineralresourcesforum.org
„Chronology of major tailings dam failures”- www.wise-

	<p>uranium.org/mdaf.html MWH, (2006). “Technical Memorandum, Dam Break Analyses Jeyapalan Model”, February (2006). Jeyapalan, J.K., Duncan, J.M., Seed, B.H., “Analysis of Flow Failures of Mine Tailings Dams”, Journal of Geotechnical Engineering, ASCE, Vol. 109, No. GT2, Feb., (1983), pp. (150-171) Jeyapalan, J.K., Duncan, J.M., Seed, B.H., 1982, “Investigation of Flow Failures of Mine Tailings Dams.” - EIM cap.(7,) subcap. (2.1.3). pag. (19-21). -EIM. Cap.(7), subcap. (6.4.3.1). Pag. (129-131).</p>
<p>Pe ce vă bazați când afirmați, tot la capitolul 7, despre riscuri, de la pagina 17, că poluarea cu cianuri nu a creat niciodată victime? Au fost și aceste date apreciate la fel de selectiv de către autorii studiului, ca și cele de la tabelul 7.4? Care este sursa acestui tabel? De ce apar în tabel tocmai aceste date? Vă voi enumera în cele ce urmează doar câteva exemple în care putem vorbi despre victimele poluării cu cianuri. Unul din ele este accidentul din Kîrghistan, din 1998, de la Kurgor, în care pe tabelul Dvs. nu apare nici o victimă, dar mass-media locală amintește despre moartea a 2 persoane prin poluare în urma accidentului, iar ministerul rus al apărării admite că a fost o victimă. În urma poluării cu cianuri de la Baia Mare din anul 2000, s-au distrus 1240 de tone de pește. Vă întreb dacă moartea sau distrugerea peștilor și a altor vietăți nu este importantă? În 2003 în Nicaragua a avut loc un accident cu poluare cu cianuri la o mină din Bonanza, proprietate a unei companii canadiene. Ca urmare, râul Banabana a fost poluat, iar conform afirmațiilor responsabililor din Sănătate, 12 persoane au murit din rândul băștinașilor în urma acestei poluări, care se presupune că băuseră din</p>	<p>Proiectul tehnic întocmit pentru Proiectul Roșia Montană a luat în considerare învățămintele trase după accidentele anterioare care au implicat ruperi ale barajelor și care sunt menționate în întrebare. Proiectul barajului iazului de decantare (TMF) ce se propune a fi amplasat pe Valea Corna, în vederea reținerii sterilelor de procesare, a fost realizat pe baza unor criterii de proiectare ce corespund standardelor românești și internaționale. În Raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului, cap.(7), paragraful (3.2.5.1), sunt prezentate aceste criterii, care au rolul de a conferi un grad maxim de siguranța in timpul construcției, a funcționarii si in etapa post-închidere. În paragraful în cauză sunt descrise criteriile privind prevenirea inundațiilor, factorii de siguranță pentru stabilitatea taluzelor, criteriile de proiectare seismică. De asemenea, este descrisă structura sistemului iazului de decantare (barajul inițial – 3.2.5.2, barajul principal – 3.2.5.3, sistemul secundar de retenție – 3.2.5.4, lucrările de deviere a apelor în jurul iazului de decantare – 3.2.5.5). Prin criteriile de proiectare utilizate, sistemul iazului de decantare înglobează numeroase măsuri de siguranță suplimentare față de majoritatea construcțiilor de acest gen existente in lume. Această caracteristică determină robustețea și siguranța deosebită a sistemului, astfel încât riscul de accident soldat cu ruperea barajului devine extrem de redus. Tehnicile de construcție în ax și concepția anterioară cu privire la proiectul barajului (subcapitol 3.2.5.5) contribuie la creșterea gradului de stabilitate și</p>

<p>apa râului poluat. Un alt caz a avut loc în iunie 2004, când, în urma scurgerii de gaze cu acid cianhidric dintr-o mină de aur dintr-un orașel de la marginea Beijingului, 3 persoane au murit și alte 15 au fost duse de urgență la spital. Deci, repet întrebarea, după cele spuse, care este baza afirmațiilor de la capitolul 7, conform cărora poluarea cu cianuri nu creează victime?</p>	<p>siguranță a sistemului. În concordanță cu condițiile descrise mai sus, au fost evaluate riscurile și imaginate situațiile posibile de accident, fiind estimată gravitatea consecințelor potențiale.</p> <p>În perioada 1975-2000 au avut loc mai mult de 30 de accidente majore asociate cu toate tipurile de operațiuni miniere. În tab. (7-4) (EIM cap. 7, pag. 20-21) sunt prezentate doar cele 15 accidente asociate cu operațiuni miniere pentru extragerea aurului. Având în vedere că, la nivel mondial, din cele 875 de operații privind extragerea aurului și argintului 460 utilizează cianură (“A GLOBAL PERSPECTIVE OF CYANIDE” By Dr. T. I. Mudder and Mr. Mike Botz, M.S., P.E.) era de așteptat ca o mare parte din accidentele produse și raportate să implice cianura. Deoarece au fost avute în vedere doar <i>accidentele majore</i> (adică cele care presupun implicarea substanțelor periculoase - conform Directivei SEVESO) este normal ca toate accidentele privind cianura să fie evidențiate și numai o parte din celelalte tipuri de accidente.</p> <p>Conform evidențelor privind ruperea iazurilor de decantare a sterilelor din întreaga lume („Chronology of major tailings dam failures”), în ultimii 10 ani au fost raportate 25 de accidente implicând ruperea iazurilor de decantare a sterilelor din care 6 la exploatarea aurului (în 4 dintre acestea a fost implicată și cianura). De menționat că din 2000 (după accidentul de la Baia Mare) și până în aprilie 2006 (accidentul de la Zhen'an County Gold Mining Co. Ltd. Shangluo, Shaanxi Province, China) nu a fost raportat nici un accident de acest fel.</p> <p>Comparativ cu alte baraje de pe mapamond, unde s-au produs accidente, sistemul iazului de decantare proiectat pentru a fi amplasat pe valea Corna este mult mai robust, cu numeroase elemente de siguranță. Spre deosebire de multe alte construcții similare existente în lume, barajul va fi semipermeabil, ceea ce va contribui la drenarea sterilelor (reducerea conținutului de apă). În cazul extrem de improbabil al producerii unui</p>
--	--

	<p>accident, distanța de deplasare a sterilelor va fi relativ mica față de alte cazuri, drept consecința a umidității reduse a sterilelor și dispunerii diferențiate a materialului în funcție de granulație – fracțiile grosiere în apropierea barajului, iar fracțiile mai fine înspre amonte.</p> <p>Conform criteriilor enunțate anterior, barajul este proiectat să reziste unui cutremur de 8 grade pe scara Richter, eveniment care nu a fost înregistrat în istoria cunoscută a teritoriului României și este greu de imaginat mecanismul prin care s-ar putea întâmpla în viitor.</p> <p>Între principalele elemente de proiectare care contribuie la creșterea siguranței barajului se numără:</p> <ul style="list-style-type: none"> • capacitatea de stocare a volumului de apă ce corespunde la 2 evenimente PMP; • la fiecare etapă de supraînălțare a barajului, se va construi un canal deversor, cu rolul de a deversa de o manieră controlată apa în exces care ar rezulta în urma unui eveniment excepțional. În felul acesta se anihilează posibilitatea de erodare a taluzelor aval ale barajului; • barajul inițial, realizat din anrocamente, cu nucleu impermeabil, cu pante de 20:1V la paramentul aval și 1,750:1V la paramentul amonte; • barajul principal al iazului de decantare va fi construit prin folosirea metodei de construcție în ax și a metodei de construcție în aval. Pantele vor avea dimensiunile de 30:1V pentru paramentul aval. Uzual, pantele prevăzute pentru astfel de construcții hidrotehnice sunt cuprinse între 1,50:1V și 1,750:1V; • un sistem de drenaj este prevăzut la baza depozitului de sterile cu rolul de a favoriza reducerea umidității materialului depozitat; • un sistem de monitorizare instalat pe baraj și în vecinătatea lui, cu rolul de a furniza, în etape cât mai timpurii, semnale asupra unor situații potențiale de instabilitate, creșterea excesivă a nivelului freatic în corpul barajului, creșterea excesivă a volumului de apă înmagazinat în iazul de decantare; • implementarea unui program riguros de Asigurare a Calității, în timpul
--	---

	<p>tuturor etapelor de construcție a barajului.</p> <p>Pentru simularea curgerii sterilelor în cazul ruperii barajului iazului, s-a utilizat modelul Jeyapalan a cărui validitate este recunoscută pe plan internațional. Acest model a fost dezvoltat cu scopul exclusiv de a simula fenomene de curgere a fluidelor de tip non-Newtonian (sterile, nămoluri, etc). Datorită limitărilor inerente modelului (rezultate din simplificarea realității prin utilizarea unui număr limitat de parametri inițiali), în general se constată o supraestimare a efectelor accidentelor. Modelul Jeyapalan nu ia în considerare geometria barajului sau a breșei, topografia terenului, debitul receptorului, coeficienții de rugozitate, alți parametri fizici și în consecință rezultatele vor descrie „cazul cel mai defavorabil”.</p> <p>Avaria barajului inițial (cota 739 m)</p> <p><i>Producerea accidentului:</i></p> <p>Se presupune că se produce o ruptură, care se extinde pe o adâncime de 40 m de la coronament, pe o treime din lungimea barajului.</p> <p>Pentru calculul distanței pe care o vor parcurge sterilele deversate în urma accidentului, s-a folosit modelul Jeyapalan care nu ia în considerare mobilizarea masei de anrocamente din avalul porțiunii afectate, și care în fapt reduce distanța de deplasare a sterilelor.</p> <p>Parametrii de input utilizați pentru sterilele miniere depozitate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rezistență la rupere 4.08 kPa; - vâscozitatea plastică 2.45 kPa*s; <p>(aceste valori reprezintă medii estimate calculate din valorile minime și maxime indicate de Jeypalan).</p> <ul style="list-style-type: none"> - greutatea volumetrică 13.5 kN/m³
--	---

Înclinarea pantei se consideră 0.7% iar volumul estimat de sterile scurse 5.3 Mm³.

Rezultatele modelării și consecințe potențiale:

Rezultatele modelării indică o valoare de 0,6 km ca limită a deplasării sterilelor. În aceste condiții, frontul de avansare al curgerii va ajunge până la 0,8 km în aval de barajul inițial, în amonte de confluența cu râul Abrud. Cea mai mare parte a materialului va fi stopat de barajul de retenție secundar (SCD).

Avaria barajului principal (cota 840 m)

Producerea accidentului:

Se presupune că se produce o breșă în corpul barajului, cu adâncimea de 60 m față de coronament. Pentru simulare s-a folosit modelul Jeyapalan care nu ia în considerare mobilizarea masei de anrocamente, și care stopează parțial curgerea, reducând distanța până la care vor ajunge sterilele.

Parametrii de input utilizați pentru sterilele miniere depozitate:

- rezistența la rupere 4.08 kPa;
- vâscozitatea plastică 2.45 kPa*s;
- (aceste valori reprezintă medii estimate calculate din valorile minime și maxime indicate de Jeyapalan).
- greutatea volumetrică 13.5 kN/m³

Înclinarea pantei se consideră 0.7% iar volumul estimat de sterile scurse 27.7 Mm³.

Rezultatele modelării și consecințe potențiale:

	<p>Modelarea indică o limită de 1,6 km aval de baza barajului, pentru deplasarea sterilelor. Frontul de avansare al curgerii va ajunge până în apropiere de confluența cu râul Abrud.</p> <p>Bibliografie: “A GLOBAL PERSPECTIVE OF CYANIDE” By Dr. T. I. Mudder and Mr. Mike Botz, M.S., P.E. - www.mineralresourcesforum.org „Chronology of major tailings dam failures”- www.wise-uranium.org/mdaf.html MWH, (2006). “Technical Memorandum, Dam Break Analyses Jeyapalan Model”, February (2006). Jeyapalan, J.K., Duncan, J.M., Seed, B.H., “Analysis of Flow Failures of Mine Tailings Dams”, Journal of Geotechnical Engineering, ASCE, Vol. 109, No. GT2, Feb., (1983), pp. (150-171) Jeyapalan, J.K., Duncan, J.M., Seed, B.H., 1982, “Investigation of Flow Failures of Mine Tailings Dams.” - EIM cap.(7,) subcap. (2.1.3). pag. (19-21). -EIM. Cap.(7), subcap. (6.4.3.1). Pag. (129-131).</p>
<p>România a semnat convenția conform căreia restricționează parțial sau total procedeele tehnologice de minerit cu cianuri. Întrebarea este dacă s-au analizat îndeajuns toate opiniile, dacă în viitorul apropiat va exista o propunere pentru dezbateră în parlament a oportunității renunțării la convenție.</p>	<p>Procedul folosirii cianurii pentru separarea aurului în mediu deschis nu face obiectul unor reglementări legale, naționale sau europene, care să interzică utilizarea acestei tehnici.</p> <p>Subiectul folosirii cianurii pentru separarea aurului în mediu deschis a făcut subiectul a numeroase dezbateri inițiate de Divizia “Protecția mediului și resurse naturale” din cadrul Națiunilor Unite, inclusiv la Berlin în 22-26 noiembrie 1999, unde s-au dezbătut legislații și norme de mediu, inclusiv convenții internaționale, dar din analiza raportului final la dezbateri intitulat <i>“Report on the international round table on mining and the environment”</i> vă rugăm să notați că acest procedeu nu a fost interzis.</p>

	<p>Vă rugăm să aveți în vedere că Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor, prin Direcția Gestionarea Deșeurilor și Substanțelor Chimice Periculoase a solicitat, în cadrul Îndrumarului transmis S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. (RMGC) pentru realizarea Raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului pentru Proiectul Roșia Montană, că acest proiect <u>"trebuie să fie în acord cu prevederile noii Directive CE privind gestionarea deșeurilor din industria extractivă"</u>.</p> <p>Directiva nr. 21/2006/EC pentru gestionarea deșeurilor rezultate din industria extractivă precizează doar necesitatea <u>reducerii concentrației de cianură</u> în iazurile de decantare datorită efectelor sale toxice și dăunătoare la cel mai mic nivel posibil, prin utilizarea celor mai bune tehnici.</p> <p>Totodată, art. 13 pct. 6 din Directiva sus-menționată, stabilește limitele maxime ale concentrației de cianură permisă în iazurile de decantare și <u>reducerea lor graduală până în anul 2018, dar nu se interzice utilizarea cianurii în procesul de extragere a aurului.</u></p> <p>Menționăm că Directiva nr. 21/2006/EC are ca termen de transpunere în legislațiile țărilor membre ale Uniunii Europene (UE), deci și în legislația română, anul 2008.</p>
<p>Referitor la exemplele enumerate din Spania sunt curios dacă s-a luat în considerare faptul că Uniunea Europeană a pregătit un proiect de lege conform căruia, pe teritoriile UE, vor fi interzise procedeele tehnologice de minerit cu cianuri. S-a luat în considerare faptul că pe teritoriul României există peste 20 de mine care folosesc tehnologia pe bază de cianuri? De la colegii mei ecologiști români am aflat că se ajunge foarte greu la</p>	<p>Procedeul folosirii cianurii pentru separarea aurului în mediu deschis nu face obiectul unor reglementări legale, naționale sau europene, care să interzică utilizarea acestei tehnici.</p> <p>Subiectul folosirii cianurii pentru separarea aurului în mediu deschis a făcut subiectul a numeroase dezbateri inițiate de Divizia "Protecția mediului și resurse naturale" din cadrul Națiunilor Unite, inclusiv la Berlin în 22-26</p>

<p>informații și la date științifice, iar obiecțiile venite din partea lor sunt zadarnice.</p>	<p>noiembrie 1999, unde s-au dezbătut legislații și norme de mediu, inclusiv convenții internaționale, dar din analiza raportului final la dezbateri intitulat "<i>Report on the international round table on mining and the environment</i>" vă rugăm să notați că acest procedeu nu a fost interzis.</p> <p>Vă rugăm să aveți în vedere că Ministerul Mediului și Gospodării Apelor, prin Direcția Gestiunea Deșeurilor și Substanțelor Chimice Periculoase a solicitat, în cadrul Îndrumarului transmis S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. (RMGC) pentru realizarea Raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului pentru Proiectul Roșia Montană, că acest proiect <u>"trebuie să fie în acord cu prevederile noii Directive CE privind gestiunea deșeurilor din industria extractivă"</u>.</p> <p>Directiva nr. 21/2006/EC pentru gestionarea deșeurilor rezultate din industria extractivă precizează doar necesitatea <u>reducerii concentrației de cianură</u> în iazurile de decantare datorită efectelor sale toxice și dăunătoare la cel mai mic nivel posibil, prin utilizarea celor mai bune tehnici.</p> <p>Totodată, art. 13 pct. 6 din Directiva sus-menționată, stabilește limitele maxime ale concentrației de cianură permisă în iazurile de decantare și <u>reducerea lor graduală până în anul 2018, dar nu se interzice utilizarea cianurii în procesul de extragere a aurului.</u></p> <p>Menționăm că Directiva nr. 21/2006/EC are ca termen de transpunere în legislațiile țărilor membre ale Uniunii Europene (UE), deci și în legislația română, anul 2008.</p>
<p>Următoarea mea întrebare îi vizează pe investitori și aş dori să-i întreb dacă sunt la curent cu responsabilitățile</p>	<p>Vă rugăm să remarcați că nu există nicio legătură între proiectul Baia Mare și cel de la Roșia Montană care reprezintă obiectul procedurii actuale de</p>

<p>lor din punct de vedere al legii penale? Dacă s-ar repeta o catastrofă asemănătoare cu cea de la Baia Mare? Eu locuiesc pe malul Tisei, sunt deputat, reprezentant al regiunii Tisei, iar din februarie 2000 încă mai trăiesc coșmarul urmărilor acestei catastrofe. Localnicii se gândesc și în prezent indignați la faptul că disputa dintre statul român și cel maghiar, acea despăgubire de aproape 30 de miliarde îi revine de fapt, moștenitorului de drept, adică companiei AURUL, care și-a încetat activitatea și a cărui proprietar nu vrea să-și asume această responsabilitate.</p>	<p>evaluare a mediului.</p> <p>La Baia Mare s-a produs un dezastru care nu trebuie să se mai repete. Pentru a evita acest tip de accidente, la Roșia Montană, sistemul iazului de decantare va fi construit în conformitate cu cele mai înalte standarde internaționale. Aceasta va fi o construcție sigură din punct de vedere ecologic pentru depozitarea permanentă a sterilelor de procesare denocivizate rezultate din procesarea minereului. Vor fi utilizate echipamente sofisticate pentru monitorizarea geotehnică precum și pentru monitorizarea nivelului apei. Deoarece denocivizarea (epurarea) va avea loc înainte ca sterilele de procesare să fie depozitate în iazul de decantare; acestea vor conține concentrații foarte scăzute de cianură (5 -7 părți per milion, sau ppm, sau mg/l); adică o concentrație sub limita legală de 10 ppm, adoptată recent de UE în Directiva privind deșeurile miniere.</p> <p>Garanția Financiară pentru Reabilitarea Ecologică se află sub incidența Legii Minelor (nr. 85/2003) și a dispozițiilor Agenției Naționale pentru Resurse Minerale și a Normelor Metodologice ale Legii Minelor (nr. 1208/2003). Două directive emise de Uniunea Europeană influențează de asemenea Garanția Financiară pentru Reabilitarea Mediului: Directiva privind Deșeurile Miniere ("DDM") și Directiva privind Răspunderea de Mediu ("DRM").</p> <p>Directiva privind Deșeurile Miniere a fost adoptată după accidentul ce a avut loc la Baia Mare și are ca scop prevenirea producerii unor accidente similare. Directiva privind deșeurile miniere are menirea de a asigura fondurile necesare pentru:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) toate obligațiile aferente operațiilor de îndepărtare a materialelor sterile rezultate din activitățile miniere; 2) toate costurile aferente reabilitării zonelor impactate de depozitul de deșeuri. <p>Directiva privind responsabilitatea de mediu reglementează remediile și</p>
--	---

	<p>măsurile ce trebuie luate de către autoritățile competente pentru protecția mediului în cazul unor prejudicii aduse mediului, prejudicii generate de activitățile miniere cu scopul de a determina operatorii să asigure resurse financiare suficiente pentru reabilitarea mediului. Cu toate acestea, directivele încă nu au fost încă transpuse de către statul român în legislația românească. Termenele limită pentru implementarea tuturor mecanismelor aferente acestor directive sunt 30 aprilie 2007 și 1 mai 2008 – adică înainte de data la care activitățile de la Roșia Montană sunt programate să demareze.</p> <p>Conform legislației din România, există două Garanții Financiare pentru Reabilitarea Mediului.</p> <p>Prima este actualizată anual, este constituită în vederea acoperirii costurilor de reconstrucție asociate cu operațiunile minei în anul următor. Aceste costuri nu sunt mai mici de 1,5 % din valoarea costurilor totale, care rezultă din preliminarile de producție anuale.</p> <p>A doua, de asemenea actualizată anual, stabilește costurile estimate pentru o posibilă închidere a exploatării miniere de la Roșia Montană. Cuantumul GFM este stabilit ca procent anual din valoarea lucrărilor de reabilitare a mediului prevăzute în cadrul programului de monitorizare a factorilor de mediu postînchidere. Acest program face parte din Programul Tehnic de Închidere a Minelor, un document ce va fi aprobat de către Agenția Națională pentru Resurse Miniere (“ANRM”).</p> <p>Ambele Garanții Financiare pentru Reabilitarea Mediului ce vor fi înființate de către RMGC vor fi puse în întregime la dispoziția autorităților române, iar sumele acoperite de aceste garanții nu sunt afectate în cazul în care societatea RMGC ajunge la faliment.</p> <p>Informații cu referire la finanțarea pentru sprijinirea proiectului minier de la Roșia Montană pot fi găsite în secțiunea Raportului la studiul de evaluare a</p>
--	--

	impactului asupra mediului intitulată “Planuri ale Sistemului de Management și Social” și în Anexa 1 din subcapitolul denumit “Planul de Reabilitare și Management al Minei.”
<p>Mai mult, face referiri la ceea ce este scris aici. Chiar și oamenii de știință români ne iau în derâdere. Și aici vine întrebarea mea, despre cât de importantă este, pentru Dvs., opinia oamenilor de știință, a specialiștilor? Domnul președinte ne-a atras atenția încă de la început, că acesta este un forum științific, și nu unul politic. Cu asta sunt cu totul de acord. În asemenea probleme nu politicul trebuie să hotărască, ci știința, ramura exactă a științei are drept de decizie. S-a afirmat aici că se va construi un baraj care are cele mai mici șanse să creeze accidente. Însă opinia Academiei Române de Științe este diferită. După informațiile noastre, acest teritoriu prezintă riscuri seismice. Această informație ne-a parvenit de la Academia Română de Științe și este dovedită și de documentele aflate în evidența Dvs. Președintele Academiei Maghiare de Științe, Szilveszter E. Vizy a adresat o scrisoare președintelui Academiei Române de Științe, care, la rândul lui, în răspunsul dat, preciza că are mari rezerve referitoare la investiția respectivă. Acele cercetări, acele rapoarte ale comisiilor de lucru nu figurează deloc în materialul documentației cunoscut până acum. Nu există încredere între noi de la accidentul de la Baia Mare și nici nu vă așteptați să existe încredere, atâta timp cât concluziile acestor incidente vor fi atât de incerte. Despre înălțimea de 180 m a barajului îmi vine mereu în minte spusele Papei Ioan Paul al II-lea: „Căderea comunismului nu scuză abuzurile capitalismului”.</p>	<p>Proiectul de la Roșia Montană nu suportă nici o comparație cu mina din Baia Mare. De la proiectare la conducerea întreprinderii ca atare, la asigurarea finanțării, raportarea publică, implicarea celor mai importanți factori, procedurile de verificare, și la conformare – care sunt în totalitate aplicate în proiectul nostru la cele mai înalte standarde – cele două proiecte sunt extrem de diferite.</p> <p>De asemenea, după câte știm noi, nu a murit nimeni ca urmare a accidentului de la Baia Mare.</p> <p>Mina de la Rio Narcea din Spania, spre deosebire de cea de la Baia Mare, este comparabilă cu mina noastră din multe motive, așa cum s-a explicat de către prezentatori în timpul întâlnirilor cu publicul ținută anul trecut. Mina Rio Narcea din Spania a fost autorizată în condițiile legislației miniere europene, la fel ca și în cazul proiectului Roșia Montană, în timp ce mina de la Baia Mare <i>nu a fost</i> autorizată în cadrul legislației europene, iar concepția ei de proiectare nici <i>nu ar fi vreodată</i> autorizată în condițiile regulilor stricte care sunt în vigoare acum în Europa.</p> <p>În realitate, proiectul Roșia Montană este supus unor standarde și mai stricte chiar decât mina Rio Nacea din Spania tocmai <i>din cauza</i> accidentului de la Baia Mare. Guvernul român, în Termenii noștri de Referință, a cerut să respectăm noua Directivă Europeană asupra Tratării Deșeurilor din Minerit 2006/21/EC chiar înainte de a fi devenit lege în Europa sau România.</p> <p>Accidentul de la Baia Mare, a schimbat fundamental regulile și reglementările din Europa pentru producția, transportul și folosirea cianurii. Noile standarde mai stricte (cele mai dure din lume) au făcut imposibil ca să mai fie vreodată autorizat în Europa orice nou proiect de exploatare minieră</p>

	<p>cu o concepție și cu metode de exploatare similare cu mina de la Baia Mare.</p> <p>Studiul de Evaluare a Impactului Ecologic asupra Mediului (EIM), pe care l-am înaintat anul trecut, este primul din România care este conform UE și este proiectat așa ca să nu fie necesară nici o singură excepție de la legile existente sau preconizate. Pentru a ilustra angajamentul nostru față de standardele cele mai înalte, în toate cazurile în care cerințele din România și cele din UE diferă, RMGC a optat să se conformeze cu cele mai stricte dintre cele două. În plus, în timp ce minele de aur existente vor avea nevoie de vreo 10 ani ca să ajungă să corespundă standardelor mai severe de reglementare, Proiectul nostru de la Roșia Montană va respecta aceste standarde din prima zi de funcționare.</p> <p>O parte importantă a schimbărilor intervenite de la accidentul de la Baia Mare este introducerea Codului Internațional de Management al Cianurilor, la care Gabriel/RMGC este semnatar și care stipulează directive stricte pentru producția, transportul și folosirea cianurilor. Acest Cod include și condițiile legate de asigurarea finanțării, prevenirea accidentelor, reacția la situații de urgență, instruire, raportare publică, implicarea celor mai importanți factori și procedura de verificare. Codul Internațional de Management al Cianurilor poate fi consultat la adresa www.cyanidecode.org.</p> <p>Cât despre o comparație specifică, Proiectul Roșia Montană ("RMP") diferă de cel de la Baia Mare la fiecare dintre indicatorii cheie – cum ar fi detoxifierea cianurii în instalația tehnologică, proiectarea și construcția lazului de Decantare a Sterilelor (TMF) și îndiguirile, operarea iazului înseși, asigurarea finanțării, raportarea publică, implicarea celor mai importanți factori și procedurile de verificare.</p> <p>Pe scurt, Proiectul Roșia Montană (RMP) nu este în nici un fel comparabil cu Baia Mare. [2]</p>
--	---

	<p>Cianura folosită în RMP va fi supusă unui proces de distrugere a cianurii, iar cianura reziduală depozitată cu sterilele de procesare în TMF se va degrada rapid la niveluri cu mult sub nivelurile maxime reglementate. Deoarece detoxifierea va avea loc înainte ca reziduurile să fie depozitate în TMF, ele vor conține concentrații foarte scăzute de cianură (5-7 părți per milion, sau ppm, sau mg/l), ceea ce este cu mult sub limita reglementară de 10 ppm, adoptată recent în Directiva UE referitoare la Deșeurile Miniere 2006/21/EC.</p> <p>Acest sistem de utilizare și depozitare a cianurii în minele de aur este încadrat de UE în clasa Celor Mai bune Tehnologii Disponibile (BAT), conform definiției date de Directiva UE 96/61/EC (IPPC).</p> <p>Aceasta este o diferență fundamentală față de Baia Mare: Baia Mare nu dispunea de un mecanism de distrugere a cianurilor (proces de detoxifiere) în cadrul instalației tehnologice, așa cum are RMP. Drept urmare, concentrația de cianură în sterilele deversate în TMF la Baia Mare era situată între 120-400 ppm de cianură. Prin urmare, în cazul improbabil de deversare, conținutul aproape-zero al soluției de la proiectul RMP ar însemna că, cantitatea de cianură din apă ar fi doar o mică fracțiune din ceea ce a existat la Baia Mare.</p> <p>Barajul propus pentru TMF de la Roșia Montană, ca și barajul secundar de la bazinul de captare sunt proiectate în mod riguros, așa încât să depășească directivele românești și internaționale, pentru a face față unor precipitații foarte importante, și să prevină avariile la dig datorate supraîncărcării și orice deversări de cianură asociate unui asemenea eveniment, ca și poluarea suprafețelor sau a apelor freatice. Baia Mare nu a fost proiectată conform aceluiași standarde foarte înalte și nu a avut capacitatea necesară pentru a rezista incidentului provocat de furtuna din 2000.</p> <p>Pentru a asigura suficientă capacitate pentru a preveni deversarea, supraînălțarea din fiecare etapă a TMF pe parcursul întregii durate de</p>
--	--

existență a proiectului este determinată ca suma volumului proiectat necesar pentru: (1) a stoca apa și sterile de procesare pentru volumul maxim normal de sterile de procesare și volumul mediu al TMF; (2) a stoca apele provenite în urma a doua evenimente meteorologice cu PMP – Precipitații Maxime Posibile și, (3) a asigura o plajă pentru reziduuri și înălțime de gardă suplimentară pentru protecția față de valuri la volumul de sterile din fiecare etapă pe parcursul funcționării; un criteriu conservator de stabilire a înălțimii de gardă se bazează pe o capacitatea de stocare la PMF plus 1 metru de înălțare a valurilor.

TMF a fost proiectat pentru a satisface cele mai stringente evenimente meteorologice - PMP. În plus, pentru a fi siguri că TMF poate prelua în orice moment un volum total rezultat din PMF, acesta este proiectat efectiv pentru a reține în siguranță debitele rezultate în urma a doua evenimente meteo PMP consecutive. De aceea, instalația TMF de la Roșia Montană este concepută pentru a reține un volum total al debitelor de peste patru ori mai mare decât valorile prevăzute de directivele guvernului

român și de 10 ori mai mare decât debitele din precipitații înregistrate în cazul ruperii barajului de la Baia Mare. Va fi construit un deversor pentru cazuri de urgență la dig, pentru situația improbabilă în care pompele ar putea ceda din cauza unei avarii sau a unei căderi de putere, în același timp cu cel de-al doilea eveniment meteo PMP. De aceea, proiectul instalației TMF depășește semnificativ standardele de siguranță impuse. Această măsură a fost luată pentru a se asigura că riscurile implicate de folosirea văii râului Corna pentru stocarea sterilelor sunt mult sub nivelul considerat ca sigur în viața cotidiană.

Instalația TMF pentru proiectul RMP va fi construită conform metodei liniei centrale, folosindu-se anrocamente aduse din altă parte, precum și roci sterile – ceea ce reprezintă Cea mai Bună Tehnologie Disponibilă (BAT) pentru acest domeniu de activitate. Studiul EIM descrie modul în care va fi construit barajul din anrocamente, proiectat și executat de MWH, unul dintre

proiectanții de vârf în domeniul barajelor, la nivel mondial și va fi verificat și aprobat de experți români autorizați pentru siguranța barajelor (membri ai comitetului ICOLD). Înainte de punerea sa în funcțiune, barajul trebuie autorizat pentru exploatare, de către Comisia Națională pentru Siguranța Barajelor (CONSIB), și se va efectua un audit independent la fiecare doi ani. RMGC a utilizat cei mai buni experți din lume în acest domeniu pentru a asigura securitatea pentru muncitorii din proiect și pentru comunitățile învecinate. La Baia Mare, construcția s-a făcut din materiale din sterile cu granulație grosieră – nu din anrocamente – și de aceea nu a fost în stare să facă față încărcării suplimentare determinate de fenomenul meteo (furtuna) din anul 2000.

RMP va dispune de o structură de evacuare liberă situată deasupra digului de inițiere, un sistem de evacuări inferioare, zone cu filtre cu structură granulară și pompe – conform metodelor BAT – pentru a colecta, controla și monitoriza orice exfiltrații. În mod special, TMF –urile și barajul iazului au fost proiectate pe baza celor mai înalte standarde pentru a preveni poluarea apelor freatice, și pentru monitorizarea continuă a apelor freatice și pentru a elimina orice surgere detectată – un sistem confirmat de studiile hidrogeologice. În mod special, caracteristicile proiectării includ un sistem de căptușeală de argilă, conceput special în cadrul bazinului TMF, pentru a se conforma valorii de permeabilitate specifice de 10^{-8} m/s, un zid fasonat în fundația digului de inițiere pentru controlul exfiltrațiilor, un miez de permeabilitate redusă pentru digul de inițiere pentru controlul exfiltrațiilor, ca și un baraj și un iaz de colectare a exfiltrațiilor sub piciorul barajului iazului pentru colectarea și reținerea oricăror exfiltrații, care se extind dincolo de axa centrală a barajului.

Din punctul de vedere al administrării, Baia Mare a fost încadrată în rândul obiectivelor de Categorie C – care nu necesită o supraveghere și monitorizare specială. Proiectul Roșia Montană, însă, face parte din Categoria A, ceea ce înseamnă că este nevoie de un studiu EIM complet,

	<p>care să detalieze condițiile inițiale, diferitele tipuri de impact exercitate de proiect și măsurile de diminuare a acestora, înainte de primirea autorizațiilor, precum și de monitorizare și raportare</p> <p>În sfârșit, la Baia Mare lipsea un Plan de Management al Cianurilor. Prin comparație, Proiectul Roșia Montană are un Plan de Management al Cianurilor, în concordanță cu Codul Internațional de Management al Cianurilor (ICMC) – care reprezintă BAT, adică Cea Mai Bună Tehnologie Disponibilă, pentru proiectele de acum.</p> <p>În concluzie, sperăm că v-am oferit o relatare detaliată asupra motivelor pentru care proiectul nostru de la Roșia Montană este nu numai cu mult diferit de mina de la Baia Mare, ci și că acesta va constitui un model de exploatare minieră responsabilă, încorporând Cele Mai Bune Tehnologii Disponibile (BAT) și punând în aplicare cele mai înalte standarde de mediu.</p> <p>Referințe:</p> <p>[1] Menționăm că Hotărârea de Guvern (HG) nr.918/2002 a fost abrogată de HG nr.1213/2006 referitor la procedura-cadru pentru evaluarea impactului asupra mediului pentru anumite proiecte publice și private, publicat în Monitorul Oficial , partea I nr.802 din 25/09/2006 (“HG - nr. 1213/2006”).</p> <p>Cu toate acestea, ținând cont de prevederile art. 29 din HG nr. 1213/2006, în care se menționează că <u>“Proiectul înaintat către o autoritate competentă în domeniul protecției mediului pentru obținerea acordului de mediu și supus evaluării impactului asupra mediului înainte de intrarea în vigoare a acestei decizii, trebuie să parcurgă procedura de evaluare a impactului asupra mediului și de emitere a acordului de mediu, în vigoare la depunerea solicitării”</u> menționăm că, în ceea ce privește proiectul RMGC, mai sunt încă valabile prevederile HGr.918/2002.</p> <p>[2] Vă rugăm să consultați fișa de informații referitoare la Baia Mare din Anexă, pentru o comparație detaliată între Roșia Montană și Baia Mare, inclusiv rezultatele evaluării UNDP pentru Baia Mare.</p>
--	--

<p>am citit capitolul despre efectele transfrontiere, care a fost scris de la început în limba maghiară și aș dori să precizez cât de superficial mi se pare acest material. Mă refer mai ales la o anumită parte din care citez: „Lungimea aproximativă a cursului de apă din bazinul hidrologic al râului Mureș de la locul proiectat pentru mină și până la graniță este de 500 km. După ce părăsește teritoriul României, râul Mureș mai parcurge încă 20 km (n. tr. 40 km) și se varsă în Tisa în dreptul localității Szeged, înainte de a ajunge pe teritoriul Serbiei, apoi Tisa (inițial a fost pomenit orașul Belgrad) se varsă în Dunăre la Titel.” Acest text are mai multe greșeli. Dacă tot suntem la capitolul „Poluarea la suprafață a apelor: analiza la fața locului” atunci găesc de cuviință să se respecte aceste afirmații – mie mi-a trebuit o documentare minimă și știam și fără să mă documentez, că lungimea de pe teritoriul maghiar este de 50,3 km, din care 21 km reprezintă lungimea de graniță comună. Trebuie să știți că gura râului Arieș este la o distanță de 467 km pe apă de la gura râului Mureș din Szeged. Aceste date sunt în limba maghiară. Doresc să precizez aceste date pentru a avea o imagine despre restul materialului, care nu a fost tradus în limba maghiară, și despre care putem doar presupune cu câtă precizie a fost realizat. Ca să nu mai vorbim despre faptul că râul Tisa a fost afectat de poluare pe o porțiune de 17 km pe teritoriul maghiar, ceea ce nu s-a amintit aici, și nici că gura de vărsare a Tisei este la Titel.</p>	
<p>s-a auzit o părere a unui specialist conform căreia pe acest teritoriu nu există valori naturale ocrotite de lege, sau chiar orice fel de valori naturale. Am în mână un document științific redactat de către 2 botaniști, John</p>	<p>Toate speciile observate în aria de proiect și în apropiere, au fost listate în tabele în care a fost menționat statutul de conservare, conform Directivelor Habitare și Păsări, precum și abundența relativă (plante – anexa 1, cap. 4.6. EIM, varianta electronică, vertebrate – tab. 3-9 până la 3-12, pg. 64-70,</p>

<p>Ecroyd și Andrew Johns, care în iulie 2006 au străbătut timp de 2 zile împrejurimile din Roșia Montană. Dânșii au descoperit nu mai puțin de 8 asociații vegetale bogate în specii, au găsit 8 specii de orhidee, din care 6 figurează pe lista roșie de ocrotire. Au mai găsit și alte plante importante. Nu știu dacă specialistul cunoaște acest material sau în ce perioadă s-a documentat la fața locului. Tot ce știu este că în anul 1998 s-a acordat o scurtă perioadă pentru cercetarea viețuitoarelor de aici. Poate ar trebui extinsă această cercetare. Se pare că în România plantele care nu sunt evaluate ca valori naturale, în Europa ar fi ridicate la rangul de teritoriu ocrotit de lege, dacă ar mai exista aici. Acest teritoriu este, în realitate, mult mai valoros decât a fost stabilit în acest studiu, fiind vorba de un teritoriu mult prea influențat de activitățile oamenilor, atât din domeniul agriculturii, cât și din domeniul istoriei și al industriei, care au dus la degradarea acestuia. Problema trebuie privită mai în amănunt, deoarece investiția va duce la dispariția completă a suprafeței teritoriului.</p>	<p>Studiul de condiții inițiale, nevertebrate bentonice, tab. 3-4, pg. 49-50, Studiul de condiții inițiale).</p> <p>Totuși, multe dintre aceste specii rămân relativ comune, cu o răspândire largă la nivel național, multe având populații foarte mari, stabile (speciile de plante frecvente și foarte frecvente reprezintă 86,5% din speciile semnalate în perimetrul proiectului).</p> <p>Dată fiind utilitatea documentului analizat ca instrument tehnico-administrativ ce urmează a facilita și deservi procesul de luare a deciziilor nu s-a pus problema realizării unui studiu cu caracter științific exhaustiv care să epuizeze până la cele mai mici detalii aspectele legate de biodiversitate.</p> <p>Considerăm ca în aceste condiții proiectul propus este în concordanță cu prevederile Directivei 92/43 Habitate[1], respectiv a Directivei 79/409 Păsări[2], cu atât mai mult cu cât în Planul H de Management al biodiversității sunt prevăzute măsuri active și responsabile de reconstrucție/reabilitare a unor habitate naturale, în spiritul prevederilor aceluiași act[3].</p> <p>O hartă detaliată a habitatelor din zona de proiect este prezentată în anexa 2 a prezentului raport.</p> <p>Toate aceste prezentări sunt susținute de următoarele referințe:</p> <p>Referințe:</p> <p>[1] Art.3. pct. 2. Fiecare Stat Membru contribuie la crearea (rețelei) NATURA 2000 proporțional cu reprezentarea, pe teritoriul său, a tipurilor de habitate naturale și a habitatelor speciilor prevăzute în paragraful I. În acest scop, Statele Membre, în conformitate cu Articolul 4, desemnează situri ca zone speciale de conservare, având în vedere obiectivele prevăzute în paragraful I.</p> <p>Art.4. pct.1. Pe baza criteriilor stabilite în Anexa III (Etapa I) și a informațiilor științifice relevante, fiecare Stat Membru propune o listă de situri indicând tipurile de habitate naturale din Anexa I și speciile indigene din Anexa II pe care le adapostesc. Pentru speciile de animale care ocupă teritorii vaste, aceste situri corespund locurilor, în cadrul ariilor naturale</p>
---	--

	<p>de răspândire a acestor specii, care prezintă elementele fizice și biologice esențiale pentru viața și reproducerea lor. Pentru speciile acvatice care ocupă teritorii vaste, astfel de situri vor fi propuse numai acolo unde este posibil de determinat în mod clar o zonă care prezintă elementele fizice și biologice esențiale pentru viața și reproducere lor. Statele Membre propun, dacă este cazul, adaptarea listei în lumina surpavegherii prevăzute în Articolul II. [...]</p> <p>pct.2 alin.2.[...] Statele Membre ale caror situri adapostesc unul sau mai multe tipuri de habitate naturale prioritare ori una sau mai multe specii prioritare reprezentând mai mult de 5% din teritoriul national pot, în acord cu Comisiunea, să solicite ca criteriile enumerate in Anexa III (etapa 2) să fie aplicate mai flexibil în selectarea siturilor de importanță comunitara pe teritoriul lor. [...]</p> <p>Art.6. pct.4. Dacă, contrar concluziilor negative ale evaluării implicațiilor și în absența soluțiilor alternative, un plan sau proiect trebuie totuși să fie realizat, din motive imperative de interes public major, inclusiv de natura socială sau economică, Statul Membru ia toate măsurile compensatoare necesare pentru a asigura o coerența generala a (rețelei) NATURA 2000 este protejată. Statul Membru informează Comisiunea despre măsurile compensatoare adoptate.</p> <p>Art. 16. Cu condiția ca nu există o alternativă satisfăcătoare și ca derogarea nu este in detrimentul menținerii populațiilor speciilor respective într-o stare de conservare favorabilă, Statele Membre pot deroga de la dispozițiile Articolelor 12, 13, 14 si 15 (a si b): [...] în interesul sănătății și securității publice sau pentru alte rațiuni de interes major, inclusiv de natura socială sau economică și pentru motive de importanță primordiala pentru mediu;</p> <p>[2] Art.4 alin. 1. Speciile menționate în anexa 1 fac obiectul măsurilor de</p>
--	---

	<p>conservare speciale privind habitatul, în scopul asigurării supraviețuirii și a reproducerii lor în aria lor de distribuție. [...].</p> <p>Se va tine cont - pentru a trece la evaluări de tendințe și de variațiile nivelurilor de populare.</p> <p>Statele Membre clasează în special în zonele de protecție speciala teritoriile cele mai asemănătoare ca număr și suprafața la conservarea lor în zona geografică maritima și terestră de aplicare a prezentei Directive.</p> <p>[3] Directiva 92/43 Habitate, art. 2 alin.2.; Directiva 79/409 Păsări, art. 3 alin. 2 lit. c.</p>
<p>Aș dori să vă întreb ceva referitor la capitolul 10, despre efectele transfrontiere, la punctul 4.2, despre transportul cianurilor. La acest capitol precizați că nu s-a definitivat încă destinația finală a transportului de cianuri. În contradicție cu cele afirmate la capitolul 7 despre riscuri, respectiv la paginile 131-133 se precizează că transportul cianurilor se va efectua cu compania DEGUSSZA. Întrebarea mea este care dintre cele două afirmații este cea corectă?</p>	<p>Un traseu final preferat pentru transportul cianurii nu va fi ales până în apropierea datei la care cianura va fi transportată, deoarece infrastructura și rutele regionale sunt într-un stadiu constant de modificare, iar RMGC dorește să aleagă ruta cea mai bună. Înainte de începerea funcționării uzinei, în colaborare cu autoritățile de administrație și circulație rutieră, se va realiza o analiză detaliată a traseului pentru a identifica toate alternativele de traseu, riscurile potențiale și măsurile necesare pentru atenuarea acestora. Analiza va fi realizată, pe cât posibil, foarte aproape de data începerii operațiunilor, pentru a beneficia de cele mai recente îmbunătățiri aduse rețelelor de cale ferată și drumuri, conform standardelor UE și cu respectarea normelor, restricțiilor și recomandărilor de utilizare a traseului, impuse de administratorul drumurilor respective, poliția rutieră și alte autorități publice, în conformitate cu legislația națională în acest domeniu.</p> <p>RMGC se angajează să respecte toate cerințele pentru a asigura transportul oricăror materiale periculoase în condiții de siguranță. RMGC și furnizorii săi vor adera la liniile directoare ale Grupului Sectorului de Cianuri al UE (CEFIC) pentru depozitarea, manipularea și distribuția cianurilor alcaline. CEFIC stabilește standardele și cere respectarea Directivelor UE, reglementând transportul a mii de substanțe periculoase de toate tipurile care tranzitează zilnic UE. Și RMGC este semnatar al Codului Internațional de Management al Cianurilor (ICMI), o practică recunoscută pe plan internațional privind</p>

	<p>managementul cianurilor în industria minieră auriferă; RMGC va solicita, de asemenea, furnizorilor săi să semneze și să se supună ICMI, iar operațiile uzinei de prelucrare de la Roșia Montană vor fi certificate ICMI. Va urma, de asemenea, un audit periodic, riguros și independent al sistemului de management al cianurilor.</p>
<p>Și mai am o întrebare referitoare la riscul transportului de cianuri. Vorbiți aici despre transport pe cale ferată, terestră și pe cale maritimă. De ce nu există nici un studiu despre riscurile transportului pe aceste căi? Și de ce nu există nici o estimare a pagubelor care s-ar putea produce pe teritoriul Ungariei, ca zonă de tranzit, și care ar trebui să conțină o statistică despre accidente feroviare din Ungaria și denumirea punctelor critice de pe traseu? Ce fel de proiect există referitor la evitarea unui asemenea accident?</p>	<p>În timpul operațiunilor, RMGC intenționează să maximizeze utilizarea căii ferate pentru transport, până la o stație de cale ferată apropiată de amplasamentul proiectului.</p> <p>Când se vor utiliza camioane, procedura noastră de operare va fi, probabil, să grupăm transportul în convoaie de 12 camioane o dată pe săptămână, pentru a reduce riscul accidentelor. Transportul va fi efectuat numai după o apreciere a condițiilor curente și după confirmarea posibilității primirii transportului la amplasamentul proiectului. RMGC și furnizorii vor respecta pe deplin normele UE, ADR (Acordul European pentru transportul rutier internațional al produselor periculoase) și RID (Reglementari pentru transportul internațional pe calea ferată al produselor periculoase), ce reglementează transportul internațional de produse periculoase pe șosele sau pe calea ferată.</p> <p>Traseele de transport vor fi selectate în colaborare cu autoritățile de administrație și rutiere pentru a evita pericolele, iar comunicarea permanentă în timpul procesului de tranzit va asigura livrarea în siguranță la amplasamentul stabilit. La livrare, cianurile solide vor fi dizolvate direct într-un container sigur și nu vor părăsi amplasamentul proiectului pe toată durata desfășurării procesului. Capacitatea de înmagazinare a cianurilor din amplasamentul Roșia Montană va fi suficientă pentru a garanta continuitatea activității și, de asemenea, pentru a permite flexibilitate în livrări în scopul evitării riscurilor neprevăzute, precum drumuri proaste sau vreme nefavorabilă. Gradul de impact asupra Zlatnei va diferi în funcție de această apreciere importantă. Într-una din variantele de traseu, Zlatna ar putea fi selectată ca stație feroviară de descărcare pentru livrările de cianură, cu</p>

	<p>transport rutier până la amplasamentul proiectului.</p> <p>EIM declară că RMGC va efectua o verificare pentru a furniza noi informații; această verificare va include o strategie robustă de atenuare și va permite mai multe prevederi detaliate pentru cazuri specifice. Noua verificare propusă va furniza informații despre condițiile din Zlatna, iar comunitatea va fi consultată cu privire la îngrijorările ei. Evaluarea impactului transportului va identifica categoriile de impact, inclusiv creșterea volumului de trafic greu, zgomot și vibrații, precum și potențialul de accidente și deversarea de substanțe periculoase.</p>
<p>Nu avem nici o îndoială cu privire la miza Dvs. Miza Dvs. este alcătuită din 330 tone de aur și din 1600 tone de argint. Acesta este la ora actuală cel mai mare zăcământ de metale prețioase din Europa și al doilea din lume. Fapt pentru care doriți să vă însușiți acest zăcământ cât mai repede posibil. Dar dacă nu avem grijă, acest fapt va avea consecințe. Veți măcina 400 milioane de tone de rocă și veți distruge mediul înconjurător pe o suprafață de 1600 de hectare. Acest teritoriu reprezintă minele de suprafață și zona de depozitare a deșeurilor. Ați amintit într-unul din răspunsurile Dvs. de soarta acelor proprietari care nu vor nicicum să vă vândă terenurile, precizând că dacă aceasta va fi situația, atunci veți împrejmuți terenurile acestora cu baraje. Însă pe această suprafață de 1600 hectare trăiesc mai multe sute de astfel de proprietari, care au terenurile risipite pe acest teritoriu. Care este opinia Dvs. despre sfințenia proprietății private? Care va fi soarta acestor terenuri, de care proprietarii nu se vor despărți nicicum?</p>	<p>În dobândirea terenurilor proprietate privată necesare dezvoltării proiectului minier Roșia Montană, abordarea RMGC s-a bazat în primul rând pe principiul „vânzării și cumpărării liber consimțite”. În acest scop, RMGC a prevăzut pachete de compensare corecte pentru localnicii afectați de acest proiect, în deplin acord cu politica Bancii Mondiale în domeniu, după cum se prezintă în <i>Planul de Acțiune pentru Strămutare și Relocare</i>, document elaborat de RMGC și aflat pe site-ul oficial al companiei.</p> <p>Deasemenea, societatea este în căutare de alternative pentru modificarea planului de dezvoltare a minei, astfel încât casele și terenurile celor care doresc să-și păstreze proprietățile să nu fie afectate. În Raportul Studiului de Evaluarea a Impactului asupra Mediului, capitolul „Alternative”, se iau în considerare mai multe opțiuni, inclusiv în ceea ce privește amplasarea iazului de decantare într-o altă zonă decât Valea Corna.</p> <p>Desigur, la capătul acestui proces dificil, există posibilitatea ca un număr foarte mic de proprietari - poate doar câteva familii - să refuze să își vândă gospodăriile. În acest caz, este de competența autorităților române să decidă dacă vor face uz de instrumentele legale de care dispun, în vederea exproprierii proprietăților. Este necesar să se decidă dacă dorințele unui număr restrâns de persoane, o mână de oameni doar, (care își exercită dreptul de veto deținut <i>de facto</i>), pot să aibă întâietate în fața voinței</p>

	<p>majorității locuitorilor din zonă și a intereselor mai largi de dezvoltare publică, ținând cont de faptul că România va beneficia de investiții în valoare de 2,5 miliarde \$, majoritatea fiind folosiți într-o regiune desemnată „zonă defavorizată”, caracterizată în prezent de o sărăcie cruntă.</p> <p>Este de remarcat faptul că articolul 6 din Legea Minelor nr. 85/2003 prevede în mod expres exproprierea ca una din modalitățile legale prin care titularul licenței poate dobândi dreptul de folosință asupra terenurilor necesare efectuării activităților miniere din perimetrul de exploatare. De asemenea, art. 1 din Legea nr. 33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, prevede că <u>“exproprierea de imobile, [...], se poate face numai pentru cauză de utilitate publică”</u> iar art. 6 din aceeași lege menționează ca <u>“sunt de utilitate publică: prospecțiuni și explorări geologice; extractia și prelucrarea substanțelor minerale utile”</u>.</p> <p>În concluzie, exproprierea, în schimbul unei compensații corecte, oferite anticipat, realizată în conformitate cu prevederile legale și constituționale, reprezintă una din modalitățile de dobândire a dreptului de folosință asupra terenurilor necesare dezvoltării unui proiect minier, fiind prevăzută în mod expres de art. 6 din Legea Minelor nr. 85/2003 și de art. 6 din Legea nr. 33/1994.</p>
<p>Noi nu avem nici o garanție pentru protejarea apelor și mediului acvatic din apele noastre, atâta timp cât în Europa se vor continua exploatarea miniere cu tehnica cianurării, ca și cel propus de Dvs. la Roșia Montană. 9 localități sunt destinate pieirii în împrejurimile de la Roșia Montană, ca de exemplu ștergerea de pe fața pământului a localității Corna. Ce se va alege de cele peste 100 milioane de tone de deșeuri care rămân în urma exploatării minei de aur? Ni le veți lăsa nouă. Dvs. vă veți îmbogăți rapid sau aveți impresia că veți obține ceea ce vi se cuvine de drept, iar noi, cei care trăim în</p>	<p>Apreciem faptul că există preocupări cu privire la impactul transfrontalier și că s-a lucrat în mare parte cu experți și oameni de știință independenți pentru a evalua complet toate posibilitățile. Aceste evaluări, inclusiv studiul care tocmai a fost finalizat de Universitatea Reading privind scenariile de eșec catastrofal, au stabilit că Proiectul Roșia Montană nu are nici un impact transfrontalier. Copia studiului întocmit de Universitatea Reading se găsește în bibliografia anexată la acest raport.</p> <p>Raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului (EIM) (Capitolul 10 <i>Impact Transfrontieră</i>) analizează proiectul propus sub aspectul unui potențial impact semnificativ asupra bazinului hidrografic și transfrontalier, în</p>

<p>văile Tisei și a Mureșului ne vom afla într-o situație neputincioasă, fiind amenințați mereu de cele câteva sute de milioane de tone de deșeuri. Ele prezintă pericol pentru Tisa, pentru Mureș, pentru Arieș, pentru Dunăre și pentru Marea Neagră.</p>	<p>aval, care ar putea afecta, spre exemplu, bazinele râurilor Mureș și Tisa în Ungaria. Capitolul concluzionează că în condiții normale de funcționare, nu ar exista un impact semnificativ în aval de bazinele râurilor/asupra condițiilor transfrontaliere.</p> <p>Problema unei posibile deversări accidentale de steril, la scară largă, în rețeaua hidrografică a fost recunoscută în timpul consultărilor publice ca fiind o problemă importantă, când părțile interesate și-au manifestat îngrijorarea în acest aspect. În consecință, S.C. Roșia Montana Gold Corporation S.A. (RMGC) a întreprins un studiu adițional, în afară de ceea ce include Evaluarea Impactului asupra Mediului, referitor la calitatea apei în aval de amplasamentul proiectului precum și în Ungaria. Acest studiu conține un model asupra calității apei, cuprinzând o gamă de scenarii posibile de accident și pentru diverse condiții de debit.</p> <p>Modelul utilizat este modelul INCA, elaborat în ultimii 10 ani pentru a simula atât sisteme terestre cât și sisteme acvatice în cadrul programului de cercetare EUROLIMPACS EU (www.eurolimpacs.ucl.ac.uk). Modelul a fost utilizat pentru a analiza impactul generat de viitoarele activități de exploatare, precum și pentru activități de colectare și tratare a poluării generate de activitățile miniere din trecut la Roșia Montană.</p> <p>Modelul creat pentru Roșia Montană simulează opt metale (cadmiu, plumb, zinc, mercur, arsenic, cupru, crom, mangan) precum și Cianuri, Nitrat, Amoniac și oxigen dizolvat. Simulările din modelul menționat au fost aplicate în cazul captărilor din amonte de Roșia Montană cât și întregul bazin Abrud-Arieș-Mureș până la granița cu Ungaria până la confluența cu râul Tisa. Modelul ia în considerare diluția, procesele de amestecare și cele fizico-chimice ce afectează metalele, amoniacul și cianura în bazinul hidrografic și prezintă estimări de concentrații în punctele cheie de-a lungul râului, inclusiv la granița cu Ungaria și în Tisa după confluența cu râul Mureș.</p>
---	--

	<p>Chiar si în cazul unei deversări neprogramate la scară largă de material steril (de exemplu în urma ruperii barajului) în rețeaua hidrografică, nu ar avea ca rezultat poluarea transfrontalieră, datorită diluției și dispersiei în bazinul hidrografic cât și conformării cu tehnologia UE BAT (Cele Mai Bune Tehnici Disponibile) adoptate pentru proiect (de exemplu, utilizarea procesului de distrugere a cianurii pentru efluentul de steril care reduce concentrația de cianură în efluentul depozitat în iazul de decantare, la sub 6mg/l). Modelul arătat că în cel mai grav scenariu de rupere a barajului, toate limitele legale impuse pentru concentrațiile de cianură și metale grele în apa râului vor fi respectate înainte de a trece în Ungaria.</p> <p>Modelul INCA a fost de asemenea utilizat pentru a evalua influența benefică a colectării și epurării apelor de mină existente și a demonstrat îmbunătățirea substanțială a calității apei în bazinul hidrografic în condiții normale de funcționare.</p> <p>Pentru mai multe informații, o fișă de informare ce prezintă modelul INCA este prezentată sub titlul <i>Programul de Modelare a Râului Mureș</i> iar raportul complet de modelare este prezentat ca Anexa 5.1. (MMGA_038 Transboundary)</p>
<p>Nu ați amintit nimic despre cea mai mare provocare a viitorului, care nu este altceva decât protejarea strategică a sursei de apă. Principala problemă a acestui secol nu este rezolvarea crizei de combustibil, ci păstrarea surselor de apă potabilă. Din acest punct de vedere, Ungaria se poate considera o țară puternică. Dar această stare de bine este pusă în pericol de investiția de la Roșia Montană.</p>	<p>Apreciem faptul că există preocupări cu privire la impactul transfrontalier și că s-a lucrat în mare parte cu experți și oameni de știință independenți pentru a evalua complet toate posibilitățile. Aceste evaluări, inclusiv studiul care tocmai a fost finalizat de Universitatea Reading privind scenariile de eșec catastrofal, au stabilit că Proiectul Roșia Montană nu are nici un impact transfrontalier. Copia studiului întocmit de Universitatea Reading se găsește în bibliografia anexată la acest raport.</p> <p>Raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului (EIM) (Capitolul 10 <i>Impact Transfrontieră</i>) analizează proiectul propus sub aspectul unui potențial impact semnificativ asupra bazinului hidrografic și transfrontalier, în aval, care ar putea afecta, spre exemplu, bazinele râurilor Mureș și Tisa în</p>

	<p>Ungaria. Capitolul concluzionează că în condiții normale de funcționare, nu ar exista un impact semnificativ în aval de bazinele râurilor/asupra condițiilor transfrontaliere.</p> <p>Problema unei posibile deversări accidentale de steril, la scară largă, în rețeaua hidrografică a fost recunoscută în timpul consultărilor publice ca fiind o problemă importantă, când părțile interesate și-au manifestat îngrijorarea în acest aspect. În consecință, S.C. Roșia Montana Gold Corporation S.A. (RMGC) a întreprins un studiu adițional, în afară de ceea ce include Evaluarea Impactului asupra Mediului, referitor la calitatea apei în aval de amplasamentul proiectului precum și în Ungaria. Acest studiu conține un model asupra calității apei, cuprinzând o gamă de scenarii posibile de accident și pentru diverse condiții de debit.</p> <p>Modelul utilizat este modelul INCA, elaborat în ultimii 10 ani pentru a simula atât sisteme terestre cât și sisteme acvatice în cadrul programului de cercetare EUROLIMPACS EU (www.eurolimpacs.ucl.ac.uk). Modelul a fost utilizat pentru a analiza impactul generat de viitoarele activități de exploatare, precum și pentru activități de colectare și tratare a poluării generate de activitățile miniere din trecut la Roșia Montană.</p> <p>Modelul creat pentru Roșia Montană simulează opt metale (cadmiu, plumb, zinc, mercur, arsenic, cupru, crom, mangan) precum și Cianuri, Nitrat, Amoniac și oxigen dizolvat. Simulările din modelul menționat au fost aplicate în cazul captărilor din amonte de Roșia Montană cât și întregul bazin Abrud-Arieș-Mureș până la granița cu Ungaria până la confluența cu râul Tisa. Modelul ia în considerare diluția, procesele de amestecare și cele fizico-chimice ce afectează metalele, amoniacul și cianura în bazinul hidrografic și prezintă estimări de concentrații în punctele cheie de-a lungul râului, inclusiv la granița cu Ungaria și în Tisa după confluența cu râul Mureș.</p> <p>Chiar și în cazul unei deversări neprogramate la scară largă de material steril</p>
--	--

	<p>(de exemplu în urma ruperii barajului) în rețeaua hidrografică, nu ar avea ca rezultat poluarea transfrontalieră, datorită diluției și dispersiei în bazinul hidrografic cât și conformării cu tehnologia UE BAT (Cele Mai Bune Tehnici Disponibile) adoptate pentru proiect (de exemplu, utilizarea procesului de distrugere a cianurii pentru efluentul de steril care reduce concentrația de cianură în efluentul depozitat în iazul de decantare, la sub 6mg/l). Modelul a arătat că în cel mai grav scenariu de rupere a barajului, toate limitele legale impuse pentru concentrațiile de cianură și metale grele în apa râului vor fi respectate înainte de a trece în Ungaria.</p> <p>Modelul INCA a fost de asemenea utilizat pentru a evalua influența benefică a colectării și epurării apelor de mină existente și a demonstrat îmbunătățirea substanțială a calității apei în bazinul hidrografic în condiții normale de funcționare.</p> <p>Pentru mai multe informații, o fișă de informare ce prezintă modelul INCA este prezentată sub titlul <i>Programul de Modelare a Râului Mureș</i> iar raportul complet de modelare este prezentat ca Anexa 5.1.</p>
<p>Aș dori să vă întreb unde își are sediul compania STAMTEC, care a înregistrat capitolul despre biodiversitate din cadrul studiului de impact de 5000 de pagini? Ar putea să ne spună numele a 2 sau 3 specialiști care au contribuit la alcătuirea capitolului despre biodiversitatea biologică? Trebuie să aflu aceste nume deoarece partea despre animale începe cu păsările. Ori păsările se hrănesc în principal cu insecte. Afirmatia din studiul de impact conform căreia pe acest teritoriu nu există nici o plantă sau un animal demne de a fi ocrotit de lege este adevărată doar în cazul în care nu s-au efectuat nici un fel de cercetări. Înseamnă că nu s-au efectuat cercetări referitoare la existența fluturilor, al insectelor sau a oricărui vietăți care ar trebui ocrotite de</p>	<p>Studiile de condiții inițiale privind biodiversitatea au fost demarate din 1999 sub coordonarea Knight Piesold. Pe parcursul perioadei 2000-2006 în elaborarea/revizuirea/completarea condițiilor inițiale pentru biodiversitate, STANTEC a implicat mai multe echipe de experți români. Prima versiune a studiului a fost elaborată sub coordonarea Stantec (o companie multinațională cu sediul în Canada, specializată în studii de evaluare a impactului asupra mediului vezi www.stantec.com). Compania a fost înființată în 1954 și oferă o paletă largă de servicii începând de la proiectare, consultanță, reconstrucție ecologică, management de proiect, etc. Are peste 6000 de angajați și 80 de birouri/puncte de lucru în America de Nord și Caraibe.</p> <p>Încă din faza inițială Stantec a contractat experți români care au colaborat la elaborarea studiilor de condiții inițiale pentru biodiversitate (Acad dr. Mircea</p>

<p>lege pe acest teritoriu.</p>	<p>Gomoiu, biolog dr. Mihai Valcu, biolog dr. Virgil Iordache, biolog dr. Gogu Mircea, biolog Calin Hodor).</p> <p>Raportul inițial elaborat de Stantec a fost revizuit și adus la zi în perioada 2005 - 2006 de către echipele conduse de Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice (ICAS) și domnul dr. Sergiu Mișuț (USI), cu atestări de evaluare de mediu din partea MMGA.</p> <p>Conform prevederilor legislației române în vigoare (OM 978/2003 completat și modificat de OM 97/2004 și OUG 195/2005), Raportul EIM trebuie elaborat de către persoane fizice/juridice certificate, acest lucru nefiind necesar pentru experții care contribuie la elaborarea studiilor de condiții inițiale, a planurilor de management și a oricăror alte inventarii în teren.</p> <p>Bibliografia va fi prezentată în anexa 1.</p>
<p>Ce se va întâmpla cu acele biserici, ale căror enoriași nu vor contribui la mutarea acestora în alt loc? Ce se va alege de locurile de înmormântare?</p>	<p>În primul rând, trebuie menționat că doar 6 cimitire vor fi afectate de proiect. În cazul fiecărui mormânt trebuie să existe motive întemeiate pentru a fi strămutat. Pe parcursul dezvoltării lor, comunitățile și-au creat anumite reguli, care mai târziu au devenit legi menite să ofere o soluție în cazul unor astfel de evenimente nefericite.</p> <p>Contrar afirmațiilor celor care se opun acestui proiect minier, nu se dorește distrugerea bisericilor sau a cimitirelor. În ceea ce privește numărul mormintelor, numai 410 din cele 1905 existente în Roșia Montană vor fi afectate, deoarece compania și-a proiectat activitatea de exploatare minieră în așa fel încât, în măsura posibilului, să nu se modifice amplasamentul cimitirelor existente.</p> <p>Reînhumările se vor face la cererea familiilor și pe cheltuiela companiei RMGC, în deplină conformitate cu legislația românească cu privire la reînhumări [1], compania angajându-se să acționeze cu respect și considerație. Mormintele abandonate vor fi, de asemenea, strămutate, cu tot respectul și considerația din partea societății, în noul cimitir de la Piatra Albă.</p> <p>Două biserici și două case de rugăciune dintre cele 10 lăcașe de cult din</p>

	<p>zona de influență a proiectului Roșia Montană trebuie strămutate sau reconstruite conform planului de dezvoltare a minei. Strămutarea va avea loc ținând seama de dorințele membrilor parohiei, pe cheltuiala societății RMGC. Construirea de biserici reprezintă un element central al procesului de creare a unei noi comunități în Piatra Albă, cu fonduri acordate de RMGC.</p> <p>Referinte:</p> <p>[1] În cazul strămutării mormintelor și cimitirelor se aplică următoarele legi:</p> <ul style="list-style-type: none"> (vi) Legea nr. 489/2006 <i>privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor</i>, publicată în Monitorul oficial Partea I, nr. 11/8.01.2007; (vii) Legea nr.98/1994 <i>privind stabilirea și sancționarea contravențiilor la normele legale de igienă și sănătate publică</i>, publicată în Monitorul Oficial, Partea 1, nr. 317/16.11.1994, completată și modificată ulterior (Legea nr. 98/1994); (viii) Ordinul nr. 536 din 23 iunie 1997 pentru aprobarea normelor de igienă și recomandările privind mediul de viață al populației, publicate în Monitorul Oficial, Partea 1, nr. 317/16.11.1994, modificat și completat ulterior (“Ordinul 536/1997”); (ix) Hotărârea Guvernului nr.955/2004 pentru aprobarea reglementărilor-cadru de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 71/2002 privind organizarea și funcționarea serviciilor publice de administrare a domeniului public și privat de interes local, publicată în Monitorul Oficial, Partea 1, nr. 660/22.07.2004; (x) Ordinul nr. 261/1982 pentru aprobarea regulamentului tip privind administrarea cimitirelor și crematoriilor localităților, publicat în Monitorul Oficial nr.67/11/03.1983; <p>Regulamentul pentru organizarea și funcționarea cimitirelor parohiale și mănăstirești din cuprinsul eparhiilor Bisericii Ortodoxe Române, aprobat prin Decizia Departamentului Cultelor nr. 16.285/31.12.1981.</p>
<p>Aș vrea să vă întreb unde este înregistrată compania Dvs., Roșia Montana Gold Corporation? Unde își are sediul? Este adevărat că este înregistrată în Barbados?</p>	<p>Puteți contacta Gabriel Resources, Ltd. la 1510-110 Yonge Street, Toronto, Ontario, Canada, M5C 1T4. Pagina de web oficială este: www.gabrielresources.com</p>

<p>Și că sediul este într-un apartament de 2 camere din Canada? Partenerul cu 80% din acțiuni este compania Gabriel. Unde are sediul aceasta și unde este înregistrată?</p>	
<p>Acționarul principal al companiei Gabriel este firma New Mount, a cărei activitate este exploatarea minereului de aur de pe tot globul pământesc. De ce a declarat faliment în Uzbekistan?</p>	<p>Va rugăm să remarcați că nu există nicio legătură între proiectul Baia Mare și cel de la Roșia Montană care reprezintă obiectul procedurii actuale de evaluare a mediului.</p>
<p>Sunt investitorii Dvs. informați corect asupra tuturor detaliilor cu privire la investițiile dâșilor? Sunt la curent cu riscurile unor accidente ecologice cu urmări catastrofale asupra mediului înconjurător sau asupra oamenilor? Dar cu privire la distrugerea a peste 1600 hectare de teren? Cu privire la pustiirea satelor? Au auzit investitorii canadieni despre consecințele poluării din anul 2000 a râurilor Tisa și Someș cu cianuri și metale grele? Au aflat investitorii că, în urma catastrofei de la Baia Mare, compania australo-română AURUL TRANS GOLD, responsabilă pentru provocarea poluării, s-a autodeclarat falimentară? Astfel încât nimeni nu va mai plăti daunele de 29 miliarde de forinți pentru statul maghiar.</p>	<p>La Baia Mare s-a produs un dezastru care nu trebuie să se mai repete. Pentru a evita acest tip de accidente, la Roșia Montană, sistemul iazului de decantare va fi construit în conformitate cu cele mai înalte standarde internaționale. Aceasta va fi o construcție sigură din punct de vedere ecologic pentru depozitarea permanentă a sterilelor de procesare denocivizate rezultate din procesarea minereului. Vor fi utilizate echipamente sofisticate pentru monitorizarea geotehnică precum și pentru monitorizarea nivelului apei. Deoarece denocivizarea (epurarea) va avea loc înainte ca sterilele de procesare să fie depozitate în iazul de decantare; acestea vor conține concentrații foarte scăzute de cianură (5 -7 părți per milion, sau ppm, sau mg/l); adică o concentrație sub limita legală de 10 ppm, adoptată recent de UE în Directiva privind deșeurile miniere.</p> <p>Garanția Financiară pentru Reabilitarea Ecologică se află sub incidența Legii Minelor (nr. 85/2003) și a dispozițiilor Agenției Naționale pentru Resurse Minerale și a Normelor Metodologice ale Legii Minelor (nr. 1208/2003). Două directive emise de Uniunea Europeană influențează de asemenea Garanția Financiară pentru Reabilitarea Mediului: Directiva privind Deșeurile Miniere ("DDM") și Directiva privind Răspunderea de Mediu ("DRM").</p> <p>Directiva privind Deșeurile Miniere a fost adoptată după accidentul ce a avut loc la Baia Mare și are ca scop prevenirea producerii unor accidente similare. Directiva privind deșeurile miniere are menirea de a asigura fondurile necesare pentru:</p>

	<p>3) toate obligațiile aferente operațiilor de îndepărtare a materialelor sterile rezultate din activitățile miniere;</p> <p>4) toate costurile aferente reabilitării zonelor impactate de depozitul de deșeuri.</p> <p>Directiva privind responsabilitatea de mediu reglementează remediile și măsurile ce trebuie luate de către autoritățile competente pentru protecția mediului în cazul unor prejudicii aduse mediului, prejudicii generate de activitățile miniere cu scopul de a determina operatorii să asigure resurse financiare suficiente pentru reabilitarea mediului. Cu toate acestea, directivele încă nu au fost încă transpuse de către statul român în legislația românească. Termenele limită pentru implementarea tuturor mecanismelor aferente acestor directive sunt 30 aprilie 2007 și 1 mai 2008 – adică înainte de data la care activitățile de la Roșia Montană sunt programate să demareze.</p> <p>Conform legislației din România, există două Garanții Financiare pentru Reabilitarea Mediului.</p> <p>Prima este actualizată anual, este constituită în vederea acoperirii costurilor de reconstrucție asociate cu operațiunile minei în anul următor. Aceste costuri nu sunt mai mici de 1,5 % din valoarea costurilor totale, care rezultă din preliminarile de producție anuale.</p> <p>A doua, de asemenea actualizată anual, stabilește costurile estimate pentru o posibilă închidere a exploatării miniere de la Roșia Montană. Cuantumul GFM este stabilit ca procent anual din valoarea lucrărilor de reabilitare a mediului prevăzute în cadrul programului de monitorizare a factorilor de mediu postînchidere. Acest program face parte din Programul Tehnic de Închidere a Minelor, un document ce va fi aprobat de către Agenția Națională pentru Resurse Miniere ("ANRM").</p> <p>Ambele Garanții Financiare pentru Reabilitarea Mediului ce vor fi înființate de</p>
--	---

	<p>către RMGC vor fi puse în întregime la dispoziția autorităților române, iar sumele acoperite de aceste garanții nu sunt afectate în cazul în care societatea RMGC ajunge la faliment.</p> <p>Informații cu referire la finanțarea pentru sprijinirea proiectului minier de la Roșia Montană pot fi găsite în secțiunea Raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului intitulată “Planuri ale Sistemului de Management și Social” și în Anexa 1 din subcapitolul denumit “Planul de Reabilitare și Management al Minei.”</p>
<p>se discută încontinuu despre improbabilitatea fisurării barajului, deși au mai avut loc asemenea accidente. Aș dori să întreb dacă RMGC își asumă responsabilitatea ca barajul nu se va sparge, iar dacă totuși se va întâmpla, atunci ce urmări va avea acest lucru asupra noastră?</p>	<p>Detaliile cu privire la garanția financiară pentru refacerea mediului (GFRM) oferită de Roșia Montană Gold Corporation („RMGC”) sunt prezentate în capitolul din Evaluarea Impactului asupra Mediului intitulat “Planuri ale sistemului de management de mediu și social” (Anexa 1 din subcapitolul “Planul de închidere și reabilitare a minei”).</p> <p>Constituirea unei garanții financiare pentru refacerea mediului este obligatorie în România pentru a se asigura că operatorul minier dispune de fonduri adecvate pentru refacerea mediului. GFRM este reglementată de Legea Minelor (nr. 85/2003) și de Instrucțiunile și Normele de aplicare a Legii Minelor emise de Agenția Națională pentru Resurse Minerale (nr. 1208/2003). Există, de asemenea, două directive ale Uniunii Europene care au efect asupra GFRM: Directiva privind deșeurile miniere („DSM”) și Directiva privind răspunderea de mediu („DRM”).</p> <p>Directiva privind deșeurile miniere are scopul de a asigura că există acoperire pentru 1) toate obligațiile ce derivă din autorizația acordată pentru eliminarea deșeurilor rezultate ca urmare a activităților miniere și 2) toate costurile aferente reabilitării terenurilor afectate de depozitul de deșeuri. Directiva privind răspunderea de mediu reglementează activitățile de remediere și măsurile care urmează a fi luate de autoritățile de mediu în cazul în care activitățile miniere produc daune mediului, în scopul asigurării că operatorul minier dispune de suficiente resurse financiare pentru acțiunile de refacere</p>

	<p>ecologică. Deși aceste directive nu au fost încă transpuse în legislația românească, termenele pentru implementarea mecanismelor de aplicare sunt 30 aprilie 2007 (DRM) și 1 mai 2008 (DSM) - deci, înainte de începerea exploatării la Roșia Montană.</p> <p>RMGC a inițiat deja procesul de conformare cu aceste directive, iar în momentul în care normele de punere în aplicare vor fi adoptate de Guvernul Român, RMGC va fi în deplină conformitate.</p> <p>RMGC a angajat pe unul dintre cei mai renumiți brokeri de asigurări din lume, care este bine reprezentat în România și are o lungă și remarcabilă experiență în realizarea de evaluări de risc pentru proiecte miniere. Brokerul va colabora cu cei mai buni specialiști în asigurări de bunuri și asigurări pentru cazurile de avarii accidentale ale utilajelor, pentru a efectua analize de risc și evaluări ale strategiei de prevenire a pierderilor pe parcursul activităților de construcție și exploatare de la Roșia Montană, în vederea minimizării pericolelor. Brokerul va stabili suma asigurată și va colabora cu cele mai bine cotate societăți de asigurare pentru a pune la punct acest program pentru RMGC, pentru toate fazele proiectului, de la construcție, exploatare și apoi închidere.</p> <p>RMGC se angajează să adopte cele mai înalte standarde cu privire la securitatea și sănătatea în muncă pentru personalul său și furnizorii de servicii. Faptul că RMGC utilizează cele mai bune tehnici disponibile (BAT-uri) asigură realizarea acestui obiectiv. Nici o firmă nu câștigă de pe urma unei pierderi, iar în acest scop, vom avea în vedere o implementare de soluții tehnice care să prevină riscurile, deoarece acestea sunt net superioare soluțiilor de asigurare contra riscurilor. Se poate elimina până la 75% din riscul de pierdere în fazele de proiectare și construcție a unui proiect.</p> <p>Totuși, recunoaștem că în cazul unui proiect atât de mare ca și cel de la Roșia Montană, este nevoie de încheierea unor polițe de asigurare cuprinzătoare (astfel de polițe reprezintă, totodată, o cerință obligatorie</p>
--	--

	<p>pentru obținerea de finanțări de la instituțiile de creditare). Asigurarea acoperă în principal bunurile, răspunderea și chestiuni speciale (de exemplu punerea în funcțiune cu întârziere, transport, bunuri în proprietatea terților). Astfel, în cazul unor pretenții legitime asupra societății, acestea vor fi achitate de asigurator.</p> <p>Toți asiguratorii și polițele de asigurare încheiate în cadrul activităților miniere de la Roșia Montană vor respecta în totalitate reglementările românești cu privire la asigurări.</p> <p>S-au stabilit garanții financiare complete, sub forma GFRM, care obligă Roșia Montană Gold Corporation („RMGC”) să prevadă fonduri adecvate pentru refacerea mediului. GFRM este actualizată anual și va reflecta întotdeauna costurile aferente refacerii ecologice. Costurile actuale de închidere a proiectului Roșia Montană se ridică la 76 milioane USD, calculate pe baza funcționării minei timp de 16 ani.</p> <p>GFRM trebuie să fie creată pentru a obține autorizația de funcționare pentru începerea activităților miniere. În prezent se efectuează o analiză pentru calculul GFRM necesară în fiecare an de funcționare. Suma minimă la început este estimată la aproximativ 25 milioane USD, valoare care va crește în fiecare an.</p> <p>GFRM este reglementată de Legea Minelor (nr. 85/2003) și de Instrucțiunile și Normele de aplicare a Legii Minelor emise de Agenția Națională pentru Resurse Minerale (nr. 1208/2003).</p> <p>Există, de asemenea, două directive ale Uniunii Europene care au efect asupra GFRM: Directiva privind deșeurile miniere („DSM”) și Directiva privind răspunderea de mediu („DRM”).</p> <p>Directiva privind deșeurile miniere are scopul de a asigura că există acoperire pentru 1) toate obligațiile ce derivă din autorizația acordată pentru eliminarea</p>
--	--

	<p>deșeurilor rezultate ca urmare a activităților miniere și 2) toate costurile aferente reabilitării terenurilor afectate de depozitul de deșeuri. Directiva privind deșeurile miniere are scopul de a asigura că există acoperire pentru 1) toate obligațiile ce derivă din autorizația acordată pentru eliminarea deșeurilor rezultate ca urmare a activităților miniere și 2). Deși aceste directive nu au fost încă transpuse în legislația românească, termenele pentru implementarea mecanismelor de aplicare sunt 30 aprilie 2007 (DRM) și 1 mai 2008 (DSM) - deci, înainte de începerea exploatarei la Roșia Montană.</p> <p>RMGC a inițiat deja procesul de conformare cu aceste directive, iar în momentul în care normele de punere în aplicare vor fi adoptate de guvernul român, RMGC va fi în deplină conformitate.</p> <p>Fiecare GFRM va respecta regulile detaliate elaborate de Banca Mondială și Consiliul Internațional pentru Minerit și Metale.</p> <p>Actualizările anuale vor fi stabilite de experți independenți, în colaborare cu ANRM, în calitate de autoritate guvernamentală competentă în domeniul activităților miniere. Actualizările asigură că în cazul puțin probabil de închidere prematură a proiectului, în orice moment, GFRM reflectă întotdeauna costurile aferente refacerii ecologice. (Aceste actualizări anuale vor avea ca rezultat o valoare estimativă care depășește costul actual de închidere de 76 milioane USD, din cauză că în activitatea obișnuită a minei sunt incluse anumite activități de refacere ecologică).</p> <p>Sunt disponibile mai multe instrumente financiare care să asigure că RMGC este capabilă să acopere toate costurile de închidere. Aceste instrumente, păstrate în conturi protejate la dispoziția statului român cuprind:</p> <ul style="list-style-type: none">• Depozite în numerar• Fonduri fiduciare
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Scrisori de credit • Garanții • Polițe de asigurare <p>În condițiile acestei garanții, autoritățile române nu vor avea nici o răspundere financiară cu privire la reabilitarea proiectului Roșia Montană.</p>
<p>A doua întrebare se referă la posibilitatea găsirii unei alte metode de exploatare a aurului, care să fie la fel de eficientă, dar mai puțin periculoasă, ținând cont de faptul că noi nu agreăm tehnologia prin cianurare. Cu cât ar fi mai scumpă decât tehnologia folosită în prezent?</p>	<p>Capitolul 5 din Raportul EIM (<i>Evaluarea Alternativelor</i>) explică cum se aplică o tehnologie de extracție a minereului în funcție de zăcămintul ce urmează a fi exploatat. Pentru minereurile de aur în care particulele de aur sunt fizic libere în rocă, acestea pot fi recuperate prin mijloace fizice, inclusiv prin recuperare gravitațională. În extrema cealaltă, este cazul în care particulele de aur sunt încorporate în totalitate în cadrul altor minerale și trebuie extrase și recuperate prin mijloace chimice (cum ar fi prin leșiere). La Roșia Montană, minerii din vechime lucrau aurul din filoane care conțineau o mare proporție de aur brut și liber ce putea fi extras relativ ușor prin gravitație. Acest filon de aur brut a fost exploatat masiv, iar zăcămintul rămas este parțial liber și parțial încapsulat în alte minerale, fiind și mult mai mărunț. Ca urmare, pentru a evita pierderi mari de aur în procesul de recuperare, se propune leșierea cu cianuri pentru eliberarea particulelor de aur și pentru asigurarea unei recuperări maxime a resursei de aur.</p> <p>Au fost luat în considerare un număr de opțiuni pentru recuperarea aurului încă din etapa conceperii studiului, a studiului de pre-fezabilitate și de fezabilitate, plus a optimizării și proiectării de bază, etape în care s-a avut în vedere inclusiv o variație a acestora în vederea obținerii eficienței maxime în recuperarea aurului. Acestea sunt prezentate și în secțiunea asupra alternativelor, din EIM.</p> <p>Este adevărat că de la finele anilor 1990, prețul aurului a crescut de la US\$275/oz la US\$500/oz (aplicându-se o medie pe parcursul a 3 ani în privința prețului aurului, conform elementelor legal impuse unei analize</p>

	<p>economice). Dar, costurile de capital inițiale ale proiectului au depășit nivelul triplării, de la US\$192 milioane la US\$638 milioane, iar costurile operațiunilor au depășit și ele nivelul triplării, de la US\$119 milioane la US\$378 milioane, negând orice speranță de beneficiu din creșterea prețului aurului. Este totuși necesar un nivel sporit de recuperare a aurului pentru ca proiectul să fie fezabil.</p>
<p>La cerere, am studiat întreg materialul în limba engleză, referitor la patrimoniile culturale, care constituie cca. 300 de pagini din studiul de impact. Nu știu dacă mai este ceva în această sală care să fi făcut la fel. În cadrul acestui studiu, autorii au abordat multe teme. Au amintit de patrimoniile arheologice, de protejarea patrimoniului arhitectural, de patrimoniul folcloric. În schimb, nu se amintește îndeajuns despre patrimoniul spiritual, despre moștenirea religioasă, despre arheologia industrială. Într-adevăr, au abordat multe teme și la prima impresie se poate spune că este o lucrare perfectă. Și la a doua impresie pot spune lucruri pozitive despre lucrare. În special cu privire la calitatea cercetărilor din domeniul arheologic, care nu sunt de nivel înalt, ci au fost doar publicate. După încă o zi în care am fost la fața locului, m-am întâlnit cu niște arheologi. Am privit săpăturile și m-am convins că în acest caz, studiile arheologice nu pot fi puse la îndoială. Problema era alta. Problema nu este cum decurg cercetările arheologice, ci problema fundamentală este că investitorul își permite să nimicească cel mai important patrimoniu cultural, și anume patrimoniul arheologic. Le dăm banii, pentru care, legislația română are dreptul să le ceară proiectele aferente, ca de altfel și în cazul construirii autostrăzilor din Ungaria. După prezentarea proiectelor, acestea au fost modificate imediat, cu excepția unor cazuri special</p>	<p>De la bun început trebuie subliniat că implementarea proiectului minier nu presupune dinamizarea perimetrului comunei Roșia Montană. În cadrul hărților din Raportul studiului de impact asupra mediului se poate observa care sunt zonele unde RMGC propune cariere.</p> <p>S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. ține cont de importanța patrimoniului cultural de la Roșia Montană și de prevederile legale în vigoare, astfel că în perioada 2001-2006 a alocat un buget pentru cercetarea patrimoniului de peste 10 milioane USD. Având în vedere rezultatele cercetărilor, opiniile specialiștilor și deciziile autorităților competente, bugetul prevăzut de către companie pentru cercetarea, conservarea și restaurarea patrimoniului cultural al Roșiei Montane în viitorii ani, în condițiile implementării proiectului minier, este de 25 de milioane USD, după cum a fost făcut public în Studiul de impact asupra mediului în mai 2006 (vezi Raport la studiul de impact asupra mediului, vol. 32, Plan de management pentru patrimoniul arheologic din zona Roșia Montană, p. 78-79). Astfel, se are în vedere continuarea cercetărilor în zona Orlea, dar în special crearea unui Muzeu modern al Mineritului cu expoziții de geologie, arheologie, patrimoniu industrial și etnografic, amenajarea accesului turistic în galeria Cătălina-Monulești și la monumentul de la Tău Găuri, dar și conservarea și restaurarea celor 41 de clădiri monument istoric și a zonei protejate Centru Istoric Roșia Montană.</p> <p>Astăzi, după cercetări ample desfășurate în ultimii 8 ani, sunt bine cunoscute natura, caracteristicile și distribuția valorilor de patrimoniu – situri arheologice, clădiri monument istorice, dar și biserici și cimitire din zona Roșia Montană.</p>

<p>stipulate de către autorități, în care nu se permite distrugerea siturilor. Nu le voi enumera acum. Cele de însemnătate internațională au fost excluse din planuri, însă pot exista sub forma de insule la granițele teritoriului minei sau în locurile speciale, care, dacă nu sunt valorificate acum, prezintă riscul dispariției mai târziu. Toate celelalte vor fi distruse. Dar ce se distruge? Vor fi distruse cimitirele în întregime, deși forma lor este de însemnătate ridicată. Vor fi distruse toate acele situri care nu au reușit să ajungă pe lista patrimoniului național ocrotit de lege. Dar ceea ce pare a fi cel mai important, este faptul că vor pieri galeriile construite de romani pentru scoaterea minereului din munte, care depășesc 10 km lungime. Deși acestea au dispărut deja din muntele Cetarca, galeriile mai există în muntele Cîrnic, aproape intacte. Știm de existența lor, există documente și prezentări anterioare ale acestora, dar nu pot fi incluse toate pe lista de inventariere.</p> <p>Nu ne par credibile afirmațiile din rezumat, conform cărora aceste labirinturi vor fi puse în evidență imediat după înlăturarea primului strat din munte, prin explozii, sau că vor fi analizate cel puțin posibilitățile lor de valorificare. Vor pieri valori arheologice de o însemnătate mult prea mare. Imaginea localității este deplorabilă. În comparație cu imaginea de acum câțiva ani nu pot spune că este deplorabilă, ci de-a dreptul condamnată la moarte. De ce? Deoarece o mare parte din clădirile de aici, printre care se află peste 40 de patrimonii culturale arhitecturale, 2 biserici și alte clădiri de însemnătate arhitecturală, sunt acum în proprietatea investitorului. De când acest proiect există în imaginația și în conștiința oamenilor, de atunci nimeni nu se mai ocupă de aceste</p>	<p>Amplele cercetări și studii de patrimoniu efectuate în perioada 2000-2006 au permis conturarea unei imagini cuprinzătoare a acestor valori aparținând patrimoniului cultural național și a zonelor cu semnificație spirituală, dar și adoptarea unor măsuri specifice în ceea ce privește protejarea acestora.</p> <p>Astfel, în conformitate cu cerințele Ministerului Mediului și al Gospodării Apelor, respectiv al Ministerului Culturii și Cultelor în cadrul documentației privind Raportul la studiul de impact asupra mediului pentru proiectul Roșia Montană au fost elaborate planuri de management specifice pentru gestionarea și conservarea valorilor de patrimoniu din zona Roșia Montană, în contextul implementării proiectului minier. (vezi Raportul de evaluarea a impactului asupra mediului, vol. 32-33, Plan M – Plan de management al patrimoniului cultural, partea I – Plan de management pentru patrimoniul arheologic din zona Roșia Montană, partea II-a – Plan de management pentru monumentele istorice și zonele protejate din Roșia Montană, partea III-a – Plan de management pentru patrimoniul cultural).</p> <p>Sintetic, valorile de patrimoniu ale Roșiei Montane pot fi rezumate astfel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - galeriile romane din masivele situate în jumătatea de sud a văii Roșiei au fost cercetate în detaliu și s-au propus măsuri de conservare specifice pentru zonele Cătălina Monulești și Piatra Corbului; galeriile romane din masivele situate în jumătatea de nord a văii Roșiei au fost cercetate preliminar și, în cazul unor descoperiri excepționale precum cele din sectorul minier Păru Carpeni, s-au propus măsuri de conservare specifice; zona Orlea – Țarina va fi cercetată în detaliu în intervalul 2007-2012. În ceea ce privește tronsoanele de galerii vechi din partea de sud a masivului Cîrnic, după studierea lor integrală și ținând cont de accesul extrem de dificil, riscul deosebit de ridicat în ceea ce privește siguranța persoanelor, dispersia lor spațială și costurile enorme de întreținere, s-a ajuns la concluzia că este imposibilă conservarea și punerea acestora în valoare prin integrarea într-un circuit turistic a acestora;
---	--

<p>clădiri, starea lor ajungând deplorabilă. RMGC nu renovează casele nelocuite, știind că acestea vor fi demolate oricum, deși printre ele se află numeroase monumente, care conform legii trebuie întreținute și îngrijite. În studiu nu există nici o referire la această problemă. Aș avea câteva observații generale și câteva observații concrete legate de programul cultural. La fel ca și în cazul lucrărilor despre mediul înconjurător, și la capitolul cultură există numeroase greșeli.</p> <p>Știm din istorie că aici a existat o monarhie austro-ungară. Constituie o eroare gravă afirmația conform căreia în studiu se vorbește exclusiv de prezența etniei austriece, în loc de cea maghiară. Poate o afirmație și mai eronată se face când se confundă religia luterană cu religia unitariană. Cred că este destul de clar că hunii se trag din popoarele fino-ugrice. În Roșia Montană nu există locuitori de religie luterană.</p> <p>Problemele generale se referă la răspunsurile pe care le-am auzit pe parcursul acestei audieri. Ele au fost inexacte, neclare și în cele mai neplăcute cazuri, de genul că referitor la acest subiect ne puteți consulta mai târziu sau că suntem deschiși la orice fel de discuții. Eu cred că aici este locul în care trebuie discutate toate problemele acestea.</p> <p>Să nu amânăm aceste discuții și să nu uităm defel că aici vorbim despre un proiect la care lipsesc estimările în bani, fiind departe de acestea, indiferent ce cred unele persoane. Demararea proiectului va avea loc mult mai târziu. Asemenea greșeli am găsit și în proiectul referitor la cultură. Și anume, se vorbește despre însemnătatea prezenței siturilor arheologice, și pe bună dreptate. Însă autorul acestor afirmații este de părere că siturile</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prin cercetările arheologice preventive din anii 2001-2006 au fost conturate și cercetate 13 situri arheologice, pentru unele dintre acestea – după finalizarea cercetărilor exhaustive – s-a luat decizia aplicării procedurii de descărcare de sarcină arheologică, iar în alte cazuri s-a luat decizia conservării in situ – incinta funerară de la Tăul Găuri, vestigiile romane de pe Dealul Carpeni; zona Orlea va fi cercetată în detaliu în intervalul 2007-2012; - cele 41 de clădiri monument istoric din Roșia Montană nu vor fi afectate de dezvoltarea proiectului minier, ci vor fi luate măsuri de reastaurare și conservare a acestor structuri; - din cele 10 lăcașe de cult din Roșia Montană și Corna, vor afectate de dezvoltarea proiectului minier numai cele 4 situate în valea Cornei, cele de pe valea Roșiei fiind conservate integral; - dintre cele 12 cimitire existente în comuna Roșia Montană, 6 urmează să fie afectate de implementarea Proiectului, și va fi necesară relocarea a cca. 410 morminte din totalul 1905. <p>În ceea ce privește informațiile de detaliu cu privire la principalele vestigii arheologice și monumentele istorice, dar și o serie de considerații despre protejarea acestora și măsurile specifice preconizate de planurile de management, vă rugăm să consultați anexa intitulată „Informații cu privire la patrimoniul cultural al Roșiei Montane și gestionarea acestuia”.</p> <p>Până în anul 1999, galeriile romane de la Roșia Montană nu au fost studiate de către specialiști în domeniul arheologiei miniere, deși existența lor era cunoscută de mai bine de 150 de ani. Practic, acest tip de vestigii arheologice erau înainte de anul 2000 o necunoscută din perspectiva unei abordări științifice, referirile legate de acestea fiind de cele mai multe ori empirice. Nici vestigiile arheologice de suprafață nu erau mai bine cunoscute anterior anului 2000, nefiind efectuate aici cercetări arheologice în adevăratul sens al cuvântului, ci informațiile provenind din descoperiri întâmplătoare ocazionate de lucrări agricole, activități de construire, etc.</p>
---	---

<p>patrimoniale de aici nu se ridică la rangul de patrimoniu mondial sau internațional cu care se mândresc siturile din alte mine de pe vremea romanilor. Într-adevăr cunoaștem multe asemenea mine antice, însă această afirmație este greșită, demagogică și derutantă. Este vorba despre o singură mină de acest fel, situată în Las Meduras, o mină de aur de pe vremea romanilor, dar care nu se compară cu valoarea celei de la Roșia Montană. Dacă pun la socoteală acele informații care se leagă de aceste date, veți fi uimiți să aflați următoarele: la Roșia s-a atestat istoric existența exploatării continue a aurului de peste 2000 de ani. Probabil că a existat și în Epoca Bronzului, dar acest fapt este foarte greu de dovedit. Sunt de ajuns și 2000 de ani. Găsim aici galerii și intrări de pe vremea romanilor, temple și cimitire cu inscripții romane, sunt aici urme ale mineritului din Evul Mediu și până la Epoca Modernă. Deci dispunem de dovezi care atestă existența mineritului într-un proces neîntrerupt de peste 2000 de ani, dovezi care sprijină și teoria conform căreia scopul ocupării Daciei de către romani a fost aurul. Hadrian nu a capitulat ca să nu piardă aurul, Marc Aureliu, poate nu mai știe nimeni în afară de mine acest detaliu, Marc Aureliu a fost în stare să liciteze pe timpul războaielor din anul 168 comorile Curții și familiei Imperiale ca să-și finanțeze armata. De ce? Pentru că minele de aur din Dacia și-au încetat activitatea. Îmi cer scuze, nu s-a vorbit până acum despre acest subiect... voi încerca să fiu mai concis, dar urmează partea cea mai importantă. După ce tragem concluziile, ajungem la o situație specială, și anume cea mai importantă din intervenția mea. Și anume tăblițele dacice din ceară. Tăblițele de</p>	<p>Ca urmare, până la începutul anului 2000, despre Roșia Montană ca sit antic minier de epocă romană se putea spune că este o zonă cu potențial arheologic semnificativ, în care nu se efectuaseră săpături arheologice propriu-zise, necesare pentru a contura în detaliu diversele elemente componente și caracteristici, precum și localizarea și distribuția spațială a vestigiilor miniere antice din cadrul sitului.</p> <ul style="list-style-type: none"> • • În ciuda acestor realități, la Roșia Montană statul român a derulat – vreme de mai bine de 60 de ani -exploatarea zăcămintului auro-argintifer, chiar și după ratificarea Legii nr. 5/2000 unde sunt menționate ca valori de patrimoniu cultural și galeriile romane ale exploatărilor miniere aurifere, fără a fi date alte precizări privind localizarea, caracteristicile și distribuția acestora. <p>În contextul implementării unui nou proiect minier în această zonă, cercetările arheologice preventive la Roșia Montană au demarat în anul 2000 prin participarea colectivelor de arheologi de la Muzeul Național al Unirii Alba Iulia și de la Institutul Național al Monumentelor Istorice, București, iar în ceea ce privește studiul galeriilor antice s-a apelat la expertiza unei echipe de arheologi minieri de la Universitatea Toulouse Le Mirail din Franța, coordonată de dr. Beatrice Cauuet. Începând cu anul 2001, luând în considerare concluziile studiilor preliminare din anul precedent, a fost instituit Programul Național de Cercetare “Alburnus Maior” prin Ordinul Ministrului Culturii și Cultelor nr. 2504 din 07.03.2001, unul dintre obiectivele acestuia fiind investigarea de către specialiști a galeriilor miniere romane și medievale din acest areal, precum și inventarierea și propunerea de soluții de conservare/restaurare a porțiunilor reprezentative. Astfel, administrația centrală, respectiv Ministerul Culturii și Cultelor s-a implicat din anul 2000 și până în prezent, conform atribuțiilor sale legale, în ceea ce privește problematica galeriilor romane de la Roșia Montană.</p>
---	--

<p>ceară de la Roșia Montana. Acestea reprezintă documentele de necontestat din acea vreme despre comunitatea de mineri care a trăit aici și de la care ne-a rămas acest patrimoniu arheologic. Din cele 25 care s-au păstrat, 13 sunt la muzeul de istorie din Budapesta. Deci există o situație specială. Altele și celelalte obiecte etnografice, precum și tăblițele de ceară reprezintă un patrimoniu spiritual atât de important, încât în 2003 UNESCO a decis să acorde acestora rangul de patrimoniu cultural mondial, stabilindu-se astfel o nouă scară de valori în cadrul patrimoniilor spirituale. Tot aici aparțin marile biblioteci din timpul Regelui Matei Corvin. Toate acestea duc la concluzia că aici este vorba despre un patrimoniu cultural deosebit, de care aparțin atât valorile naturale, cât și cele din mediul înconjurător. Toate opiniile formate în Ungaria, în România și în cadrul ICOMOS (Comisiei Internaționale pentru Monumente și Situri) arată acest lucru. Este interesant și curios faptul că nu se găsesc referiri bibliografice la această temă. Poate e bine de remarcat faptul că în anii 2002, 2003 și 2005 trei ședințe comune ale ICOMOS au adus decizii în această privință. În fiecare caz în parte și-au prezentat grijile față de acest proiect și și-au oferit ajutorul. În anul 2005, toamna trecută, în cadrul uneia din aceste ședințe comune s-a însemnat o dată importantă. Decizia aparține în totalitate guvernului român, dar am aflat de la președintele comisiei naționale ICOMOS din România că există planuri pentru discuții în acest sens în septembrie. Asta înseamnă că există preocupări referitoare la patrimoniul</p>	<p>Conform prevederilor legale în vigoare în România, compania a asigurat resursele financiare necesare pentru evaluarea și studierea acestor tipuri de vestigii arheologice. Respectând opiniile și concluziile cercetătorilor care au efectuat aceste studii și deciziile autorităților competente – Ministerul Culturii și Cultelor și Comisia Națională de Arheologie, respectiv Comisia Națională a Monumentelor Istorice, compania a asigurat și o serie de cheltuieli materiale – dotări, echipamente de lucru și de protecția muncii, cheltuieli cu forța de muncă – constituirea unui colectiv permanent de mineri pentru acces și asistența în subteran a echipei de arheologi mineri, întreținere lucrări subterane. Astfel, în contextul elaborării Raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului, a fost elaborat un buget dedicat acestor tipuri de lucrări.</p> <p>În decursul a opt ani de cercetări la Roșia Montană, au fost explorați peste 140 km de lucrări miniere subterane din toate epocile, două treimi fiind localizate în masivele Cârnic și Cetate, din care aproape 7 km cumulați sunt lucrări miniere antice săpate cu unelte de fier (daltă și ciocan) sau cu focul. Lucrările moderne și recente, identificabile în urma studierii pereților lor (urme de împușcare prin perforare, forma generală a lucrărilor, comparație cu planurile miniere de arhivă, etc.), se datează fără alte detalii între secolele al XVII-lea și începutul secolului al XX-lea, prin intermediul analizelor de carbon radioactiv pe cărbune de lemn sau pe lemn conservat. Cei 7 km de galerii datate în epoca romană reprezintă suma tuturor lucrărilor de acest tip identificate și cartate, în toate masivele în care s-a efectuat cercetarea, nefiind vorba despre un tot unitar. Astfel, conform concluziei echipei care a efectuat cercetarea, marea majoritate a lucrărilor vechi au fost revizitate și parțial reexploatate de minierii care s-au succedat de-a lungul secolelor.</p> <p>Menționăm, de asemenea, că săpătura arheologică care permite restituirea, datarea și interpretarea, contribuie în același timp la creșterea vulnerabilității galeriilor. Mai precis, degajarea lucrărilor vechi le face accesibile tuturor și, în consecință, le expune unor degradări. În egală măsură, executarea unor</p>
--	--

<p>mondial. Academia Română de Științe și-a expus deja punctul de vedere asupra ocrotirii naturii și ocrotirii culturale, cu câțiva ani în urmă.</p> <p>Legea mineritului, care a fost semnată de România cu câțiva ani în urmă, interzice mineritul în zonele cu situri arheologice însemnate. Acest lucru nu a fost pomenit încă în această seară. Să aflăm mai multe despre acest subiect. În urmă cu câțiva ani, 1038 de oameni de știință au semnat acel document prin care contestă deschiderea minei din Roșia Montană. Doamnelor și domnilor! Investiția de la Roșia Montană înseamnă un venit care iese din țară în proporție de 80%. Din acesta, 19,3% rămâne Guvernului Român, abia 1/5 din întregul venit. Rămân în urmă un peisaj distrus, pericolul deșeurilor cu conținut de cianuri și altele. Îmi cer scuze, dar trebuie să fiu primul în această seară care pomenește de pericolul infiltrării acizilor. Deși este un subiect foarte important, din câte am observat, și acesta a fost omis din studiul de impact. Revenind la subiect, diferitele comunități s-au opus vehement demarării acestui proiect. Chiar și biserica, dar trebuie ascultate toate părțile, trebuie aflate toate părerile. Așa se întâmplă și la Roșia. Accentuez că fiecare Biserică, dar mai ales Biserica Ortodoxă s-a opus cel mai vehement acestui proiect. Acesta s-a exprimat cel mai clar cu privire la nerenunțarea la teritoriile care îi aparțin.</p>	<p>săpături arheologice exhaustive determină, cum este și firesc, dispariția „zăcămintului arheologic”, deoarece, în momentul finalizării săpăturilor, nu rămân decât structurile goale (galerii și alte lucrări), informațiile cronologice (inventarul arheologic) în totalitatea lor fiind recuperate în timpul săpăturilor.</p> <p>Informații de detaliu asupra descoperirilor arheologice întâmplătoare și a cercetărilor arheologice preliminare (de suprafață și subteran) din zona masivului Orlea, au fost publicate în Raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului pentru Proiectul Roșia Montană, vol. 6 – Studiu de condiții inițiale asupra patrimoniului cultural, Anexa I, p. 219-222.</p> <p>În Studiul de condiții inițiale asupra patrimoniului cultural se precizează – vol. 6, p. 45 - că în ceea ce privește zona masivului Orlea, este planificată continuarea cercetării arheologice preventive de suprafață și subteran, respectiv într-o zonă cu potențial arheologic reperat. De asemenea, se specifică faptul că cercetările întreprinse până în acest moment în zona acestui masiv au avut un caracter preliminar. Amintim că în cadrul studiului se face precizarea: “Cum dezvoltarea Proiectului în zona Orlea este preconizată pentru o dată mai târzie, investigațiile de arheologie de suprafață și subteran se vor concentra în acest perimetru începând cu 2007”. Astfel, activitățile de construcție implicate de dezvoltarea Proiectului, nu vor putea fi inițiate înainte de finalizarea cercetărilor arheologice, desfășurate în conformitate cu prevederile legislative românești și recomandările și practicile internaționale.” (Studiul de condiții inițiale asupra patrimoniului cultural, vol. 16, p. 43).</p> <p>Conform prevederilor legale, RMGC va finanța în perioada 2007 – 2012 un program de cercetări arheologice preventive desfășurat de către specialiști abilitați. În baza analizei rezultatelor acestor cercetări se va putea apoi decide aplicarea sau nu a procedurii de descărcare de sarcină arheologică. Nu există prevederi legale care să interzică desfășurarea cercetărilor arheologice cu caracter preventiv în cazul zonelor cu patrimoniu arheologic reperat, așa cum este cazul zonei Orlea.</p>
--	---

Cum în cadrul zonelor protejate conturate actualmente în perimetrul proiectului minier Roșia Montană, respectiv Cătălina Monulești, Coș, Piatra Corbului și Păru Carpeni, arheologii francezi au precizat că au pus în evidență majoritatea tipurilor de lucrări miniere care există și în celelalte sectoare miniere care vor fi afectate totuși, după cercetarea lor, de către proiectul minier, compania și-a asumat susținerea financiară și logistică a lucrărilor de conservare și restaurare în aceste perimetre. RMGC va pune la dispoziție resursele financiare necesare pentru cercetarea arheologică ce va continua în sectorul minier Păru Carpeni și pentru realizarea atât a conservării *in situ* a camerelor ce adăpostesc roțile hidraulice, cât și a instalațiilor hidraulice și a echipamentelor auxiliare propriu-zise care vor fi, la rândul lor, restaurate. Suplimentar sunt prevăzute fonduri din partea companiei pentru construirea unor noi roți hidraulice, identice cu cele antice. Toate aceste acțiuni prevăzute de RMGC credem că vor spori spectrul de atracții turistice din zonă.

În ceea ce privește galeriile miniere istorice, datând din epoca romană, descoperite în sectoarele miniere Cătălina Monulești și Păru Carpeni, sunt prevăzute ample lucrări de redeschidere, consolidare și amenajare care să permită conservarea lor *in situ* și amenajarea lor pentru un circuit public de vizitare. Această decizie a luat în considerare valoarea și semnificația vestigiilor arheologice excepționale păstrate în aceste galerii, respectiv instalații romane din lemn realizate în epoca romană pentru evacuarea apelor de mină (așa numitele „roți romane”). În același timp, galeria Cătălina Monulești are faima de a fi cea în care – la mijlocul secolului al XIX-lea s-au găsit – a fost descoperit cel mai semnificativ lot de tăblițe cerate (conform surselor de arhivă istorică fiind vorba de peste 11 piese, dintr-un total cunoscut până astăzi de 32 de astfel de artefacte).

Cea mai mare parte a lucrărilor miniere antice din masivul Cârnic, dar și din celelalte sectoare miniere, sunt accesibile, în condiții dificile, doar

specialiștilor, fiind practic aproape inaccesibile publicului larg. Mai mult, normele de securitate ce reglementează desfășurarea unor activităților publice de vizitare în muzeele din Uniunea Europeană și care vor fi adoptate și în România, nu sunt compatibile cu transformarea integrală a galeriilor romane, expuse în permanență unor factori de risc ridicat, într-un spațiu public destinat turiștilor. Menționăm faptul că vor exista însă porțiuni consistente de galerii romane care vor fi păstrate *in situ*. Ca o măsură de minimizare a impactului asupra acestei categorii de vestigii arheologice, pe lângă cercetarea deplină și publicarea rezultatelor acesteia, specialiștii au considerat că este necesară realizarea unui model grafic tridimensional al acestor structuri, cât și realizarea unor replici la scara de 1:1 a acestora în cadrul viitorului muzeu al mineritului care va fi construit în curând la Roșia Montană. Ținând cont de caracteristicile rețelelor studiate, este vorba de operațiuni de restaurare extrem de ample, foarte costisitoare, la care trebuie adăugat un cost de întreținere deloc de neglijat pe termen lung.

În conformitate cu cerințele Ministerului Mediului și Gospodăririi Apelor, respectiv ale Ministerului Culturii și Cultelor în cadrul documentației privind Raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului pentru proiectul Roșia Montană au fost elaborate planuri de management specifice pentru gestionarea și conservarea valorilor de patrimoniu din zona Roșia Montană, în contextul implementării proiectului minier, implicit în ceea ce privește galeriile miniere istorice (vezi Raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului, vol. 32-33, Plan M – Plan de management al patrimoniului cultural, partea I – Plan de management pentru patrimoniul arheologic din zona Roșia Montană, partea II-a – Plan de management pentru monumentele istorice și zonele protejate din Roșia Montană, partea III-a – Plan de management pentru patrimoniul cultural). În aceste planuri de management sunt prezentate pe larg obligațiile și responsabilitățile pe care compania, conform deciziilor administrației culturale centrale, și le asumă în contextul implementării proiectului său minier – în ceea ce privește protejarea și conservarea valorilor de patrimoniu din zona Roșia Montană: vestigii

	<p>arheologice de suprafață și subteran, clădiri monument istoric, zone protejate, elemente de patrimoniu imaterial, elemente de peisaj cultural etc.</p> <p>Menționăm că în afara obligațiilor asumate de către RMGC, în privința protejării și conservării vestigiilor arheologice și a monumentelor istorice, există o sumă întregă de obligații care revin atât autorităților publice locale din Roșia Montană și județul Alba, cât și autorităților publice centrale, respectiv statului român. Planurile de management pentru patrimoniu cultural din cadrul Raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului aduc precizări asupra acestor aspecte (vezi Raport la studiul de evaluare a impactului asupra mediului, vol. 32, Plan de Management pentru patrimoniul arheologic din zona Roșia Montană, p. 21-22, 47, 52-53, 66-67 și Raport la studiul de evaluare a impactului asupra mediului, vol. 33, Plan de Management pentru monumentele istorice și zonele protejate din zona Roșia Montană, p. 28-29, 48-50, 52-53, 64-65, p. 98 – Anexa 1).</p> <p>Ținând cont de importanța patrimoniului cultural de la Roșia Montană și de prevederile legale în vigoare, S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. a alocat în perioada 2001-2006 un buget pentru cercetarea patrimoniului de peste 10 milioane USD. Mai mult decât atât, ținând cont de rezultatele cercetărilor, de opiniile specialiștilor și deciziile autorităților competente, bugetul prevăzut de către companie pentru cercetarea, conservarea și restaurarea patrimoniului cultural al Roșiei Montane în viitorii ani, în condițiile implementării proiectului minier, este de 25 de milioane de dolari, așa cum a fost făcut public în Studiul de Impact asupra Mediului în mai 2006 (vezi Raport la Studiul de Impact asupra Mediului, vol. 32, Plan de Management pentru patrimoniul arheologic din zona Roșia Montană, p. 78-79). Astfel, se are în vedere continuarea cercetărilor în zona Orlea, dar în special crearea – conform unuia dintre obiectivele enunțate ale Programul Național de Cercetare “Alburnus Maior” - unui Muzeu modern al Mineritului cu expoziții de geologie, arheologie, patrimoniu industrial și etnografic, precum și amenajarea accesului turistic în galeria Cătălina-Monulești și la monumentul</p>
--	---

de la **Tău Găuri**, cât și **conservarea și restaurarea celor 41 de clădiri monument istoric și a zonei protejate Centru Istoric Roșia Montană.**

Potrivit recomandărilor formulate de echipa de cercetători francezi și a practicilor internaționale în domeniu decizia de a păstra cele mai importante vestigii arheologice din cadrul sitului Roșia Montană *in situ* sau sub forma unor replici fidele pare fi soluția care servește cel mai bine punerii în valoare a patrimoniului. În cazul replicilor lucrărilor miniere vor fi recreate și condițiile existente în subteran, respectând însă normele naționale și ale Uniunii Europene în ceea ce privește securitatea, astfel încât vor fi accesibile publicului larg. De asemenea, se vor păstra și instalațiile miniere de tipul roților hidraulice, atât sub formă de piese originale - ce vor fi stabilizate prin lucrări specifice de conservare și restaurare -, cât și de reconstituiri realizate la scara 1:1.

Ca o alternativă s-a avut în vedere și elaborarea unui studiu de specialitate prin care s-au făcut estimări financiare legate de conservarea integrală și punerea în circuit turistic a galeriilor situate în Masivul Cărnic. Astfel trebuie precizat că investițiile necesare pentru amenajarea și întreținerea unui circuit public de vizitare în acest masiv se ridică la un nivel nejustificabil economic (vezi în anexă broșura informativă intitulată *Evaluarea costurilor lucrărilor de amenajare a rețelelor miniere istorice din masivul Cărnic* elaborată în colaborare de către firmele britanice Gifford, Geo-Design și Forkers Ltd.).

În ceea ce privește invocarea unor galerii și situri dacice trebuie să precizăm că rezultatele cercetării arheologice nu au evidențiat, până în acest moment, prezența unor vestigii care să poată fi atribuite - în baza unor dovezi certe - acestui neam antic. Nicăieri în cuprinsul acestor galerii sau în cercetările de suprafață desfășurate în tot perimetrul Roșiei Montane nu au fost descoperite materiale arheologice care să pună în evidență cu certitudine o prezență dacică, cu atât mai mult o exploatare auriferă efectuată anterior cuceririi romane.

	<p>În concluzie, precizăm că galeriile vechi romane au fost investigate în ultimii 8 ani de către o echipă specializată. Cercetarea de acest tip – cunoscută sub denumirea de cercetare arheologică preventivă/de salvare - se face însă, peste tot în lume, în conexiune cu interesul economic pentru anumite zone, iar costurile acesteia, ca și costurile de punere în valoare și întreținere a zonelor păstrate, sunt asigurate de cei care fac investiția, realizându-se un parteneriat public–privat în sensul protejării patrimoniului cultural, conform prevederilor Convenției europene de la Malta (1992) cu privire la protejarea patrimoniului arheologic [1].</p> <p>Pentru informații de sinteză asupra istoricului cercetărilor și al principalelor descoperiri legate de galeriile istorice de la Roșia Montană, precum și pentru a cunoaște concluziile specialiștilor în această chestiune, dar și evaluările făcute pentru realizarea unui traseu turistic dedicat structurilor miniere istorice din masivul Cărnic sau opiniile formulate în anul 2004 de către Edward O’Hara, raportor pe probleme de patrimoniu al Adunării Parlamentare a Consiliului Europei vă rugăm să consultați anexa intitulată „Informații cu privire la patrimoniul cultural al Roșiei Montane și gestionarea acestuia”, precum și versiunea anexată, în limba română a raportului O’Hara. Informații de detaliu asupra problematicii complexe a studiului lucrărilor miniere vechi de la Roșia Montană, a rezultatelor acestor cercetări și a perspectivelor de punere a lor în valoare sunt disponibile în Raport la studiul de evaluare a impactului asupra mediului pentru proiectul Roșia Montană, vol. 6 – Studiu de condiții inițiale, p. 26, 32-53, 79-105.</p> <p>Referințe: [1] Textul convenției este disponibil la adresa web: http://conventions.coe.int/Treaty/Commun/QueVoulezVous.asp?NT=143&CM=8&DF=7/6/2006&CL=ENG</p>
În anul 1986 ... am luat parte la un proiect care a avut ca	închiderea și reabilitarea iazului de decantare a sterilului (IDS) este descrisă

<p>subiect principal cianurile. Nu mă provocați să vă vorbesc despre efectele benefice ale acidului cianhidric. O fac cu plăcere, dar nu aici și acum. Am oprit acest proiect atunci. Pe scurt, asta a fost. A doua întrebare. Eu lucrez în cercetare, deci pun în practică idei și invenții. Nu demult am finalizat o invenție. Știu din experiență că atunci când încerci să pui în practică o teorie, planurile scrise negru pe alb se transformă total, deoarece nu este vorba despre lucruri naturale, la care te poți aștepta. Nimeni nu a vorbit încă azi despre această temă. Poate am înțeles greșit, dar aș dori un răspuns la această întrebare. Dacă am auzit bine, aveți de gând să folosiți ca strat învelitor la închidere un material artificial. În care dintre straturi ați plănuit să-l folosiți? Doar în spațiul de depozitare sau și la construirea barajului? Sau nu am înțeles eu bine? Doar în spațiul de depozitare sau și la construirea barajului? Sau nu am înțeles eu bine? Încă o ultimă întrebare: de ce nu s-a putut face public acest studiu mai devreme? Și eu am dat peste el din întâmplare, în timp ce făceam observații referitoare la un plan de afaceri. Eu cred că din punct de vedere tehnic, este o abordare destul de îndrăznească. Restul să adauge fiecare cum crede de cuviință.</p>	<p>în detaliu în Planul de închidere și reabilitare a minei (Planul J din EIM). Capitolul 4.5 descrie sistemul de acoperire al iazului și zonei barajului, iar subcapitolele 4.4.4 și 4.4.5 tratează chestiuni legate de calitatea și epurarea apei. Cu toate că în studiul EIM sunt disponibile mai multe informații, prezentăm pe scurt procesul de închidere și reabilitare a IDS.</p> <p>În ultimii ani de exploatare, sterilele vor fi depozitate într-un mod care să asigure corelarea cu planurile finale de profilare a suprafeței sterilelor. La finalul procesării minereului, apa decantată din iazul de steril va fi eliminată și, după distrugerea cianurii, va fi pompată în cariera Cetate pentru accelerarea înundării acesteia. Suprafața sterilelor va fi acoperită cu un strat de tipul "stocare și eliberare" cu o grosime de aproximativ 120-190 cm, în funcție de rezultatele obținute pe loturile experimentale (testările vor fi efectuate în faza de operare pentru a analiza diverse sisteme de acoperire și a confirma că sunt adecvate pentru haldele de rocă sterilă și iazul de decantare a sterilului).</p> <p>Criteriile de proiectare ale stratului de acoperire au în vedere minimizarea pătrunderii oxigenului în sterile (pentru a preveni acidifierea) și a infiltrării apei din precipitații. Stratul de acoperire a sterilelor va fi nivelat pentru a facilita scurgerea apelor de suprafață în canale și șanțuri de drenaj. Dacă este cazul, barajul de sterile va fi reprofilat și acoperit cu un strat simplu de sol, pentru că materialul din care este construit barajul nu este predispus la acidifiere.</p> <p>Se preconizează că exfiltrațiile prin baraj vor necesita tratare pentru eliminarea compușilor de azot, metalelor și metaloidelor, sulfatilor și calciului, astfel încât să se atingă limitele la evacuare prevăzute de normele românești. În faza de operare se va realiza și testa un sistem semi-pasiv de tratare (de exemplu biologic). În cazul în care ratele de eliminare sunt satisfăcătoare și se asigură conformarea cu reglementările legale, acest sistem va fi folosit pentru tratamentul pe termen lung al apei. Dacă performanța sistemului semi-pasiv nu este satisfăcătoare, stația de epurare convențională va fi disponibilă ca rezervă.</p>
---	---

În ceea ce privește momentul în care Studiul EIM a fost făcut public, menționăm faptul că Consultarea și informarea publicului în cadrul procedurii de evaluare a impactului asupra mediului, inclusiv punerea la dispoziția publicului a documentației pentru consultarea Raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului (EIM) s-a făcut cu respectarea prevederilor (i) art. 11 (2), art. 12 și art. 15 din Hotărârea Guvernului nr. 918/2002 privind stabilirea procedurii-cadru de evaluare a impactului asupra mediului și pentru aprobarea listei proiectelor publice sau private supuse acestei proceduri ("HG nr. 918/2002")[1], (ii) capitolul III privind informarea și participarea publicului la procedura de evaluare a impactului asupra mediului din Ordinul ministrului apelor și protecției mediului nr. 860/2002 privind aprobarea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului și de emitere a acordului de mediu ("Ordinul nr. 860/2002"), precum și a principiilor stabilite în cuprinsul Convenției de la Aarhus privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziei și accesul la justiție în probleme de mediu[2], dar și a prevederilor Directivei 85/337/EEC privind evaluarea impactului asupra mediului a proiectelor publice și private.

În conformitate cu prevederile Ordinului nr. 860/2002, dezbaterile publice au fost planificate împreună cu Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor, în zile lucrătoare, dar în afara orelor de program, pentru a permite publicului interesat să participe, astfel:

(i) „Art. 41 - Ședința de dezbateri publică are loc în prezența reprezentanților autorității publice competente pentru protecția mediului, în modul cel mai convenabil pentru public, pe teritoriul unde urmează să se implementeze proiectul și în afara orelor de program”;

(ii) „Art. 27. - (1) În termen de 5 zile de la primirea raportului EIM și, după caz, a raportului de securitate **autoritățile publice pentru protecția mediului stabilesc, de comun acord cu titularul proiectului, oportunitățile de participare a publicului la luarea deciziilor legate de proiect, pe care le anunță prin mass-media.** (2) Sub îndrumarea autorității publice competente titularul de proiect organizează dezbateri publice în cadrul cărora prezintă

	<p>raportul EIM, conform prevederilor art. 39-44.”</p> <p>Referințe:</p> <p>[1] Precizăm faptul ca HG nr. 918/2002 a fost abrogată prin HG nr. 1213/2006 privind stabilirea procedurii-cadru de evaluare a impactului asupra mediului pentru anumite proiecte publice și private, publicată în <i>Monitorul Oficial</i>, Partea I nr. 802 din 25/09/2006 (“HG nr. 1213/2006”).</p> <p>Cu toate acestea, având în vedere prevederile art. 29 din HG nr. 1213/2006 în care se specifică faptul că <u>“Proiectele transmise unei autorități competente pentru protecția mediului în vederea obținerii acordului de mediu și supuse evaluării impactului asupra mediului, înainte de intrarea în vigoare a prezentei hotărâri, se supun procedurii de evaluare a impactului asupra mediului și de emiteră a acordului de mediu aflate în vigoare la momentul depunerii solicitării”</u> menționăm că în privința proiectului S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. sunt încă incidente dispozițiile HG nr. 918/2002.</p> <p>[2] Convenția de la Aarhus a fost ratificată de România prin Legea nr. 86/2000 pentru ratificarea Convenției privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziei și accesul la justiție în probleme de mediu, semnată la Aarhus la 25 iunie 1998.</p>
<p>La capitolul despre riscuri, la pagina 60 se amintește despre faptul că firma Transgold a efectuat cercetări cu privire la efectele evaporării acidului cianhidric și că nu s-au găsit nici un fel de efecte dăunătoare. Chiar credeați că Transgold este demnă de încredere în opinia publică din Ungaria după catastrofa cu cianuri din 2000? Nu credeți că a fost o alegere potrivită. Nu am găsit nici o referire la detalierea datelor științifice, la modalități, nimic.</p>	<p>Sterilul de procesare va fi depozitat în iazul de decantare având o concentrație de 5-7 ppm de cianură WAD (ușor dissociabilă în acizi slabi), care este sub limita impusă de Directiva UE privind deșeurile miniere, recent aprobată, adică de 10 ppm de cianură WAD. După depozitarea sterilelor au loc o serie de procese chimice care au ca rezultat modificarea în timp a concentrației de cianură din iazul de decantare. În urma depunerii, soluțiile apoase vor cunoaște trei procese diferite:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Cea mai mare parte a apei rezultată din procesul tehnologic și evacuată în iaz împreună cu sterilele de procesare, cu cianuri în concentrația menționată mai sus, va fi recircuită și refolosită în uzina de procesare. 2.O parte se va evapora în funcție de pH-ul din iazul de decantare, de condițiile meteorologice și de geometria iazului. Evaporarea crește în timpul

	<p>verii. Cantitatea de cianură evaporată variază în funcție de variabilele menționate mai sus.</p> <p>3. Un procent de până la 40% va fi reținut inițial, fiind atașat de particulele solide. Pe măsură ce sterilele sunt îngropate, este generat un mediu neutralizator, iar o serie de mecanisme de descompunere vor descompune cianura în timp.</p> <p>În ceea ce privește exfiltrațiile din iazul de decantare acestea vor fi captate în totalitate de către iazul secundar de retenție, situat în aval de iazul de decantare și vor fi repompate în iaz, astfel încât nici un fel de apă cu conținut de cianuri nu va ajunge în rețeaua hidrografică.</p> <p>Iazul de decantare a fost proiectat cu patru elemente de proiectare foarte importante, care încorporează parametrii de protecție a pânzei freatice. Acestea includ un baraj inițial cu permeabilitate redusă, un strat coluvial cu permeabilitate redusă în bazinul iazului de decantare, un sistem secundar de retenție și bazin de colectare și un sistem de tratare finală a oricăror exfiltrații de apă.</p> <p>Modelarea bilanțului masei cianurilor trebuie să fie semi-cantitativă până când soluția reală și concentrațiile din aer pot fi obținute din procesul de exploatare. Modelul a fost dezvoltat utilizând informațiile din fluxul tehnologic proiectat, din modelul degradării cianurii și din alte surse disponibile, inclusiv din amplasamente similare în care se desfășoară procese asemănătoare. Date fiind limitările sale, bilanțul masic identifică și estimează în mod adecvat cele mai semnificative componente pentru bilanțul cianurilor și ilustrează destinația pe care o are cianura în cadrul procesului și în cadrul iazului de decantare.</p> <p>Estimarea bilanțului masic în iazul de decantare și a dispersiei asociate din aer este în principal simplă. Sterilele descărcate în iaz și concentrația cianurilor din aceste sterile sunt relativ cunoscute. Concentrația totală de cianură este considerată a fi de 7 mg/L, la ieșirea din unitatea de</p>
--	---

	<p>denocivizare a cianurii. Acest lucru implică o concentrație de cianură WAD (ușor eliberabilă) care se încadrează în intervalul de la 4 la 6 mg/L. Pe baza ratei de deversare și a concentrației, se estimează că iazul de decantare va primi pe an aproximativ 97 tone cianuri totale. Pe baza volumului porilor din steril, aproximativ o treime din acest total va fi reținut în sterile, iar 66 tone/an vor fi conținute de apa din iazul de decantare, care se va recircula în procesele tehnologice.</p> <p>Degradarea cianurii în iazul de decantare este un proces bine cunoscut. O mare parte din degradare reprezintă, de fapt, volatilizare. În mod general se consideră că 90% este volatilizare, restul este reprezentat de alte procese chimice.</p> <p>Acest model a fost dezvoltat în mod special pentru acest proiect așa cum este prezentat în Secțiunea 4.1.4.8, în Volumul 8, Capitolul 2, <i>Procese Tehnologice</i>. Pe baza acestui model aproximativ jumătate din cianură este pierdută prin degradare pe durata unui an. Dacă se presupune că 90 la sută din această pierdere se datorează emisiilor în aer, rezultă că aproximativ 30 tone/an se pierd în aer. Modelul bilanțului cianurilor este discutat mai detaliat, cu dovezi aduse în sprijinul ipotezelor, în Volumul 8, Capitolul 2, <i>Procese Tehnologice</i>, Secțiunea 4.1.3. Deși există o serie de presupuneri cu privire la bilanțul cianurilor în iazul de decantare, numerele reprezintă medii aproximative pe intervale mici. Se vor înregistra și abateri de la această estimare, dar în prezent bilanțul masic este destul de precis pentru această fază a proiectului. Una dintre abaterile cele mai probabile va fi aceea că se vor înregistra niveluri mai scăzute de cianură deversată în iazul de decantare. Pentru această fază a proiectului, ca măsură de siguranță au fost presupuse concentrații ridicate ale cianurii care iese din procesul de denocivizare. Procesul INCO SO₂/Air selectat pentru denocivizarea cianurii a produs în mod regulat concentrații de cianură WAD mai mici de 2 mg/L. Evident, în cazul în care se obțin concentrații mai reduse ale cianurii deversate, atunci vor avea loc și emisii în aer ale cianurii din iazul de decantare mai reduse.</p>
Găsesc puțin îngreunată procedura conform căreia pe	Analizând Ordinul ministrului mediului și protecției mediului nr. 860/2002

<p>parcursul întregii zile ai pretins să ți se dea cererile în scris. Eu v-am pus 5 întrebări în urmă cu o lună, la care încă nu am primit răspuns, deși mi-ai promis că voi avea răspunsurile în cutia poștală de la e-mail până ce va începe această audiere. Încă nu le-am găsit.</p>	<p>pentru aprobarea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului și de emitere a acordului de mediu, reiese faptul că nu există un termen legal pentru elaborarea răspunsurilor. Există o singură prevedere legală referitoare la elaborarea răspunsurilor, la art. 44:</p> <p>„(1) În timpul ședinței de dezbatere publică titularul proiectului descrie proiectul propus și evaluarea făcută în studiul de impact asupra mediului, răspunde întrebărilor publicului și răspunde argumentat la propunerile justificate ale publicului, pe care le-a primit în formă scrisă înaintea respectivei ședințe de audiere;</p> <p>(2) Autoritatea competentă pentru protecția mediului înregistrează propunerile bine justificate ale publicului, exprimate în cadrul acestei ședințe, pe formularul prevăzut în anexa nr. IV.1, pe care a consemnat și propunerile bine justificate primite înainte de data dezbaterii publice;</p> <p>(3) În baza rezultatelor dezbaterii publice, autoritatea competentă pentru protecția mediului evaluează propunerile/comentariile motivate ale publicului și solicită titularului completarea raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului cu o anexă care conține soluții de rezolvare a problemelor semnalate, conform formularului prezentat în anexa nr. IV.2.”</p> <p>Ca să conchidem, aceste răspunsuri vor fi întocmite în cel mai scurt timp de la momentul în care se trimite cererea respectivă de la autoritatea publică de protecție a mediului.</p>
<p>RMGC nu are de gând să protejeze baza rezervorului de depozitare a deșeurilor de la Roșia Montană, dar deșeurile nu se scurg doar prin evaporare la suprafață, ci și prin infiltrarea în pânza freatică, proces pe care nu-l poți evita decât dacă folosești de la început un strat de folii sau de material geotextil, așa cum sunt cerințele în mod normal. Acest material nu protejează totuși în totalitate. În cadrul studiului nu se amintește de această protecție, deși în raportul despre poluarea cu cianuri, efectuat de UNP în martie 2000 chiar și locul de</p>	<p>Barajul propus pentru TMF de la Roșia Montană, ca și barajul secundar de la bazinul de captare sunt proiectate în mod riguros, așa încât să depășească directivele românești și internaționale, pentru a face față unor precipitații foarte importante, și să prevină avariile la dig datorate supraîncărcării și orice deversări de cianură asociate unui asemenea eveniment , ca și poluarea suprafețelor sau a apelor freactice. Baia Mare nu a fost proiectată conform aceluși standarde foarte înalte și nu a avut capacitatea necesară pentru a rezista incidentului provocat de furtuna din 2000.</p>

<p>depozitare de la Aurul a fost protejat la bază. Ceea ce ne intrigă este faptul că nu vreți să protejați un loc de depozitare de 40 de ori mai mare, știind că implică costuri mari, însă merită investiția.</p>	<p>Pentru a asigura suficientă capacitate pentru a preveni deversarea, supraînălțarea din fiecare etapă a TMF pe parcursul întregii durate de existență a proiectului este determinată ca suma volumului proiectat necesar pentru: (1) a stoca apa și sterilele de procesare pentru volumul maxim normal de sterile de procesare și volumul mediu al TMF; (2) a stoca apele provenite în urma a doua evenimente meteorologie cu PMP – Precipitații Maxime Posibile și, (3) a asigura o plajă pentru reziduuri și înălțime de gardă suplimentară pentru protecția față de valuri la volumul de sterile din fiecare etapă pe parcursul funcționării; un criteriu conservator de stabilire a înălțimii de gardă se bazează pe o capacitatea de stocare la PMF plus 1 metru de înălțare a valurilor.</p> <p>TMF a fost proiectat pentru a satisface cele mai stringente evenimente meteorologice - PMP. În plus, pentru a fi siguri că TMF poate prelua în orice moment un volum total rezultat din PMF, acesta este proiectată efectiv pentru a reține în siguranță debitele rezultate în urma a doua evenimente meteo PMP consecutive. De aceea, instalația TMF de la Roșia Montană este concepută pentru a reține un volum total al debitelor de peste patru ori mai mare decât valorile prevăzute de directivele guvernului român și de 10 ori mai mare decât debitele din precipitații înregistrate în cazul ruperii barajului de la Baia Mare. Va fi construit un deversor pentru cazuri de urgență la dig, pentru situația improbabilă în care pompele ar putea ceda din cauza unei avarii sau a unei căderi de putere, în același timp cu cel de-al doilea eveniment meteo PMP. De aceea, proiectul instalației TMF depășește semnificativ standardele de siguranță impuse. Această măsură a fost luată pentru a se asigura că riscurile implicate de folosirea văii râului Corna pentru stocarea sterilelor sunt mult sub nivelul considerat ca sigur în viața cotidiană.</p> <p>Instalația TMF pentru proiectul RMP va fi construită conform metodei liniei centrale, folosindu-se anrocamente aduse din altă parte, precum și roci sterile – ceea ce reprezintă Cea mai Bună Tehnologie Disponibilă (BAT) pentru</p>
--	---

	<p>acest domeniu de activitate. Studiul EIM descrie modul în care va fi construit barajul din anrocamente, proiectat și executat de MWH, unul dintre proiectanții de vârf în domeniul barajelor, la nivel mondial și va fi verificat și aprobat de experți români autorizați pentru siguranța barajelor (membri ai comitetului ICOLD). Înainte de punerea sa în funcțiune, barajul trebuie autorizat pentru exploatare, de către Comisia Națională pentru Siguranța Barajelor (CONSIB), și se va efectua un audit independent la fiecare doi ani. RMGC a utilizat cei mai buni experți din lume în acest domeniu pentru a asigura securitatea pentru muncitorii din proiect și pentru comunitățile învecinate. La Baia Mare, construcția s-a făcut din materiale din sterile cu granulație grosieră – nu din anrocamente – și de aceea nu a fost în stare să facă față încărcării suplimentare determinate de fenomenul meteo (furtuna) din anul 2000.</p> <p>RMP va dispune de o structură de evacuare liberă situată deasupra digului de inițiere, un sistem de evacuări inferioare, zone cu filtre cu structură granulară și pompe – conform metodelor BAT – pentru a colecta, controla și monitoriza orice exfiltrații. În mod special, TMF –urile și barajul iazului au fost proiectate pe baza celor mai înalte standarde pentru a preveni poluarea apelor freactice, și pentru monitorizarea continuă a apelor freactice și pentru a elimina orice surgeră detectată – un sistem confirmat de studiile hidrogeologice. În mod special, caracteristicile proiectării includ un sistem de căptușeală de argilă, conceput special în cadrul bazinului TMF, pentru a se conforma valorii de permeabilitate specifice de 10^{-8} m/s, un zid fasonat în fundația digului de inițiere pentru controlul exfiltrațiilor, un miez de permeabilitate redusă pentru digul de inițiere pentru controlul exfiltrațiilor, ca și un baraj și un iaz de colectare a exfiltrațiilor sub piciorul barajului iazului pentru colectarea și reținerea oricăror exfiltrații, care se extind dincolo de axa centrală a barajului.</p>
<p>există șanse mici de scurgere a turburelilor, dar totuși ele există. Aceste scurgeri afectează atât râul Mureș, cât și râul Tisa. Există evaluări ecologice despre producerea</p>	<p>Raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului (EIM) (Capitolul 10 <i>Impact Transfrontieră</i>) analizează proiectul propus sub aspectul unui potențial impact semnificativ asupra bazinului hidrografic și transfrontalier, în</p>

<p>unui asemenea accident și urmările pe care le-ar avea în cele 2 râuri? În aceeași ordine de idei, s-au făcut evaluări cu privire la consecințele asupra viețuitoarelor de pe uscat? Și acestea vor fi afectate în eventualitate producerii unei catastrofe ecologice. Aici aș dori să vă atenționez din nou asupra zonei ocrotite de lege din Parcul Național Mureș-Tisa. Ați luat în considerare cercetările efectuate în comun de către oamenii de știință români și maghiari despre valea Mureșului și despre care s-u publicat mai multe volume? Sper că le cunoașteți.</p>	<p>aval, care ar putea afecta, spre exemplu, bazinele râurilor Mureș și Tisa în Ungaria. Capitolul concluzionează că în condiții normale de funcționare, nu ar exista un impact semnificativ în aval de bazinele râurilor/asupra condițiilor transfrontaliere.</p> <p>Problema unei posibile deversări accidentale de steril, la scară largă, în rețeaua hidrografică a fost recunoscută în timpul consultărilor publice ca fiind o problemă importantă, când părțile interesate și-au manifestat îngrijorarea în acest aspect. În consecință, S.C. Roșia Montana Gold Corporation S.A. (RMGC) a întreprins un studiu adițional, în afară de ceea ce include Evaluarea Impactului asupra Mediului, referitor la calitatea apei în aval de amplasamentul proiectului precum și în Ungaria. Acest studiu conține un model asupra calității apei, cuprinzând o gamă de scenarii posibile de accident și pentru diverse condiții de debit.</p> <p>Modelul utilizat este modelul INCA, elaborat în ultimii 10 ani pentru a simula atât sisteme terestre cât și sisteme acvatice în cadrul programului de cercetare EUROLIMPACS EU (www.eurolimpacs.ucl.ac.uk). Modelul a fost utilizat pentru a analiza impactul generat de viitoarele activități de exploatare, precum și pentru activități de colectare și tratare a poluării generate de activitățile miniere din trecut la Roșia Montană.</p> <p>Modelul creat pentru Roșia Montană simulează opt metale (cadmiu, plumb, zinc, mercur, arsenic, cupru, crom, mangan) precum și Cianuri, Nitrat, Amoniac și oxigen dizolvat. Simulările din modelul menționat au fost aplicate în cazul captărilor din amonte de Roșia Montană cât și întregul bazin Abrud-Arieș-Mureș până la granița cu Ungaria până la confluența cu râul Tisa. Modelul ia în considerare diluția, procesele de amestecare și cele fizico-chimice ce afectează metalele, amoniacul și cianura în bazinul hidrografic și prezintă estimări de concentrații în punctele cheie de-a lungul râului, inclusiv la granița cu Ungaria și în Tisa după confluența cu râul Mureș.</p>
--	--

	<p>Chiar si în cazul unei deversări neprogramate la scară largă de material steril (de exemplu în urma ruperii barajului) în rețeaua hidrografică, nu ar avea ca rezultat poluarea transfrontalieră, datorită diluției și dispersiei în bazinul hidrografic cât și conformării cu tehnologia UE BAT (Cele Mai Bune Tehnici Disponibile) adoptate pentru proiect (de exemplu, utilizarea procesului de distrugere a cianurii pentru efluentul de steril care reduce concentrația de cianură în efluentul depozitat în iazul de decantare, la sub 6mg/l). Modelul arătat că în cel mai grav scenariu de rupere a barajului, toate limitele legale impuse pentru concentrațiile de cianură și metale grele în apa râului vor fi respectate înainte de a trece în Ungaria.</p> <p>Modelul INCA a fost de asemenea utilizat pentru a evalua influența benefică a colectării și epurării apelor de mină existente și a demonstrat îmbunătățirea substanțială a calității apei în bazinul hidrografic în condiții normale de funcționare.</p> <p>Pentru mai multe informații, o fișă de informare ce prezintă modelul INCA este prezentată sub titlul <i>Programul de Modelare a Râului Mureș</i> iar raportul complet de modelare este prezentat ca Anexa 5.1.</p>
<p>la transportul de cianură și la sistemul de apărare în caz de catastrofă, consider că toată lumea este la curent cu starea drumurilor românești și cu situația infrastructurii. În ceea ce privește infrastructura, Țara Moților stă aproximativ la fel ca Ținutul Secuiesc. Practic nu se poate circula fără jeepuri. Sunt foarte curios să aflu cum se poate realiza apărarea în caz de catastrofă, precum și modalitățile de transport ale diferitelor cantități de substanțe periculoase.</p>	<p>Cu privire la transportul cianurilor, RMGC se angajează să respecte toate cerințele legislative naționale și UE în acest domeniu, și să impună respectarea acestor obligații furnizorilor săi pentru a asigura că toate cerințele de transport în siguranță a oricăror substanțe chimice sunt îndeplinite.</p> <p>În plus, societatea noastră și furnizorii noștri vor adera la liniile directoare ale Grupului Sectorului de Cianuri al UE (CEFIC) pentru depozitarea, manipularea și distribuția cianurilor alcaline. CEFIC stabilește standardele și cerințele de conformare cu Directivele UE, ce reglementează transportul a mii de substanțe periculoase de toate tipurile care tranzitează zilnic UE.</p> <p>RMGC este și semnatar al Codului Internațional al Managementului Cianurilor (ICMI), o practică recunoscută pe plan internațional privind</p>

	<p>managementul cianurilor în industria minieră auriferă; RMGC va solicita, de asemenea, furnizorilor săi să semneze și să se supună ICMI, iar funcționarea uzinei de la Roșia Montana va fi certificată ICMI. Va urma, de asemenea, un audit periodic, riguros și independent al sistemului de management al cianurilor.</p> <p>Deoarece RMGC nu va fi certificat pentru transportul cianurilor, nu va face acest lucru. O companie cu experiență, care este certificată conform legislației naționale pentru transportul substanțelor periculoase și circulației pe drumurile publice, cât și conform standardelor CEFIC și ICMI, va fi selectată și monitorizată de către producător și utilizator.</p> <p>Cianura în formă solidă, de brichete (nu ca lichid), va fi transportată cu containere standard ISO special proiectate pentru a fi rezistente la accident sau deteriorare, ce vor fi certificate și verificate în conformitate cu legislația pentru transportul substanțelor periculoase și vor respecta normele de circulație pe drumurile publice. RMGC intenționează să maximizeze utilizarea căii ferate pentru transport, până la un depou de cale ferată în apropiere de amplasamentul proiectului. Înainte de începerea funcționării uzinei va fi realizată o analiză detaliată a traseului pentru a identifica toate alternativele de traseu de transport, riscurile potențiale și măsurile necesare pentru atenuarea acestora. Analiza va fi realizată, pe cât posibil, foarte aproape de data începerii operațiunilor, pentru a beneficia de cele mai recente îmbunătățiri aduse rețelelor de cale ferată și drumurilor, conform standardelor UE și cu respectarea normelor, restricțiilor și recomandărilor de utilizare a traseului, impuse de administratorul drumurilor respective și alte autorități publice, în conformitate cu legislația națională în acest domeniu.</p> <p>Pe porțiunea de traseu în care vom folosi autotrenuri, procedura noastră de operare va fi, probabil, să grupăm transportul în convoaie de 12 camioane o dată pe săptămână, pentru a reduce riscul accidentelor. Transportul va fi efectuat numai după o apreciere a condițiilor curente și după confirmarea</p>
--	--

	<p>posibilității primirii transportului la amplasamentul proiectului. RMGC și furnizorii săi se vor supune complet normelor UE: ADR (ADR este Acordul European referitor la transportul rutier internațional al produselor periculoase) și RID (Reglementări privind transportul internațional pe calea ferată al produselor periculoase), ce reglementează transportul internațional de produse periculoase pe șosele sau pe calea ferată.</p> <p>Rutele de transport vor fi selectate în colaborare cu autoritățile de administrare și circulație astfel încât să se evite pericolele, iar comunicarea permanentă în timpul procesului de tranzit va asigura siguranța livrării la amplasamentul stabilit. La livrare, brichetele de cianură vor fi dizolvate direct într-un container sigur și nu vor părăsi amplasamentul uzinei de prelucrare. Capacitatea de înmagazinare a cianurilor din amplasamentul Roșia Montana va fi suficientă pentru a garanta funcționarea continuă și pentru a permite flexibilitatea livrării în scopul evitării accidentelor neprevăzute, precum drumuri proaste sau vreme nefavorabilă.</p> <p>Conform liniilor directoare CEFIC și Codului ICMI, firmelor de aprovizionare și transport li se cere să aibă în vedere și rute alternative. Înainte de realizarea transportului, ei sunt responsabili pentru asigurarea: siguranței traseului și la livrare; în planificarea rutei de transport, ei vor ține cont de condițiile atmosferice precum ploi abundente. Din aceste motive și altele similare, este preferabil transportul pe calea ferată decât pe autostrăzi.</p> <p>Reglementările UE pentru transportul materialelor periculoase sunt specifice și bine testate. Aceste reglementări includ unele dintre următoarele cerințe:</p> <ul style="list-style-type: none">• Transporturile trebuie oprite pe durata condițiilor atmosferice aspre și nu vor reporni până când condițiile nu sunt confirmate ca fiind adecvate.• Transportul rutier și pe calea ferată este reglementat de normele UE: ADR și RID.• Certificare UE a șoferilor companiilor transportatoare.• Șoferii trebuie să aibă o licență ADR, clasa 6.
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Șoferii trebuie să aibă un “certificat de pregătire pentru cianura de sodiu”. • Toți furnizorii trebuie să fie afiliați CEFIC. <p>Vor avea un Certificat ADR valabil pentru cianura de sodiu pentru containere standard ISO</p>
<p>Trecând la problemele tehnologice, în studiul prezentat în limba maghiară câteva rânduri se refereau la proiectul de extragerea activă a cianurii. După opinia mea din cauză că deocamdată este vorba de o extragere pasivă, ceea ce, consider, înseamnă doar aerisire. Dar acest lucru nu era explicat pe îndelete, și îl pot considera un punct de plecare. În caz că este așa, nu e foarte liniștitor pentru mine. Straturile acumulate ale haldei de steril, după părerea mea, sunt destul de incerte din punctul de vedere a compoziției chimice și au un potențial incert de aciditate–alcalinitate.</p> <p>Consider că sunt destul de incerte – și nici nu se poate modela – reacțiile chimice din această turbureală. Categoriec nu știm, după părerea mea, și nici dumneavoastră nu știți, căci văd exemple referitoare la acest fapt, că trebuie efectuate ulterior analize la fața locului despre efectul acestor reactivi chimici asupra solului. Consider că această turbureală reactivă poate să facă reacție chimică atât cu stratul de culcuș, cât și cu lutul sau cu orice altceva cu care vine în contact. În acest caz este de neprevăzut acea reacție chimică și acel rezultat care în timp va duce la infiltrări de acide în această mare turbureală.</p> <p>Un alt aspect este că, după părerea mea, este o absurditate izolarea unui sistem care conține turbureală apoasă. Tocmai domnul Aston a spus că este necesară irigarea suprafeței turburelii, pentru a nu se pulveriza în aer. Dacă este așa, consider că reacțiile chimice pot</p>	<p>O descriere simplificată a sistemului de procesare a sterilelor, precum și utilizarea și managementul cianurii, pot fi găsite în Rezumatul fără caracter tehnic capitolul 9 al raportului EIM sau în detaliu în capitolul 2 Procese tehnologice secțiunea 4.1.2.2 Procese tehnologice principale.</p> <p>Cel mai eficient și economic proces de extragere a aurului și argintului din minereuri de tipul celor de la Roșia Montană se bazează pe cianurația integrală a masei de minereu. Există numeroase exemple în întreaga lume, de minereuri similare, care necesită utilizarea tehnologiei cu cianură pentru a putea extrage eficient metalele prețioase. Implementarea tehnologiei de concentrare prin cianurație, pentru recuperarea aurului și argintului din minereul auro-argentifer de la Roșia Montană, are ca suport un program de testare detaliat efectuat de către AMMTEC Limited și AMDEL Limited. Testele au fost planificate și supervizate de GRD MINPROC Limited, iar ulterior concluziile programului de testare au fost verificate și reconfirmate de către S.N.C. LAVALIN și AUSENCO. În elaborarea tehnologiei de leșiere cu cianură a minereului de la Roșia Montană, s-a ținut seama de cele mai bune practici utilizate pe plan mondial și european. Tehnologia de recuperare a metalelor utilizând leșierea cu cianură prin procedeul CIL este BAT (Cele mai bune tehnici disponibile(BAT))” (conf. Cap. 3.1.6.2.2 și cap. 5.2 din Ghidul BREF [1] UE Document on BAT for Management ... in Mining Activities din martie 2004).</p> <p>Cianura va fi livrată în stare solidă, în containere ISO special proiectate și construite. Cianura va fi dizolvată direct în containerele de transport, într-o soluție alcalină, provenită din și recirculată într-un rezervor de amestec. Rezervorul de amestec este proiectat să poată prelua întreaga capacitate a unui container folosit la transport. După dizolvarea completă a conținutului unui container, soluția de cianură va fi transferată din rezervorul de amestec, într-un rezervor de stocare de mare capacitate.</p>

<p>deveni haotice. Dacă într-adevăr este vorba despre o investiție ecologică și de conservare a moștenirii culturale, propun solicitarea fondurilor ISPA sau altor fonduri asemănătoare. Uniunea Europeană, desigur, va aprecia faptul că dumneavoastră vreți să inițiați o astfel de investiție în România, dacă într-adevăr este vorba despre aceasta și domnul Aston nu s-a gândit să folosească drept un paravan.</p>	<p>Minereul măcinat fin, constituit din fracția de la suprascurgerea hidrocicloanelor morilor cu bile, este transferat către cuva pompei de alimentare a circuitului CIL, unde este amestecat cu cianură și suspensie de var stins, necesară reglării valorii pH-ului. Pentru favorizarea procesului de leșiere și adsorbția metalelor dizolvate, în rezervoarele CIL se adaugă cărbune activ.</p> <p>Turbureala este supusă unui proces de leșiere în două baterii paralele de câte 7 rezervoare CIL, dotate cu agitatoare. Gabaritul unui rezervor CIL va fi de $D = 18 \text{ m} \times H = 20 \text{ m}$. Acestea sunt astfel dimensionate încât să asigure un timp suficient de contact între soluția de cianură, masa de minereu măcinat și cărbunele activ. În funcție de necesități, în rezervoarele CIL nr. 2 și 4 de pe fiecare linie, este adăugată soluție de cianură de sodiu, astfel încât să se păstreze concentrația necesară de cianură în cadrul circuitului. Turbureala este vehiculată în circuitul de cianurație hidrogravitațional, iar cărbunele avansează continuu în contracurent cu turbureala, cu ajutorul pompelor verticale. Timpul de avansare dintr-un rezervor în altul este reglat astfel încât să asigure o încărcare cu aur și argint în cărbune, de la 7.000 la 8.000 g/t.</p> <p>În bazinul de alimentare al îngroșătorului de steril, turbureala este amestecată cu agenți floculanți care facilitează sedimentarea fracției solide. Îngroșătorul de steril asigură creșterea conținutului de solid în sediment și totodată formarea unui supernatant relativ limpezit. Supernatantul deversat de la îngroșătorul de steril va fi dirijat către circuitul de măcinare, în vederea reutilizării și recuperării conținutului de cianură.</p> <p>Sterilul îngroșat este pompat către circuitul de denocivizare a cianurii, bazat pe procedeul SO_2/aer, unde concentrația de cianuri disociabile în acizi slabi (DAS) din turbureală va scădea sub limitele admise în propunerea de directivă a Uniunii Europene. Managementul sterilului tehnologic și tehnologia de denocivizare sunt tehnică BAT, conf. Cap.3.1.6.3, 3.1.6.3.2 și 4.3.11.8 (Ghidul UE Document on BAT for Management ... in Mining Activities din martie 2004). Sterilul denocivizat va fi pompat către iazul de decantare. Cianura este o substanță extrem de toxică iar fabricarea, transportul,</p>
---	---

manipularea și neutralizarea ei trebuie să fie gestionate cu atenție. Totuși, prezintă un avantaj major pentru mediu, deoarece se descompune rapid (se biodegradează sub incidența radiației ultraviolete) în condiții atmosferice normale devine inertă, iar compușii rezultați în urma proceselor de degradare, hidroliză, adsorbție, etc din iazul de decantare sunt foarte stabili (practic inerti în mediul format în iaz o dată cu depozitarea sterilelor de procesare), nu există posibilitatea de bioacumulare ca în cazul mercurului sau metalelor grele, de exemplu. Acest proiect va implementa cele mai bune tehnici disponibile (BAT) pentru extragerea aurului și pentru managementul deșeurilor (de exploatare și procesare) și va respecta Directiva Europeană privind managementul deșeurilor miniere cu conținut de cianură.

Cianura folosită în etapa de procesare va fi manipulată/stocată în concordanță cu standardele UE și prevederile Codului Internațional de Management al Cianurii (ICMC- www.cyanidecode.org), și păstrată în siguranță pe amplasamentul uzinei de procesare, pentru a preveni orice scurgeri potențiale. Cianura și compușii acesteia vor fi supuși detoxifierii prin procedeul INCO(DETOX) considerat Cea Mai Buna Tehnică Disponibilă (BAT- best available technique), conform documentul BREF , iar sterilele de procesare vor fi deversate în iazul de decantare conform Directivei UE 2006/21/CE privind managementul deșeurilor din industria minieră.

Cea mai mare parte a cianurii va fi recuperată în uzină după cum este ilustrat în Planșa 4.1.15 și prezentat în Secțiunea 2.3.3, Capitolul 4.1 Apa, din Raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului (EIM). Însă o cantitate reziduală va rămâne în steril. Sterilele detoxificate reprezintă singura sursă a Proiectului de apă reziduală de proces. Concentrațiile cianurii reziduale din turbureala de steril tratată vor trebui să se conformeze Directivei UE privind deșeurile miniere care stipulează o valoare maximă de 10 mg/l CN_{WAD} (weak acid disociabile - cianuri ușor eliberabile). Cianura va fi prezentă ca potențial poluant al apelor de suprafață pe amplasament numai în faza de exploatare și în primii, un an sau doi, după închidere. Modelarea concentrațiilor previzibile din iazul de decantare a arătat că turbureala de steril tratată este de așteptat să conțină 2 – 7 mg/l cianuri totale. Prin

degradarea ulterioară, concentrațiile se vor reduce până la valori sub cele din standardele pentru ape de suprafață (0,1 mg/l) în termen de 1-3 ani de la închidere. Un efect colateral acestei tratări este și îndepărtarea multora dintre metalele care ar putea apărea în fluxul apelor uzate tehnologice. Evaluarea compoziției chimice probabile a levigatului de steril, pe baza testelor efectuate, este sintetizată în Tabelul 4.1-18 (Secțiunea 4.3.), Capitolul 4.1 Apa din raportul EIM. Schița de mai jos ilustrează complexitatea proceselor de descompunere/degradare prin care trece CN după descărcare în iaz.

După decantare, apa este recirculată în proces; în iaz, pe toată perioada staționării, au loc procese: de degradare/descompunere naturală a cianurilor, de hidroliză, volatilizare, fotooxidare, biooxidare, complexare/ decomplexare, adsorbție pe precipitate, diluție datorită precipitațiilor etc.

Conform datelor obținute pe perioada de operare în diferite mine, se evidențiază eficiențe variabile de reducere a cianurilor (de la 23-38% la 57-76% pentru cianuri totale, respectiv de la 21-42% la 71-80% pentru cianuri ușor eliberabile- WAD), în funcție de anotimp (temperatură).

În medie, s-a luat în considerare o reducere de cca. 50% a concentrației de CN_t în iaz pe perioada operării. Conform modelării procesului de degradare/descompunere, după încetarea funcționării este posibilă o reducere în primii trei ani, chiar până la 0,1 mg CN_t/l .

Cea mai mare parte (90%) din cantitatea de cianuri degradată (media de 50%) se realizează prin hidroliză/volatilizare sub formă de acid cianhidric. Modelarea matematică a concentrației de acid cianhidric în zona iazului de decantare a condus la o concentrație maximă orară de 382 $\mu g/m^3$ față de 5000 $\mu g/m^3$, concentrație limită în emisii impusă prin Ord. 462 al MMGA.

Referințe:

[1] Best Available Techniques for Management of Tailings and Waste-Rock in Mining Activities. EUROPEAN COMMISSION, DIRECTORATE-GENERAL JRC JOINT RESEARCH CENTRE, Institute for Prospective Technological Studies, Technologies for Sustainable Development, European IPPC Bureau,

	Final Report, July 2004 (http://eippcb.jrc.es/pages/FActivities.htm)
<p>Încă un aspect tehnic: n-a fost vorba de explozii. Un prim pas tehnologic este descoperirea straturilor sedimentare cu ajutorul unor microexplozii. În legătură cu microexploziile, n-am găsit nici o referire la limitele de rezonanță sau de vibrație, cel puțin nu în materialul în limba maghiară. S-ar putea să fie în versiunea engleză, dar aceasta a fost luată de la mine, înainte s-o pot parcurge, spunând că acela este publicația de bază, astfel că n-am putut s-o văd. Aș recomanda – după cum s-a mai spus – soluționarea sistemului de tubare. Consider că metoda actuală de acoperire nu este potrivită.</p>	<p>Pentru inițierea exploziei se va folosi tehnologia NONEL.</p> <p>Ordinea de explodare a încărcăturii se va face cu microîntârziere de la centrul găurii spre partea bazală și spre partea superioară și de la gaura centrală a primului rând spre extremitățile laterale și spre rândurile următoare, tehnologie care asigură reducerea semnificativă a intensității seismice și o eficiență sporită a exploziilor de derocare.</p> <p>Ca parte a procesului de evaluarea impactului asupra mediului (EIM) au fost realizate estimări preliminare cumulative pentru utilajele motorizate staționare și pentru sursele liniare (vehicule), în vederea obținerii unei imagini inițiale privind impactul cumulativ datorat zgomotului și vibrațiilor generate de surse ambientale sau aferente Proiectului Roșia Montană, și a elabora o strategie a activităților de monitorizare și măsurare, împreună cu selectarea celor mai bune tehnici disponibile și a celor mai bune practici de management pentru atenuarea suplimentară a impactului sonor și vibrațional potențial datorat activităților din cadrul Proiectului. Aceste estimări preliminare se aplică majorității activităților de construcție, precum și activităților de exploatare și de dezafectare/închidere a minei și uzinei de procesare. Aceste estimări sunt documentate sub forma unor tabele de date și hărți cu izopete pentru principalele activități generatoare de zgomot în anumiți ani reprezentativi din ciclul de execuție a Proiectului; a se vedea Tabelele 4.3.8 până la 4.3.16 Planșele 4.3.1 până la 4.3.9. Toate aceste detalii legate de metodologia de evaluare aplicată, datele de input ale modelului de dispersie, rezultatele modelării și măsurile de prevenire/minimizare/eliminare a impactului potențial pe toate etapele proiectului (construcție, operare, închidere) se găsesc în Capitolul 4 Secțiunea 4.3 Zgomot și Vibrații a raportului EIM.</p> <p>Au fost selectați ca reprezentativi anii de Proiect 0, 9, 10, 12, 14 și 19</p>

deoarece aceștia includ cele mai semnificative activități generatoare de zgomot. Totodată, având în vedere corelarea strânsă dintre problemele și sursele asociate emisiilor atmosferice și celor de zgomot, aceștia sunt și anii utilizați pentru modelarea impactului asupra calității aerului, tratată în capitolul 4.2. În vederea unei redări cât mai exacte a impactului potențial generat asupra receptorilor, aceste planșe includ și estimări ale fondului de trafic rutier prezentate în Secțiunea 4.3.6.1.

Planul amplasamentului Proiectului și schemele instalațiilor au fost utilizate pentru determinarea pozițiilor surselor de zgomot și a altor caracteristici fizice ale zonei. Locul receptorilor a fost stabilit pe baza rapoartelor de fond și a documentației tehnice și de mediu puse la dispoziție de RMGC. Cu ajutorul acestor informații, locurile surselor și ale receptorilor au fost transpuse în coordonate de intrare (x, y, z) pentru programul de modelare a zgomotului.

Calcululele țin seama de divergența clasică a undei de sunet (adică atenuarea prin dispersie sferică cu ajustarea directivității sursei la sursele punctiforme) plus factorii de atenuare datorită absorbției în aer, efectele minimale la sol și bariere de protecție.

Acest model a fost validat de AAC (Acoustic Alliance Consulting) timp de mai mulți ani prin măsurători de zgomot pe diferite amplasamente industriale funcționale care fuseseră anterior modelate în faza de proiect tehnic. Compararea previziunilor pe bază de model cu măsurătorile de teren au demonstrat de fiecare dată o strânsă concordanță, de obicei în domeniul a 1-3 dB (A).

Atunci când aprinderea secvențială este temporizată adecvat, sunt detonate simultan numai mici cantități de explozibil. Utilizarea secvențelor de pușcare controlate cu sistemul de temporizare NONEL permite producerea unor explozii mici multiple, care acționează însă ca o singură încărcătură, fără generarea unei deplasări de material în afara zonei pușcate mai mare decât

	<p>aria de acțiune a fiecărei explozii individuale.</p> <p>Temporizările de ordinul milisecundelor acționează eficient deoarece deplasările rocii în afara ariei de influență a unei singure găuri este de aproximativ 3 milisecunde pe metru. Ca exemplu, dacă două rânduri de găuri de pușcare sunt perforate la un interval de 8 metri, al doilea șir de găuri va exploda la aproximativ 24 milisecunde după detonarea primului șir. Astfel momentul detonării celui de-al doilea șir de găuri poate fi stabilit astfel încât să maximizeze eficiența de rupere a rocii.</p> <p><i>Atunci când pușcările miniere sunt executate corespunzător, un observator extern va putea vedea ridicarea și coborârea terenului în mod asemănător cu frontul unei unde, ca și cum cineva ar transmite o oscilație lină într-un covor așezat pe podea. Pe măsură ce unda se deplasează, serii de explozii multiple de intensități mici vor propaga unda de sfărâmare a rocilor.</i></p> <p>În concluzie, tehnologiile speciale utilizate (pe zone) nu vor produce efecte negative asupra construcțiilor din comuna Roșia Montană, dar datorită stării de uzură și fără intervenții rapide din partea organelor abilitate aceste construcții, vor deveni irecuperabile.</p> <p><i>O descriere detaliată a tehnologiei de derocare propuse este prezentată în anexa 7.1 Tehnologii de pușcare propuse în etapa de exploatare a proiectului Roșia Montană.</i></p>
<p>Prima mea observație ar fi că probabil eu sunt prima persoană care îl felicită sincer și cu sufletul curat acest proiect, care are la bază un specialist curajos să afirme că probabilitatea producerii unei catastrofe este 1 la 100</p>	<p>În elaborarea proiectului Roșia Montană s-au luat în considerare evenimente meteorologice extreme. Aceste evenimente naturale includ dar nu se limitează doar la precipitații extreme (incluzând aici precipitațiile și fenomenul de topire a zăpezii), vânturi puternice și cutremure de magnitudine mare. De</p>

<p>de milioane. Mă gândesc că acest lucru este demonstrat prin șirul următoarelor experimente: specialistul a așezat între două măsele ale sale o capsulă cu cianură și s-a suit pe o iapă sălbatică, cercetând dacă într-un interval de timp de un minut capsula se va sparge sau nu, și a repetat în continuu de un milion de ori, iar la sfârșit a observat că dintr-un milion sau dintr-o sută de milioane de experimente numai o singură dată s-a spart capsula printre măselele sale. Consider că așa s-ar fi putut întâmpla. Totuși, acestea încă nu înseamnă nimic, fiindcă pe baza acestora nu poate afirma nimic, căci pentru a trage concluzii, acest șir de experimente ar trebui repetate de cel puțin 100 de miliarde de ori. Acesta este primul lucru. În privința acestuia consider că putem pune punct discuțiilor referitoare la riscurile ecologice. Un al doilea lucru: cercetările se bazează în fond pe o teorie mecanică simplă, materialistă și veche de 300 de ani, cea a mecanicii newtoniene, dacă am auzit bine cele relatate înaintea mea. Eu nu mă pricep la acele chestiuni de specialitate despre care s-a vorbit până acum. Dar aș menționa că după cum am înțeles, 400 de astfel de capsule sunt împrăștiate pe suprafața viietății numite Pământ. Doar că această viietate numită Pământ are și un ritm biologic interior. Eu nu sunt geolog, dar puteți să vă documentați. Iar în legătură cu mișcările seismice aș adăuga că dacă un epicentru se află la o distanță de 40 de km, replicile tectonice secundare pot dărâma totul, așa cum s-a întâmplat acum 6 ani la Szeged. Epicentru cutremurului a fost la Beograd, iar aici la etajul zece a trebuit să te sprijini bine. Întorcându-mă la mecanica newtoniană, presupun că aveți cunoștință despre modalități mult mai fine decât</p>	<p>asemenea, ca o componentă suplimentară, s-au avut în vedere și factorii care determină schimbări climatice pe parcursul desfășurării evenimentelor meteorologice extreme.</p> <p>Pentru a ilustra informațiile prezentate mai sus, s-au adoptat măsuri speciale de prevenire și reducere a impacturilor potențial negative generate de precipitațiile extreme. Un aspect care merita toată atenția în cadrul proiectului propus este cantitatea de apă care se scurge la suprafața solului ca urmare a unor inundații. Aceste măsuri sunt abordate în detaliu în Capitolul (7), <i>Riscuri, Subcapitolul (2.4.3), pag. (41-43) „Măsuri de prevenire, reducere și combatere a efectelor generate de viituri și ape mari”</i>.</p> <p>Pe scurt, aceste măsuri includ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizarea de structuri specifice pe întreaga suprafață a bazinelor de recepție aferente zonelor Roșia și Corna. În consecință, scurgerile de pe suprafața aferentă amplasamentului vor fi integral colectate (incluzând aici cariere, halde de rocă sterilă, iazuri de decantare și alte tipuri de amplasamente de depozitare). Barajul de pe valea Corna a fost proiectat în așa fel încât să rețină cantitatea de apă rezultată în urma a două evenimente de Precipitații Maxime Probabile (450mm-24h + 450mm-24h) astfel încât să se evite deversarea. Conform estimărilor, PMP-ul („înălțimea teoretică maximă a precipitației care se poate acumula într-un timp dat, într-o locație sau pe un areal dintr-o regiune geografică specifică, într-un anumit moment al anului, fără a lua în considerare schimbările climatice pe termen lung”, WMO, 1986) a fost estimat la o perioadă medie de revenire de 1 la mai mult de 100 de milioane de ani [1] - Ca o măsură de protecție cu privire la volumul scurgerilor, proiectul prevede construcția unor structuri hidraulice (canale de deviere) în cadrul bazinelor de drenaj a văilor Roșia și Corna pentru a dirija scurgerile de apă rezultate în urma unor precipitații ce au avut loc în apropierea depozitelor de materiale miniere sterile. Ca o măsură suplimentară – și fără a lua în considerare existența canalelor de deviere – proiectul tehnic prezintă o gardă de înălțime
--	---

<p>aceasta. Sunt curios să aflu dacă în studiul de impact apare vreo măsurare de radiații. Desigur știți că anumite substanțe, peste o masă critică, se comportă ca și substanțele radioactive. Acestea elimină unde globulare cu o viteză exponențială, cu ale căror mecanism de efect pînă acum nimeni nu s-a ocupat. Dar mai există și mecanici mult mai fine. Acesta ar corespunde situației de acum 70-80 de ani a mecanicii cuantice. Dacă de exemplu și-ar găsi locul în studiul de impact și o astfel de măsurare... Dar există soluții mult mai moderne referitor la studierea funcționării naturii ca o mișcare circulară. Aceasta este o descriere a științei informaționale. Documentați-vă în fizica abstractă rusească, care modelează mecanismul de propagare al informațiilor ca și o funcționare a naturii, ceea ce este un sistem destul de complex, domnilor.</p>	<p>mare pentru cazul în care fenomene meteorologice cu precipitații extreme se combină cu condiții de vânt puternic formând astfel valuri.</p> <p>Pentru a garanta o stabilitate sporită, barajul a fost prevăzut cu contraforturi având raportul Orizontal - Vertical (O:V) cu mult peste necesitățile existente, după cum este precizat mai jos:</p> <p>- Barajul de pe Valea Corna (barajul principal) va fi o structură formată din anrocamente care a fost construită folosind metoda de construcție în ax. Barajul va avea taluzul din aval de 3O:1V. În mod caracteristic, taluzurile aferente unor astfel de structuri variază între 1,5O:1V și 1,75O:1V.</p> <p>În ceea ce privește gama variată de evenimente meteorologice extreme, prezentăm rezumatul de mai jos al condițiilor ce au fost luate în considerare în elaborarea proiectului tehnic Roșia Montană.</p> <p>Schimbările viitoare probabile ale parametrilor climatici de bază și ale fenomenelor extreme sunt redată în <i>Capitolul (4) al „Raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului”, subcapitolul (4.1). „Apa”, pag. (20),</i> precum și în cadrul <i>Planului de reabilitare și închiderea a minei, p.(123).</i> Planul de gospodărire a apei și de control al eroziunii, precum și Planul de închidere a minei și de refacere a mediului, încorporează proceduri pentru o analiză continuă a stadiului de cunoaștere și a prognozelor modificărilor climatice, astfel încât să poată fi identificate și gestionate prompt oricare implicații vizând activitățile de proiectare și management.</p> <p>Condițiile climatice avute în vedere în activitatea de proiectare a iazului Corna, cu referire specială la precipitațiile extreme (factorul principal de cedare a barajelor la nivel mondial), sunt suficiente, chiar și în cazul cumulării valorilor prognozate de creștere a fenomenelor extreme (creștere estimată la 15 % pe perioada desfășurării proiectului, <i>Planul de reabilitare și închiderea a minei, p.(123), subcapitolul (4.1). „Apa”, pag.(20) din Raportul la studiul EIM</i>).</p>
--	--

	<p>Pe de altă parte, probabilitatea ca în zona respectivă să apară alunecări masive este la fel de redusă, ca urmare a constituției petrografice stabile care include, îndeosebi, roci compacte, neexistând volume mari de rocă situate în echilibru instabil. Se pot produce, cel mult, alunecări superficiale și rostogoliri de roci, cu influență minoră asupra obiectivelor (p.50 subcap. 2.6. Secțiunea 7 Riscuri).</p>
<p>Prima întrebare s-a pus în legătură cu materialele explozibile. Știm că săptămânal se vor utiliza 20 de mii de tone de explozibili. Aș întreba dacă ați studiat efectul acestor vibrații asupra barajului.</p>	<p>Ca parte a procesului de evaluare a impactului asupra mediului (EIM) au fost realizate estimări preliminare cumulative pentru utilajele motorizate staționare și pentru sursele liniare (vehicule), în vederea obținerii unei imagini inițiale privind impactul cumulativ datorat zgomotului și vibrațiilor generate de surse ambientale sau aferente Proiectului Roșia Montană, și a elabora o strategie a activităților de monitorizare și măsurare, împreună cu selectarea celor mai bune tehnici disponibile și a celor mai bune practici de management pentru atenuarea suplimentară a impactului sonor și vibrațional potențial datorat activităților din cadrul Proiectului. Aceste estimări preliminare se aplică majorității activităților de construcție, precum și activităților de exploatare și de dezafectare/închidere a minei și uzinei de procesare. Aceste estimări sunt documentate sub forma unor tabele de date și hărți cu izoplete pentru principalele activități generatoare de zgomot în anumiți ani reprezentativi din ciclul de execuție a Proiectului; a se vedea Tabelele 4.3.8 până la 4.3.16 Planșele 4.3.1 până la 4.3.9. Toate aceste detalii legate de metodologia de evaluare aplicată, datele de input ale modelului de dispersie, rezultatele modelării și măsurile stabilite de prevenire/minimizare/eliminarea a impactului potențial pe toate etapele proiectului (construcție, operare, închidere) se găsesc în Capitolul 4 Secțiunea 4.3 Zgomot și Vibrații a raportului EIM.</p> <p>Dacă se analizează datele cuprinse în studiul întocmit de S.C. Ipromin S.A. și denumit “<i>Studiu geomecanic pentru determinarea efectelor lucrărilor de derocare asupra construcțiilor din zona protejată</i>” se poate observa că în cazul tehnologiilor de excavare care se vor aplica în perimetrul minier Roșia Montană, viteza de oscilație (cel mai important parametru al undei seismice</p>

	<p>rezultate din pușcare) scade foarte mult cu cât ne îndepărtăm de centrul de explozie.</p> <p>După cum se poate observa din tabelul nr. 1 și figura nr.1, viteza de oscilație la 500 de metri distanța de centrul de explozie corespunde după scara MKS unor seisme naturale de gradul I și II. Barajul iazului de decantare Corna se afla la aproximativ 2.5 km distanță de cariera Cetate și la aproximativ 3 km de cariera Cârnic.</p> <p>Cu cât ne îndepărtăm de focarul exploziei cu atât scade viteza de oscilație și se poate spune că în zona barajului iazului de decantare aceasta va fi foarte scăzută.</p> <p>Dimensionarea barajului iazului de decantare s-a făcut în așa fel încât să asigure stabilitatea chiar și în cazul unui cutremur de excepție (8 grade pe scara Richter), prin urmare undele seismice transmise în urma pușcărilor din cariere diminuate mult datorită distanței nu pot afecta barajul sau pune în pericol stabilitatea sa.</p> <p><i>O descriere detaliată a tehnologiei de derocare propuse este prezentată în anexa 7.1 Tehnologii de pușcare propuse în etapa de exploatare a proiectului Roșia Montană.</i></p>
<p>Aici ați vorbit de cele mai înalte standarde internaționale. Dacă ați luat în considerare toate acestea, cum ați construit un rezervor neizolat de turbureală? Într-adevăr ar fi vorba de o calitate de renume mondial dacă cel mai mare rezervor de turbureală, parte dintr-o tehnologie cianuri ar încălca regulamentele europene aferente. Deși în ceea ce privește eliminarea treptată a evacuărilor, emisiilor și pierderilor altfel acest regulament este directiva nr. 31/1999, cu privire la locurile de depozitare ale reziduurilor, care a fost adoptată și de către legislația română. Această lege stipulează izolarea cu 8 straturi a locurilor de depozitare</p>	<p>Hotărârea de Guvern nr. 351/2005 la care faceți referire aprobă Programul de eliminare treptată a evacuărilor, emisiilor și pierderilor de substanțe periculoase, nu stabilește criteriile de construire și/sau operare a iazurilor de decantare. Cu toate acestea, vă informăm asupra faptului că, RMGC a depus toate diligențele necesare pentru respectarea prevederilor legale imperative și în ceea ce privește eliminarea treptată a evacuărilor, emisiilor și pierderilor de substanțe periculoase.</p> <p>Desășurarea activității de depozitare a deșeurilor (municipale) este reglementată prin Hotărârea de Guvern nr. 349/2005, publicată în Monitorul</p>

<p>de deșeuri. Întrebarea mea este: ce parte a studiului de impact conține o descriere amănunțită despre faptul că haldele de steril și rezervorul de turbureală vor primi o protecție de 8 straturi de învelitori sintetici. Aș dori să aflunde unde ne putem documenta?</p>	<p>Oficial Partea I nr. 394 din 10/05/2005, act normativ prin care se transpun în legislația internă prevederile Directivei 1999/31/CE privind depozitarea deșeurilor, publicată în Jurnalul Oficial al Comunității Europene nr. 182/1 din data de 16.07.1999.</p> <p>Actualmente, la nivelul Uniunii Europene <u>desfășurarea activității de depozitare a deșeurilor care provin din industria extractivă este reglementată în mod distinct prin Directiva nr. 2006/21/CE ("Directiva nr. 2006/21/CE"), publicată în Jurnalul Oficial al Comunității Europene nr. L 102 din data de 11.04.2006.</u></p> <p>RMGC a redactat raportul la proiectul de evaluare a impactului asupra mediului cu respectarea cerințelor și condițiilor obligatorii prevăzute în cuprinsul Directivei nr. 2006/21/CE. Vă informăm asupra faptului că, independent de momentul la care Directiva nr. 2006/21/CE va fi transpusă în legislația internă, RMGC va respecta orice cerință legală obligatorie pentru activitatea minieră desfășurată în privința depozitării deșeurilor.</p>
<p>A treia întrebare se referă la recultivarea ulterioară, cu costuri de 70 milioane de dolari. Această sumă ni se pare ireală ținând cont că numai acoperirea cu pământ a haldelor de steril ar necesita sume între 108-132 milioane de dolari, iar acoperirea rezervorului de turbureală sume între 43-790 de milioane de dolari. În comparație cu acestea, cred că observați cu toții, cei 70 de milioane sunt un nimic. Într-adevăr v-ați gândit serios la această sumă ridicolă? Și dacă da, ce parte a recultivării va fi scos din proiect? Cine va fi proprietarul minei închise? Conform proiectului cât veți mai rămâne la fața locului pentru recultivare? John Aston a spus că</p>	<p>Costurile pentru închiderea minei și refacerea mediului nu sunt subevaluate în mod deliberat. Costurile estimate de RMGC pentru închidere, care au fost calculate de un colectiv de experți independenți cu experiență internațională deși vor fi evaluate de experți terți, se bazează pe ipoteza că proiectul poate fi realizat conform planului, fără întreruperi, faliment, etc. Aceste costuri reprezintă calcule și estimări rezultate din proiectul tehnic pe baza angajamentelor actuale din planul de închidere și sunt sintetizate în Planul de închidere și reabilitare a minei din cadrul studiului EIM (Planul J din studiul EIM). Anexa 1 din Planul J va fi actualizată folosind o abordare mai de detaliu, cu analizarea fiecărui an în parte și calcularea valorii garanției financiare care trebuie rezervată an de an pentru refacerea ecologică a obiectivului minier înainte ca RMGC să fie eliberată de toate obligațiile sale</p>

<p>ar găsi de lucru peste tot în lume. Noi însă trăim aici și nu ne vom duce de aici. Noi aici avem locurile de muncă și nu vom lăsa ca compania voastră să ne polueze nouă mediul înconjurător.</p>	<p>legale. În plus, estimările actuale presupun aplicarea celor mai bune practici internaționale, celor mai bune tehnici disponibile (BAT) și respectarea tuturor legilor și reglementărilor românești și europene.</p> <p>Lucrările de închidere și refacere ecologică la Roșia Montană cuprind următoarele activități:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Acoperirea cu covor vegetal a haldelor de steril, în măsura în care acestea nu sunt folosite ca rambleu în cariere; • Rambleierea carierelor, cu excepția carierei Cetate care va fi inundată și transformată într-un lac; • Acoperirea cu covor vegetal a iazului de sterile și a suprafețelor barajelor; • Demontarea instalațiilor de producție scoase din uz și refacerea ecologică a suprafețelor dezafectate; • Epurarea apelor prin sisteme semi-pasive (cu sisteme de epurare clasice ca sisteme de rezervă) până când nivelul indicatorilor tuturor efluenților se încadrează în limitele admise și nu mai necesită continuarea procesului de epurare; • Întreținerea vegetației, combaterea fenomenului de eroziune și monitorizarea întregului amplasament până când RMGC demonstrează că toate obiectivele de refacere au fost realizate în mod durabil. <p>Deși aspectele legate de închiderea și refacerea ecologică sunt numeroase, RMGC are încredere în costurile estimate deoarece costul cel mai mare – cel aferent lucrărilor de terasamente necesare remodelării peisajului - poate fi estimat la un nivel ridicat de siguranță. Dimensiunea suprafețelor care trebuie reprofile și refăcute se poate determina utilizând documentația tehnică a proiectului. De asemenea, există numeroase studii și experimente științifice care permit specialiștilor să determine grosimea stratului de sol vegetal necesar unei bune refaceri ecologice. Înmulțind dimensiunea suprafețelor cu grosimea necesară a stratului de sol vegetal și cu prețul unitar (rezultat, de</p>
--	---

	<p>asemenea, din studierea lucrărilor de terasamente de la alte amplasamente similare), se poate estima costul potențial al acestui element major al activității de refacere. Lucrările de terasamente, care vor însuma aproximativ 65 milioane USD, reprezintă 87% din costurile de închidere și refacere ecologică.</p> <p>De asemenea, la actualizarea estimării garanției financiare pentru refacerea mediului (GFRM) se va prezenta necesitatea unor soluții tehnologice suplimentare, ceea ce conduce la o majorare a sumelor alocate refacerii iazului de decantare a sterilelor, în special în cazul în care acesta este închis prematur și fără aplicarea unui regim optimizat de depozitare a sterilelor. Cifrele exacte depind de detaliile privind strategia de închidere a iazului de decantare a sterilelor, care poate fi stabilită definitiv numai pe parcursul funcționării.</p> <p>RMGC consideră că – departe de a fi “subevaluate în mod deliberat” – aceste costuri estimative sunt dovada gradului ridicat de responsabilitate față de închiderea și refacerea ecologică. Doar ca o comparație, cel mai mare producător de aur din lume a rezervat suma de 683 milioane USD (începând cu 31 decembrie 2006) pentru refacerea ecologică a 27 de exploatări, ceea ce înseamnă în medie 25 milioane USD pe exploatare. Costurile estimative ale RMGC, recent majorate pe baza unor date suplimentare de la suma de 73 milioane USD precizată în studiul EIM, totalizează în prezent 76 milioane USD.</p>
<p>Am pomenit deja de o comisie de specialitate de patrimoniu național și arheologie din cadrul ICOMOS. Desigur, și aceasta are o denumire englezească: ICAHM. Eu am o funcție de conducere în cadrul organizației maghiare omoloage, dar fac parte și din organizația mondială. Eu am făcut referire la acest fapt, dar poate v-a scăpat, deoarece la acea întâlnire incriminatorie de la Lyon ați făcut un schimb de</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nici una dintre galeriile miniere romane sau vreunul dintre vestigiile componente sau structurile construite din perimetrul siturilor de la Roșia Montană, nu sunt înscrise în Lista Patrimoniului Mondial UNESCO. • <p>Informații de detaliu asupra problematicii complexe a studiului lucrărilor miniere istorice de la Roșia Montană și a rezultatelor acestor cercetări sunt disponibile în Studiul de impact asupra mediului pentru proiectul Roșia</p>

<p>experiență și ați luat și o decizie atunci. Eu nu am vrut să fac referire la acest fapt, dar dacă ați adus în discuție, dori să parafrazez o propoziție din acesta. Decizia esențială a fost luată în cadrul primului colegiu de arheologie din lume. Nu în cadrul disputelor la care faceți referire. Mai departe, eu am vorbit despre detonare, deși Dvs. v-ați referit la mai multe detonări, ca fiind lucruri nefericite și deja întâmplare, dar până la momentul de față RMGC nu a produs pagube în galeriile romane. Din păcate s-au întâmplat și astfel de lucruri, și acest fapt este cunoscut și de către mine, și de către Dvs. și de alte persoane, deoarece dacă-mi aduc bine aminte, acum 2 ani s-au efectuat mai multe detonări experimentale. Datorită acestor explozii gurile de mină romane au fost afectate și s-au deschis. Sunt foarte bucuros că am putut citi, citesc și aud că RMGC dorește salvarea Roșiei Montana și se luptă pentru patrimoniul său cultural și natural. Propunerea mea este să ducem această luptă împreună. Eu consider că nu noi și nu aici trebuie să punem capăt acestor discuții. Acest lucru trebuie făcut de către România și Guvernul Român, adică de statul român. În concluzie, dacă RMGC este de aceeași părere, atunci să respecte decizia statului român.</p>	<p>Montană, vol. 6 – Studiu de condiții inițiale, p. 26, 32-53, 79-105. Până în anul 1999 galeriile romane de la Roșia Montană nu au fost studiate de către specialiști în domeniul arheologiei miniere, deși existența lor era cunoscută de mai bine de 150 de ani. Practic acest tip de vestigii arheologice erau înaintea de anul 2000 o necunoscută din perspectiva unei abordări științifice, referirile legate de acestea fiind de cele mai multe ori empirice.</p> <p>Începând cu 1999, echipa din Toulouse, specializată în arheologie minieră, asigură studiul științific al vestigiilor miniere din cadrul sitului Roșia Montană. Cei 7 km de galerii datate în epoca romană reprezintă suma tuturor lucrărilor de acest tip identificate și cartate, în toate masivele în care s-a efectuat cercetarea, și nu un tot unitar. Studiarea acestor structuri a însemnat așadar, mai buna lor cunoaștere și a determinat în aceeași măsură luarea unor decizii pertinente în ceea ce privește conservarea și punerea lor în valoare.</p> <p>În baza rezultatelor cercetărilor efectuate până acum (respectiv finalizate pentru masivele Cetate, Cârnic, Jig și în curs de desfășurare în masivul Orlea), s-a luat decizia conservării și punerii în valoare a următoarelor zone cu lucrări miniere vechi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - galeria Cătălina Monulești – galerie situată în Centrul Istoric al satului Roșia Montană, unde în trecut a fost descoperit cel mai însemnat lot de tăblițe cerate și un sistem antic de drenare a apelor de mină. - sectorul minier Păru Carpeni – situat în zona de sud-est a masivului Orlea unde a fost decoperit un sistem de camere suprapuse echipat cu instalații romane de lemn (roți, canale, etc.) pentru drenarea apelor de mină. - zona Pietra Corbului – situată în partea de sud-vest a masivului Cârnic, aici fiind păstrate urme ale exploatărilor cu foc și apă din perioada antică și medievală. - zona masivului Văidoaia – în partea de nord-vest a satului Roșia Montană, unde se păstrează zone de exploatare de suprafață datând din epoca antică.
--	--

În ceea ce privește tronsoanele de galerii vechi din partea de sud a masivului Cârnic, după studierea lor integrală și ținând cont de dificultatea accesului în acest perimetru, de gradul de conservare a acestor vestigii, de natura și de distribuția acestora, cât și de faptul că astfel de lucrări mai sunt cunoscute și în alte zone din cele menționate mai sus, s-a constatat că acestea sunt foarte dificil de amenajat pentru public. S-au întâmpinat greutăți considerabile în ceea ce privește asigurarea condițiilor de siguranță și de întreținere a accesului în aceste galerii, în primul rând pentru specialiști și cu atât mai dificilă și lipsită de fezabilitate apare această opțiune în eventualitatea amenajării accesului public.

Astfel, situația actuală arată clar că în cea mai mare parte lucrările miniere antice din masivul Cârnic, dar și din celelalte sectoare miniere, sunt accesibile, în condiții dificile, doar specialiștilor, fiind practic aproape inaccesibile publicului larg. Mai mult, normele de securitate ce reglementează desfășurarea unor activităților publice de vizitare în muzeele din Uniunea Europeană și care vor fi adoptate și în România, nu sunt compatibile cu transformarea integrală a galeriilor romane, expuse în permanență unor factori de risc ridicat, într-un spațiu public destinat turiștilor. Subliniem însă faptul că vor exista porțiuni consistente de galerii romane care vor fi păstrate *in situ*, așa cum s-a precizat anterior. Ca o măsură de minimizare a acestui impact, pe lângă cercetarea deplină și publicarea rezultatelor acestei cercetări, specialiștii au considerat că este necesară realizarea unui model grafic tridimensional al acestor structuri, cât și realizarea unor replici la scara de 1:1 a acestora în cadrul viitorului muzeu al mineritului care va fi construit în curând la Roșia Montană.

Ca o alternativă s-a avut în vedere și elaborarea unui studiu de specialitate prin care s-au făcut estimări financiare legate de conservarea integrală și punerea în circuit turistic a galeriilor situate în Masivul Cârnic. Astfel trebuie precizat că investițiile necesare pentru amenajarea și întreținerea unui circuit

	<p>public de vizitare în acest masiv se ridică la un nivel nejustificabil economic (vezi în anexă broșura informativă intitulată <u>Evaluarea costurilor lucrărilor de amenajare a rețelelor miniere istorice din masivul Cârnic</u> elaborată în colaborare de către firmele britanice Gifford, Geo-Design și Forkers Ltd.).</p> <p>Pentru zona masivului Orlea (singura în care sunt clasate în prezent vestigii miniere antice, conform Listei Monumentelor Istorice 2004), cercetările efectuate până în prezent au avut caracter preliminar. Cercetarea de detaliu a acestei zone este planificată pentru perioada 2007-2012, iar la finalizarea acestor cercetări vor putea fi luate – conform prevederilor legale în vigoare – măsurile care se impun – fie conservarea <i>in situ</i> a unor tronsoane, fie aplicarea procedurii de descărcare de sarcină arheologică a unora dintre acestea. Informații de detaliu asupra descoperirilor arheologice întâmplătoare și a cercetărilor arheologice preliminare (de suprafață și subteran) din zona masivului Orlea, au fost publicate în Studiul de impact asupra mediului pentru proiectul Roșia Montană, vol. 6 – <i>Studiu de condiții inițiale asupra patrimoniului cultural</i>, Anexa I, p. 219-222. Amintim că în cadrul studiului se face precizarea: “Cum dezvoltarea Proiectului în zona Orlea este preconizată pentru o dată mai târzie, investigațiile de arheologie de suprafață se vor concentra în acest perimetru începând cu 2007”. Astfel, activitățile de construcție implicate de dezvoltarea Proiectului, nu vor putea fi inițiate înainte de finalizarea cercetărilor arheologice, desfășurate în conformitate cu prevederile legislative românești și recomandările și practicile internaționale.” (<i>Studiul de condiții inițiale asupra patrimoniului cultural</i>, vol. 6, p. 43).</p> <p>Menționăm că implementarea proiectului minier nu presupune distrugerea necondiționată a galeriilor din zona Roșia Montană, ci în elaborarea proiectului s-a ținut pe deplin cont de existența acestei categorii aparte de vestigii arheologice. Astfel, au fost efectuate – în prealabil – cercetări și studii complexe și în baza concluziilor acestora au fost adoptate măsuri adecvate. După cum rezultă din rapoartele și publicațiile specialiștilor, galeriile romane de la Roșia Montană sunt importante, dar nu unice. Astfel, un repertoriu al</p>
--	---

siturilor miniere antice de pe teritoriul Transilvaniei și Banatului – realizat în contextul elaborării Studiului de Impact asupra Mediului pentru proiectul Roșia Montană - susține aserțiunea potrivit căreia este dificilă atribuirea deplină a caracterului de unicat pentru situl de la Roșia Montană, cel puțin din perspectiva istoriei exploatărilor romane pe cuprinsul Imperiului și în particular în provincia Dacia. Existența a cel puțin 20 de situri cu caracteristici relativ similare - dintre care unele precum Ruda Brad, Bucium – zona Vâlcoi Corabia și zona Haneș – Almașul Mare, au oferit deja date certe asupra unui potențial arheologic comparabil într-o anumită măsură celui al anticului *Alburnus Maior* – vin să nuanțeze în mare măsură determinarea valorii de unicitate a acestui sit.

- În concluzie, referitor la întrebarea formulată, dumneavoastră vă putem răspunde că nu este în nici un caz vorba de distrugerea necondiționată a galeriilor romane de la Roșia Montană. Ne aflăm însă în fața unui relativ paradox, anume că în lipsa cercetării, datorită stării lor de conservare și a naturii acestui tip de vestigii, existența fizică a galeriilor romane ar fi amenințată. Cercetarea de acest tip – cunoscută sub denumirea de cercetare arheologică preventivă/de salvare – se face însă, peste tot în lume, în conexiune cu interesul economic pentru anumite zone, iar costurile acesteia, ca și costurile de punere în valoare și întreținere a zonelor păstrate sunt asigurate de cei care fac investiția, realizându-se un parteneriat public–privat în sensul protejării patrimoniului cultural, conform prevederilor Convenției europene de la Malta (1992) cu privire la protejarea patrimoniului arheologic [1].

•
Ținând cont de importanța patrimoniului cultural de la Roșia Montană și de prevederile legale în vigoare, S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. a alocat în perioada 2001-2006 un buget pentru cercetarea patrimoniului de peste 10 milioane USD. Mai mult decât atât, ținând cont de rezultatele cercetărilor, de opiniile specialiștilor și deciziile autorităților competente,

	<p>bugetul prevăzut de către companie pentru cercetarea, conservarea și restaurarea patrimoniului cultural al Roșiei Montane în viitorii ani, în condițiile implementării proiectului minier, este de 25 de milioane de dolari, așa cum a fost făcut public în Studiul de impact asupra mediului în mai 2006 (vezi Raport la studiul de impact asupra mediului, vol. 32, Plan de management pentru patrimoniul arheologic din zona Roșia Montană, p. 78-79). Astfel, se are în vedere continuarea cercetărilor în zona Orlea, dar în special crearea unui Muzeu modern al Mineritului cu expoziții de geologie, arheologie, patrimoniu industrial și etnografic, precum și amenajarea accesului turistic în galeria Cătălina-Monulești și la monumentul de la Tăul Găuri, cât și conservarea și restaurarea celor 41 de clădiri monument istoric și a zonei protejate Centru Istoric Roșia Montană.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pentru informații asupra istoricului cercetărilor și al principalelor descoperiri legate de galeriile istorice de la Roșia Montană, precum și pentru a cunoaște concluziile specialiștilor în această chestiune, dar și evaluările făcute pentru realizarea unui traseu turistic dedicat structurilor miniere istorice din masivul Cărnăc sau opiniile formulate în anul 2004 de către Edward O'Hara, raportor pe probleme de patrimoniu al Adunării Parlamentare a Consiliului Europei, vă rugăm să consultați anexele intitulate „Informații cu privire la patrimoniul cultural al Roșiei Montane și gestionarea acestuia” și „<u>Evaluarea costurilor lucrărilor de amenajare a rețelelor miniere istorice din masivul Cărnăc</u>”, precum și versiunea anexată, în limba română a “raportului O'Hara”. • • Referință: <p>[1] Textul convenției este disponibil la adresa web http://conventions.coe.int/Treaty/Commun/QueVoulezVous.asp?NT=143&CM=8&DF=7/6/2006&CL=ENG</p>
<p>Eu am făcut un calcul sumar în legătură cu valoarea aurului de obținut din exploatare. Conform informațiilor</p>	<p>Proiectul Roșia Montana (RMP) va fi un catalizator pentru dezvoltarea economică locală și regională. Efectele vor fi atât pozitive, cât și negative,</p>

<p>mele valoarea dolarului a urcat la 611 USD/uncia față de 480 USD/uncia cum era acum câțiva ani în urmă. Vorbim de o creștere imensă. Exploatarea minei de aur este, deci, profitabilă. Dar dacă iau în calcul numai acest aspect, atunci venitul total ar fi în jur de 6 miliarde de dolari. Vă rog frumos, faceți-mi semn dacă credeți că am făcut greșit calculele. Dar dacă sunt corecte, atunci putem să scădem 1 miliard USD, care reprezintă investițiile, munca depusă și punerea în funcțiune. Cei 5 miliarde se împart în raport de 1:4 între Gabriel și România. În concluzie, România în decursul a 15 ani poate încasa în total un profit de 1 miliard USD. Prin urmare, printr-un calcul sumar, anual: aproximativ 63 milioane USD. Eu cred că România trebuie să aibă în vedere acest lucru. În 15 ani eu aș putea să ofer celor de acolo și mie însumi o situație mai bună. Am atâția bani, dar numai pentru 15 ani, și nu mai mult. Cei care trăiesc în zona respectivă, vor avea asigurate locurile de muncă timp de 15 ani, dar după aceea nu vor avea parte de nimic. O altă variantă ar fi s-o declarăm patrimoniu cultural și patrimoniu natural al umanității, iar eu voi lupta cu toate forțele mele pentru aceasta. În acest caz însă ținutul va oferi o viață liniștită pentru locuitorii din acea zonă nu doar pentru 15 ani, ci pentru 115 ani.</p>	<p>așa cum există pentru orice tip de dezvoltare industrială majoră. În cazul Roșia Montană, impactul benefic va fi maximizat prin implicarea autorităților locale și regionale precum și a altor părți relevante din comunitate, în inițiativele de dezvoltare bazată pe participare. Efectele negative vor fi atenuate prin măsurile care au fost descrise în raportul studiului de Evaluare a Impactului asupra Mediului (EIM).</p> <p>Roșia Montană Gold Corporation (RMGC) recunoaște faptul că dezvoltarea durabilă este un concept multi-dimensional care cuprinde cinci arii cheie interdependente, de capital:</p> <p>Capitalul financiar</p> <p>Impactul asupra dezvoltării economice, administrării fiscale, taxelor și impozitelor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - O medie de 1200 de locuri de muncă pe perioada construcției pentru mai mult de 2 ani, dintre care majoritatea vor fi ocupate cu forță de muncă locală; - 634 de locuri de muncă pe perioada exploatarei (angajare directă, inclusiv contracte pentru servicii de curățenie, securitate, transport și altele, timp de 16 ani, dintre care cele mai multe vor fi ocupate cu forță de muncă locală; - Aproximativ 6000 locuri de muncă indirecte pentru 20 de ani, la nivel local și regional[1]; - 1 miliard USD din rata profitului, impozitele pe profit, redevențe și alte taxe și impozite către autoritățile locale, regionale și naționale din România; - 1,5 miliarde USD din procurarea de bunuri și servicii. 400 milioane USD pe perioada construcției (2 ani) și 1,1 miliarde USD pe perioada activității de producție, din România (16 ani); - Înființarea unei facilități de micro-creditare în zonă, care să permită accesul la finanțare în condiții avantajoase; - Promovarea dezvoltării locale și regionale a afacerilor, stabilirea unui
---	---

	<p>centru de afaceri și incubatoare de afaceri pentru a oferi sprijin, instruire (antreprenorială, planuri de afaceri, management administrativ și fiscal, etc.), consultanță juridică, financiară și administrativă.</p> <p>Capitalul material Infrastructura – inclusiv clădiri, facilități de alimentare cu energie, de transport, de alimentare cu apă și management al deșeurilor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Creșterile de venit pentru agențiile guvernamentale, de ordinul a 1 miliard USD pentru mai mult de 20 de ani (construcție - activitate de producție - închidere) vor însemna fonduri suplimentare pe care autoritățile le pot alocă pentru îmbunătățirea infrastructurii din comunitate; - De asemenea, RMGC va construi localitățile Piatra Albă și Dealul Furcilor din Alba Iulia pentru strămutarea populației. Piatra Albă va include un nou centru civic, zone comerciale și rezidențiale. La finalizare, acestea vor fi transferate autorităților. Planul de Acțiune pentru Strămutare și Relocare (RRAP) conține toate detaliile acestor inițiative. <p>Capitalul uman Sănătate și educație:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Un dispensar și o clinică privată în Piatra Albă (a se vedea RRAP), accesibile întregii comunități prin asigurări de sănătate; - Modernizarea unei aripi a spitalului din Abrud, accesibil întregii comunități prin sistemul național de asigurări de sănătate; - Implementarea sistemului medical SMURD (Serviciul Mobil de Urgență, Reanimare și Descarcerare) în regiune; - Construirea unei noi școli, centru civic și rezidențial în Piatra Albă. Acest program este descris în detaliu în RRAP; - Campanii de sănătate pentru conștientizare (în parteneriat cu
--	--

	<p>autoritățile locale și ONG-uri) cu referire la: sănătatea reproducției, nutriție și stil de viață printre altele;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Parteneriate cu organizații de învățământ și ONG-uri referitoare la accesul și îmbunătățirea unităților de învățământ din regiune, cum ar fi Ovidiu Rom și autoritățile locale. <p>Capitalul social</p> <p>Pregătire profesională, relații cu comunitatea și rețele sociale și capacitatea instituțiilor de a le sprijini, conservarea patrimoniului cultural:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Eforturi pentru dezvoltarea și promovarea moștenirii culturale din Roșia Montană atât pentru localnici, cât și în scopuri turistice; o Oportunități de educație pentru adulți și îmbunătățirea abilităților prin programe de instruire, fonduri și burse școlare, pentru mărirea șanselor de angajare atât direct prin RMGC, cât și indirect; o Programe de asistență pentru persoane și grupuri vulnerabile, și consolidarea rețelei sociale, în special în Roșia Montană (Programul un Vecin Bun, Programul Social); o Parteneriate cu ONG-uri care lucrează cu tinerii din zonă pentru îmbunătățirea și creșterea potențialului comunității. <p>Capitalul natural</p> <p>Peisaj, biodiversitate, calitatea apei, ecosisteme:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Măsurile incluse în planurile de management ale RMP și SOP (Proceduri Standard de Operare pentru prevenirea accidentelor și managementul urgențelor) vor avea ca rezultat atenuarea impacturilor asupra mediului și îmbunătățirea condițiilor de mediu, așa cum este prevăzut în EIM; o Îmbunătățirea condițiilor de mediu va crește calitatea vieții
--	---

	<p>în Roșia Montană;</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Instruire și asistență pentru integrarea aspectelor legate de calitatea mediului în planurile de afaceri; ○ Campanii de conștientizare cu privire la asigurarea măsurilor de protecție a mediului în cadrul activităților economice; ○ Standarde de mediu asociate cu împrumuturi acordate prin micro-finanțare, incluzând monitorizarea măsurilor de protecție a mediului; ○ Codul de Conduită în Afaceri prin care se solicită furnizorilor RMP să respecte standardele RMGC cu privire la asigurarea măsurilor de protecție a mediului. <p>Aceste cinci sfere importante susțin, la rândul lor, trei elemente de bază ale dezvoltării viabile – elementul social, de mediu și economic.</p> <p>Viziunea RMGC asupra beneficiilor sociale și economice ale RMP este prezentată în Planul de Dezvoltare Durabilă a Comunității și în EIM Capitolul 4.8 – Mediul Social și Economic.</p> <p>În chestiunile de dezvoltare comunitară, RMGC va colabora cu părțile interesate din cadrul comunității. Agajamentul de colaborare va cuprinde autoritățile locale, regionale și naționale. Această abordare permite comunității să dețină, să orienteze și să controleze toate chestiunile de dezvoltare relevante, în mod integrat și printr-un acționariat multiplu.</p> <p>În spiritul acestui angajament, RMGC a efectuat deja consultații extinse, constând în 1262 întâlniri individuale și interviuri, și în distribuirea de chestionare prin care s-au obținut peste 500 răspunsuri, în 18 întâlniri cu grupuri centrale și 65 de dezbateri publice, pe lângă discuțiile cu autoritățile guvernamentale, cu organizațiile neguvernamentale și potențialii acționari implicați. Feedback-ul a fost folosit pentru pregătirea Planurilor de</p>
--	---

	<p>Management ale EIM precum și la elaborarea unor parteneriate și programe de dezvoltare.</p> <p>În prezent, RMGC, dezvoltă un program complex de monitorizare pentru evaluarea măsurilor de atenuare a impactului socio-economic și îmbunătățirea a sa, și va include propunerile și observațiile factorilor interesați, afectați sau potențial afectați. Pentru instituționalizarea acestor propuneri, RMGC – în asociere cu un număr de grupuri locale de factori interesați – se află în proces de înființare a unor parteneriate locale și regionale care să ajute compania și comunitatea în monitorizarea progresului RMP.</p> <p>Programul de monitorizare al RMGC se va desfășura într-o manieră transparentă, permițând părților să evalueze progresul eficienței sale și să sugereze îmbunătățiri privind implementarea RMP. Acest proces va continua pe toată durata de viață a proiectului, în scopul maximizării beneficiilor și minimizării efectelor negative.</p> <p>A fost stabilit un cadru preliminar care va asista ghidarea dezvoltării planului de monitorizare (a se vedea Volumul 14, Secțiunea 4.8, Mediul Social și Economic, Tabel 7-1, din EIM pentru Proiectul Roșia Montană).</p> <p>Parteneriatele includ inițiative referitoare la educație, dezvoltarea tinerilor și instruire, după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Parteneriatul ONG Roșia Montană; • Parteneriatul pentru Tineret din Roșia Montană; • Centrul de Resurse pentru Tineri Apuseni; • Parteneriatul pentru Educație Roșia Montană. <p>Alte parteneriate privesc monitorizarea și managementul aspectelor de mediu, inclusiv Centrul de Cercetare pentru Mediu și Sănătate Roșia Montană. Aspectele bio-fizice vor fi monitorizate și co-administrate de</p>
--	--

	<p>Parteneriatul pentru Biodiversitate Roșia Montană și Parteneriatul Forestier Roșia Montană.</p> <p>De asemenea, pentru promovarea și dezvoltarea oportunităților economice în viitor, oferite prin Proiectul Roșia Montană, RMGC va colabora cu factorii interesați, la nivel local, în ceea ce privește deschiderea unui centru de afaceri.</p> <p>Se așteaptă ca programele de instruire oferite prin RMGC și partenerii săi, precum și experiența profesională câștigată pe perioada RMP să aibă ca rezultat o forță de muncă bine pregătită și calificată în mai multe domenii. Acest lucru ar pune oamenii într-o poziție competitivă pentru a lucra în cadrul altor companii miniere. Calificările obținute sunt de asemenea transferabile și în sectorul ne-minier.</p> <p>Dincolo de formarea profesională directă, prezența RMP ca investiție majoră, va îmbunătăți climatul economic al zonei, încurajând și promovând dezvoltarea activităților ne-miniere. Se așteaptă ca această creștere calitativă a climatului investițional și economic să conducă la oportunități de afaceri care să se dezvolte în paralel cu RMP, chiar dacă se depășește cu mult sfera activităților direct legate de exploatarea minieră. Diversificarea dezvoltării economice este un beneficiu important al investițiilor generate pentru realizarea RMP.</p> <p>Planul de Urbanism Zonal (PUZ), care prezintă în detaliu terenul necesar RMP, afectează doar 25% din comuna Roșia Montană, lăsând deschise multe oportunități de dezvoltare a afacerilor în comunitate. Chiar și acum, s-au deschis deja, câteva afaceri în restul de 75% din Comună; PUZ , odată finalizat, va încuraja mai mult înființarea afacerilor.[2]</p> <p>Pentru mai multe informații, vă rugăm consultați anexa 4 – Roșia Montană Programe și Parteneriate pentru Dezvoltare Durabilă.</p>
--	---

	<p>Referințe:</p> <p>[1] Efectul multiplicator al RMP este de ordinul a 1 loc de muncă direct la 30 de locuri de muncă permanente indirecte timp de peste doi ani. RMGC pune la dispoziție o metodologie complexă folosită pentru obținerea acestui efect. Cu toate acestea, se folosește un raport mai conservator de 1 : 10 -Direct : Indirect, pentru a respecta efectele multiplicatoare acceptate la nivel internațional pentru marile proiecte de exploatare minieră în regiunile sărace, după cum se menționează în Conferința Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare (UNCTAD 2006) Politici în domeniul mărfurilor pentru dezvoltare: un nou cadru pentru lupta împotriva sărăciei. TD/B/COM.1/75, Geneva, Elveția.</p> <p>[2] Date asupra industriilor existente, cum ar fi agricultura și turismul, sunt furnizate în Volumul 14, secțiunea 4.8 – Mediul Social și Economic, Plan L – Planul de Dezvoltare Durabilă a Comunității. Aceste date au fost colectate în principal în vederea unei evaluări a efectelor potențiale ale proiectului propus asupra acestor industrii.</p>
--	--